

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Dünyanın En Güzel Kitabı

VEHBİ BARDAKÇI

Dünyanın
En Güzel Kitabı

Sevgili Rengül,
sen dağların biziñli ceylanıñ.
Üzüñ bir hardeleniş.
Çölde bir gamlakun.
Okumamız bir kitapñ.
Sen dünyanın en güzel kitabıñ.

ARITAN

ARITAN

Toroslar'da küçük bir kız çocuğuyla kurulan ve daha sonra mektuplarla gelişen büyük bir dostluğun hikâyesi. Özgün bir anlatım, akıcı, yalın, şiirsel bir dil ve olağanüstü bir kurgulama.

Toroslar'ın vahşi doğasında yolculuk yaparken, yıllar önce kurulan bu dostluğun bellekte kalan puslu görüntülerini izleyeceksiniz. Nesnel ve öznel dünyaların içiçe geçerek farklı bir boyut kazanması, sizi kendi içinizde bir yolculuğa çıkaracak.

Yakın çevresiyle iletişim kuramayan ve yalnızlığı seçen bir yazarın gizemli dünyasında dolaşacak, anlık ilişkilerin önemsiz olmadığını, hayatınızı bu küçük ayrıntılarla dokuduğunuzu farkedeceksiniz. Masal tadında akıp giden ve sizi kendinizle buluşturan bir eser.

ISBN 978-975-6060-40-7

9 789756 060407

ARITAN

Dünyanın En Güzel Kitabı

Vehbi Bardakçı

ARITAN

DÜNYANIN EN GÜZEL KİTABI

Vehbi Bardakçı

*Bu kitabın her türlü yayın hakkı, Fikir ve Sanat Eserleri
Kanunu gereğince ARITAN YAYINEVİ'ne aittir.
Tanıtım amacıyla yapılacak kısa alıntılar dışında,
yayıncının yazılı izni olmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz.*

*Yayın Koordinatörü: Aydın Arıtan
Teknik Editör: Selma Türhan
Ofset Hazırlık: Aydın Ata
Kapak: Arıtan Yayınevi*

*Baskı: Kitap Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
Davutpaşa Cad. Emintaş Kazım Dinçol San. Sit. No: 81/32
Topkapı / İstanbul
Tel.: (0212) 567 48 84*

*Birinci Baskı: Ocak 2008, İstanbul
ISBN: 978-975-6060-40-7*

ARITAN YAYINEVİ

Litros Yolu, İkinci Matbaacılar Sitesi

A Blok, Kat 6, No: 4NA6, Topkapı / İstanbul

Tel: (0212) 576 22 26 / (0212) 576 87 41 / Fax: 576 87 06

www.aritanyayinevi.com / info@aritanyayinevi.com

Dünyanın En Güzel Kitabı

Vehbi Bardakçı

VEHBİ BARDAKÇI

1956'da Yozgat'ın Curalı Köyünde doğdu. İlk öyküsüyle, 1979'da, Kültür Bakanlığının açtığı bir yarışmaya katılarak birinci oldu. Kayseri Lisesini bitirdikten sonra, 1980'de yurtdışına çıktı. Grafik tasarım ve uygulamaları üzerine, üç yıllık meslek eğitimini Berlin'de tamamladı. Berlin'de, Almanca-Türkçe yayınlanan tüm öykülerini, «Yarım Kalan Türkü» adlı tek kitapta topladı. «Evrenin Gizli Boyutları», «İnsan Sevdikçe Güzelleşir», «Kelebek Vadisi», «Özgürlük» ve «Dünyanın En Güzel Kitabı», yazarın diğer eserleridir.

Birinci Bölüm

Antalya tatilinin ikinci günü bir tekne kiralayarak tek başına denize açılmıştı. Güneşin ilk ışıklarıyla dans eden mavi sulara yapayalnızdı. İki maviliğin ortasında sonsuzluğa ve özgürlüğe yelken açmış gidiyordu. Omuzlarına dökülen uzun saçlarını doğudan esen hafif melteme bırakmış, uzaklara bakarak gidiyordu.

Uzaklar yoktu aslında. Yakınlar yoktu. Sadece deniz ve gökyüzünün oluşturduğu mavi bir sonsuzluk vardı. Açık mor renkleriyle iki maviliğin ortasında kaybolan dağlar sanki yok, bu mavi sonsuzluğun hudutları ve ufukları yoktu. İnsanı korkutan, insana hiçliğini hissettiren, ürperti veren bir derinlik, genişlik ve enginlik vardı. Başka hiçbir şey yoktu.

-«Korkma kaptan» dedi kendine. «Uğurlar olsun, gülegüle git, bahtın açık, yolun açık olsun!» dedi.

Denizin mavi suları, beyaz köpükleriyle kıyılara doğru kar topu gibi yuvarlanarak gidiyor ve kayalara çarparak göklere sığıyordu. Teknenin direği etrafın-

da daireler çizen martılara özenerek baktı. Olanca güzelliği ve ihtişamıyla parlayan güneş tam tepedeydi. Denizin köpüklü sularını yarararak ilerleyen tekne değil, kendisiydi sanki.

Kendini keşfetmeye, koylarını ve adalarını tanımaya gidiyordu. Nerde durgunlaşıp, nerde dalgalandığını, öfkesini, hırsını, kibrini tanımaya gidiyordu. Yağmalanmış hazinelerini kurtarmaya ve içindeki korsanlarla savaşmaya... Nerde kirlenip, nerde beraklaştığını, nerde derinleşip, nerde sığılaştığını anlamaya gidiyordu. Limanlarını, sahillerini ve ufuklarını... Kendi ufuklarını tanımaya ve aşmaya gidiyordu.

Denizi ve güneşi kendine son derece yakın hissediyor, hatta onları kendi içinde gizli bir evren olarak algılıyordu. İki eliyle saçlarını toplayıp tekrar bıraktı, saçları rüzgârda bir bayrak gibi dalgalandı.

-«Evrenle bütünleşmeniz ve onu kuşatarak içinizde hissetmenizdir mutluluk» dedi. «İnsan eğer evrenle kuşatılı olduğunu düşünürse, kendini sonsuz bir boşluğun içinde bulacak, zavallı, çaresiz ve eksik olduğunu hissedecektir. Eksiklik duygusu, mutluluğu silip götüren bir boşluk, insanı korku ve dehşete düşüren kocaman bir boşluktur» dedi.

Denizin ortasında, her tonda renklerin kaynaşıp içiçe geçerek helezonlar şeklinde gökyüzüne doğru

yükseldiğini gördü. Renklerin durgunlaşıp sadeleştiği bir anda, kızıl renkleriyle alevler parlayıp sönüyordu boşlukta. Fakat bu ne olabilirdi? Parlayıp sönen dumansız alevlerin ne işi olabilirdi denizin ortasında? Büyük bir şaşkınlık ve merakla dümeni bıraktı ve o esrarengiz görüntüyü seyretmeye başladı. Bir süre sonra bunun gümüş renkleriyle denizin ortasında parlayan kayalıklar olduğunu anladı. Fakat renklerin kaynaşmasını ve gökyüzüne yükselen alevlerin sırrını çözemedi.

Kayaların, gümüş grisinden bakır kızılına, yakut kızılına, alev kızılına geçişini izledi. «Bu nasıl olabilir, kayalar cayır cayır yanıyor?!..» diye düşündü. Çeşitli tonlardaki o kızıllık, daha sonra, çivit mavisinden zümrüt yeşiline doğru kayan bir ışık kuşağıyla harelendi. Dayanılmaz, karşı koyulmaz bir güzellikle karşı karşıyaydı işte. Denizin ortasında sihirli bir dünya ilâhi melodilerle semah dönüyordu sanki. Büyülenmiş gibi kıpırtısız bakıyor, parlayıp sönen kızılımsı gri kayalardan boşluğa yayılan ışıkların sırrını anlamaya çalışıyordu.

«Bence orası» dedi, «kükreyen denizle yanan kayaların hesaplaştığı bir yer» dedi.

Sanki gizli bir gücün manyetik alanına girmiş gibiydi, dayanılmaz, karşı koyulmaz bir istekle oraya

doğru çekildiğini hissediyordu. Fakat orda, hiç tanımadığı o çok renkli dünyada kendini neler bekliyordu? İçindeki gizemli adaları keşfetmek için cesur olması gerektiğini de biliyordu. Bu yolculukta, korkuya, kuşkuya, endişeye asla yer yoktu. Onun en büyük gücü, güvenmek, sığınmak ve teslim olmaktı. Dalgalara teslim olduğunda, dalgalar onu alıp denizlerin ortasında keşfedilmeyi bekleyen gizemli adalara götürecek, mücadele ettiğinde ise mavi sulara gömülecekti.

Gök mavisinden deniz mavisine, ufuk mavisinden ışık mavisine, duman mavisinden granit mavisine doğru sonsuzlaşan gizemli bir dünyada dolaşıyordu. «Sonsuzluğu maviden daha güzel anlatan başka bir renk yok» diye düşündü. Beyaz, tüm renkleri kendinde topladığı için bütünselliği ifade ediyordu.

Yeşil, ürettiği oksijen gazıyla yaşamın taa kendisi, varlığın hayat ışığı, hayat soluğu, varlığın fotosenteziydi. Yaprakların renk değişiminde yansıyan sarı ise, gelecek baharda yeşerecek olan hayatın inancını ve umudunu yansıtıyordu. Sanıldığı gibi ölümü simgelemiyordu sarı. Çünkü ölüm yoktu... Ölüm yok, sadece bir hayattan diğerine geçiş vardı. Deneyim ve birikimlerle nitelik kazanan, evrimleşen bir hayat vardı. Boyuttan boyuta değişen, gelişen, süreklilik kazanan bir hayat...

Sonsuzlukla bütünleşen mavi bir dünyada yapayalnızdı. Dümeni kayalıklara doğru çevirdi. Bu beklenmedik kararlar ve manevralar, onun hayatında dönüm noktaları oluyordu. Bir gelişimin ve değişimin, başka bir bilinç boyutuna geçişin başlangıcı oluyordu. Bu içsel yolculukta, kendi içinde sonsuz bir zenginliği yaşamanın tadına varacaktı. Kızılımsı gri kayalıklara doğru ilerlerken bunları düşündü.

Yıllarca yaşadığı o korkunç arenadan -ki hayatını sömürü ve talanla mücadelede korkunç bir arenaya çevirmişti, nihayet işte kristal netliğinde bir denize açılmıştı. Çivit mavisinden zümrüt yeşiline doğru sonsuzlaşan gizemli bir dünyada dolaşıyordu. Başladığı bir yer yoktu bu yolculuğun. Biteceği bir yer de yoktu. Issız koyları, sarp falezleri, egzotik adaları ve ıslıl ıslıl parlayan gökyüzüyle büyümlü bir dünyada dolaşıyordu. Dümeni büyük bir rahatlıkla kullanıyor, ustaca manevralarla kayalıklara doğru suları yarararak hızla ilerliyordu.

Geriye dönüşü olmayan bu uzun ve gizemli yolculukta aradığını bulabilecek miydi? Fakat insanın aradığını bulabilmesi için, ne aradığını bilmesi gerekiyordu. Yanlış yerlerde yanlış şeyleri arayarak yıllarını geçirmişti. Bu nedenle cemrenin toprağa ve suya inişini farkedemedi. Kuşların sevinç çılgınlıklarıyla uya-

namadı baharda. O sıcak mevsimde bereketli hasat toplayamadı, semereli geçmedi yaz ayları, hüznle burkuldu yüreği. Sonra bir sabah uyandığında sararan yaprakları farkettiler. Yaprakların renk değişimini ve onunla birlikte hayatı farkettiler.

Hayat artık rengini değiştirmeye başlıyor, uzun, sessiz ve devinimsiz bir sürece, tüm renklerin karışıp kaynaştığı ve toplanıp cem olduğu beyaz bir uyku sürecine hazırlanıyordu. Orda artık baharın renkleri ve cıvıltıları olmayacak, yazın sıcağı ve bereketli ürünleri olmayacaktı. Eğer bitki tohumunu döllediye, filizlenip yeni bir hayata başlayacak, döllemediyse çürüyecekti. Hayatın yasaları vardı. Tıkır tıkır işleyen ve hiç değişmeyen yasaları...

Sararan yaprakları ve onunla birlikte hayatı farkettiler. Bir hayat vardı ve onun içinde kendisi yoktu. Hayatı, renksiz ve desensiz dokunmuş bir halıya, üstelik hatalı ilmiklerle gevşek dokunmuş bir halıya benziyordu. Bir sabah bunu farkederek uyandığında, renklerini, nakışlarını, desenlerini bulamadı. Kendi hayatında kendini bulamadı. Bir hayat vardı ve onun içinde kendisi yoktu. Ama kendi içinde sonsuz bir hayat vardı...

Bir sabah işte bu bilgilerle uyandı ve kendini aramaya böyle başladı. Fakat yaz-bahar ayları çok çabuk

gelip geçmiş ve yaprakların renk değişimiyle birlikte mevsimin ilk karı çoktan yağmaya başlamıştı şakaklarına. Kaptanı olduğu kendi gemisiyle kayalıklara doğru ilerlerken bunları düşündü.

-«İlk kar ne zaman yağmaya başlamıştı şakaklarına kaptan?» dedi.

Bunu hatırlamıyordu bile. Sonra birgün şakaklarında ansızın beyazlar gördü. Hepsi buydu. Sadece beyazlar gördü. Ama işte şimdi özgürdü, çivit mavisinden zümrüt yeşiline doğru uzanan sihirli bir dünyada dolaşıyordu. İçinde dolaştığı dünyanın kölesi değil, onun efendisi olduğunu biliyor ve bu bilinçle çıktığı yolda, korku, kuşku ve endişeye kapılmadan dolaşıyordu.

Oysa bu yolda önüne her şey çıkabilir, özgürlüğü ararken tutsak olabilirdi. Sevgiyi ararken nefretle karşılaşılabilir, ufuksuz denizlerde umutsuzluğa düşebilir, şefkâti ararken öfkeli ve hırçın dalgalara kapılıp alabora olabilirdi. Gündemine dostluklar ve düşmanlıklar geldiğinde, işte orda kavşaklar çıkabilir önüne, girdaplar, derin girdaplar ve karmaşık ve karanlık labirentler çıkabilirdi.

Kaybolmayacak, girdaplara kapılıp kaybolmayacaktı. Belki haramiler kesecek yolunu, yüreğini yağmalayacaklar, korsanlar çıkacak yoluna, fakat bu ha-

ramiler ve korsanlar kendi olumsuz duygularından başkası olmayacaktı. Olumlu duygularından başka dostları ve olumsuz duygularından başka düşmanları olmayacaktı.

Üzerine çamur sıçratan hasetçi akrabalarına aldırmayacak, onlarla asla tartışmayacak, konuşmayacak, sabır ve tahammül gücünü bileyen o yol barikatlarını atlayıp geçecek, o hayın pusuları, tuzakları, engelleri, yaşam deneyimleri ve dersleri olarak algılayacaktı.

Öğrendiği her yeni şeyde kendini yeniden keşfedecekti. Dönüşü yoktu artık, açık denizlere çıkmıştı. Sınırsız özgürlüğü yaşamaya gidiyordu. İçinde, çok derinlerde uyuyan mutluluğu uyandırmaya, o gizli hazineyi bulmaya gidiyordu. Hayata, havuzlu bir villanın sahibi olmak için gelmediğini biliyordu. Fakat o parlayan kayalıklara doğru gidiyordu işte... Hayatı anlamaya ve niçin yaşadığını sorgulamaya gidiyordu. Kendisiyle hesaplaşmaya ve kendini keşfetmeye gidiyordu. Kaybolan kendini bulmaya gidiyordu.

Yıllarca kendini şöhrette, parada, kariyerde aramış, fakat bulamamıştı. Zirvelere çıkmış, derin vadilere inmiş, yalnız gecelerde hüznülenip ağlamış, efkârlanıp içmiş, fırtınalara kapılıp yabanellere savrulmuştu.

Akdeniz kıyılarında, Ege sahillerinde aramıştı yitik yıllarını. Antik kentlerde, harabelerde, örenlerde,

Roma kalıntılarındadır... Yıllarca kendini ıssız adalarda, sessiz koylarda aramış, güneşin batışını izlemiş, doğuşunu izlemiş, arılarla, kelebeklerle, karıncalarla arkadaş olmuş, zeytin ağacıyla konuşmuş, taşlarla, kayalarla konuşmuş, fakat bulamamıştı.

Bütün bunlarla kuşatılı olmadığını, bunların kendi gerçeği ve öznesi olduğunu anladığında, önce aradığı şeyin ne olduğunu ve sonra da onu nerde bulacağını farkettiler. Bir sabah bu bilgilerle uyandı ve kendi içinde uzun bir yolculuğa çıktı. Her şey kendindeydi aslında. Kendini zincirsiz tutsak haline getiren arzuları, hırsları ve tutkuları... Dostları, düşmanları, akrabaları... Hasetçi akrabaları değildi onun düşmanları. Onların hasedine tepki olarak ortaya çıkan duyguları, kendi olumsuz duygularıydı. Kendi kibrinden, kininden, öfkesinden başka düşmanları yoktu. Dışarda aradığı tüm kötülükler ve tüm güzellikler kendi içindeydi.

Kayalıklara iyice yaklaştığında, gördüğü manzara onu çok şaşırttı. Burası, hatları ve hudutları olmayan, inişleri ve yokuşları olmayan masmavi bir dünyanın ortasında küçücük bir adaydı. Ak köpüklü suların ve hırçın dalgaların ortasında yapayalnız bir ada...

İç kısımlara doğru ada ormanla kaplıydı. Kıyı boyunca sırtını kayalara dayamış sapsarı bir kumsal

uzanıyordu. Bu kayalar kızıl toprak rengindeydi, asırlardan beri rüzgâr ve yağmurla aşınarak ilginç şekiller almıştı. Birçoğu sanki bıçakla kesilmiş pasta dilimlerini andırıyordu. Ağaçlara, kulelere, kubbelere benzeyen kayalar vardı. Beyaz bir kayadan aşağı ışık gibi bir çağlayan süzülüyordu.

Denizin mavi suları, bu çağlayanın düştüğü yerde köpürerek dönüyor, dönüyor, kulakları sağır eden bir uğultuyla dönerek köpürüyor ve gökyüzüne doğru güneş ışığıyla parlayan su kristalleri sıçratıyordu.

Renklerin kaynaşıp kıvrılarak helezonlar şeklinde gökyüzüne doğru süzülmesinin nedeni şimdi daha iyi anlaşıyordu. Adanın denizle buluşan kayalıkları, güneşin ışığını kıran bu su kristalleri nedeniyle çevresine gökkuşağı renginde ışıklar yayıyordu. Uzaklardayken anlayamadığı manzaranın sırrı bu... renklerin içiçe geçerek boşlukta adeta dans edercesine kıvrılıp şekillenmesinin nedeni buydu. İnanılmaz bir güzellikti, yukardaki mağaradan denize zümrüt yeşilinde köpüklü sular boşalıyordu.

Etkileyici bir manzaraydı ve sanki buraları tanıyordu. Sanki o kayaların tepesine çıkıp etrafa bakmış ve uzaklarda bir şehir görmüştü. Sonra yürüyerek o şehre doğru yola çıktığını hatırlıyordu. Sanki onu bekleyen biri vardı orda. Net resimler yoktu belleğin-

de, ama hissediyordu. Düşünceleri ne kadar yanıltıcıysa, duyguları da o kadar yanıltıcıydı. Gerçek ne kadar gerçekse, hisler de o kadar gerçekti.

Adanın denizle buluşan kıyıları, gümüş renginden bakır kızılına çalan sert ve sarp kayalarla kaplıydı. İçlere doğru seyrek bitki örtüsü uzanıyordu. Uzaklardayken gördüğü esrarengiz alevler biraz ilerde, dağın eteklerinde, kayalık, açık bir alandaydı. Teknesini kıyıya demirleyip indi ve alevlerin gizemli dünyasını keşfetmek için kayalıkların arasından dağın eteklerine doğru tırmanmaya başladı. Oraya vardığında kayaların cayır cayır yandığını gördü.

Kayalardan yükselen alevlere baktı. Bir taşın üzerine oturdu, yıkılıp giden bir uygarlığın ateşine baktı. Kayaları yakan ateş onun içindeydi sanki. Yıllar önce küçük bir kıvılcımla tutuşan içindeki yangının hiç sönmeyen ateşini seyrediyordu.

Bu adanın her taşı, her ağacı, her zerresi sırlarla doluydu. Onların dilinden anlamak ve onları okumak gerekiyordu. Yıkılıp giden kendi değerlerini, kaybolan doğal güzelliklerini, harabelerini seyretti. Bir taşın üzerine oturdu ve saatlerce seyretti.

Asırlardan beri yanan kayaları ve birbirinden güzel koylarıyla gizemli bir dünyaya gelmişti. Çam ve sedir ağaçlarıyla kaplı tepeler, aşağıda denizin turku-

vaz rengiyle buluşuyor; menekşe mavisinden, zeytin yeşiline, alev kızılından duman grisine kadar binbir rengin uyumu burda bambaşka bir evren yaratıyordu.

Yanan kayaların biraz ilerisinde bir tapınağın kalıntılarını gördü. Yangında yok olup giden bir uygarlıktan geriye sadece bu kızıl alevler kalmıştı. Cayır cayır yanan birkaç taşından başka bu uygarlıktan geriye hiçbir şey kalmamıştı.

Burda şimdi yok olup giden bir uygarlığın hiç sönmeyen ateşi yanıyordu. Bir taşın üzerine oturmuş, yanan kayaları seyrediyordu. Geceler boyu yanan ve hiç sönmeyen... Çağlar boyu hiç sönmeyen yanan alevlerin gizeminde kaybolup gitmişti.

Kalkıp ormanın iç kısımlarına doğru yürümeye başladı. Yürüdüğü patikanın her iki tarafı harabelerle doluydu. Harabeler arasında, çam ve defne ağaçlarının kokularını alarak sahile doğru yürüdü. Ormanda, etrafa mis gibi kokular yayan okaliptüs ağaçları da vardı. Orman seyrek, içi harabelerle doluydu ve çığlık çığlığa öten kuş sesleriyle cınlıyordu. Ormanda hareket, canlılık, devinim vardı, vahşi ve renkli bir hayatın çığlıkları işitiliyordu. Kendi sessizliğinde uyan binlerce yıllık bir tarih vardı. Burda doğal hayatın vahşi yüzü görünüyordu belki, ama aslında vahşet doğayı yok eden medeniyetlerin eseri idi.

Toplum değerleriyle yok olup giden insanın gerçek doğası burda şimdi harabeler şeklinde gözlerinin önündeydi. Görünmeyen, ama hissedilen soyut anlamlar, burda sanki görünen somut nesnelere dönüşmüş, herbiri birer ibret abidesi gibi gelip dikilmişti karşısına. İşte burda, her şey burda, hayatında zeemediği tüm gizlerin açık anlamı burdaydı.

Dışarda neleri kazanmak isterken içerde neleri kaybettiğini görüyordu. Bozulan içsel dengenin somut grntleriydi bu harabeler. Onlardan geriye sadece bu yıkık taşlar, çıkarılması gereken dersler ve deneyimlerle dolu yazıtlar kalmıştı. Kendi sessizliğinde uyuyan bu taşlar boş değildi, onları okumak gerekiyordu. Onların dili yoktu, olsa konuşurlardı, fakat onları okumak gerekiyordu.

Bir süre sonra kumsala ulaştı ve kaleyi andıran büyük kayanın tepesine doğru tırmanmaya başladı. Basamak şeklinde açılmış oyuklar vardı, bu nedenle rahatlıkla çıkabiliyordu. Yukarı çıkarken dönüp ardına baktı, kıyıda beşik gibi sallanan teknesini gördü. İki maviliğin oluşturduğu o gizemli sonsuzluktan, güneşin ışıklarını yansıtarak ve sıradağlar gibi yükselerek dev dalgalar gelip kayalıklara çarpıyordu.

Yukarda düz bir terasa ulaştı. Terasın hemen ardında kızıl toprak rengine kayalar ilginç şekiller

oluşturarak yükselmeye devam ediyordu. Sanki bıçakla dilimlenmiş izlenimi veren kayalar, keskin kenarları ve sivri uçlarıyla bu terasın muhteşem kuleleliydi. Bu kulelerin arasında, kubbeyi andıran gri yuvarlak kayalar vardı. Burası sanki kayaların muhteşem uygarlığı, doğanın vahşi uygarlığıydı.

Terasta yassı bir taşın üzerine oturdu ve denize baktı. Masmavi uzanan deniz uzaklarda sonsuzlukla bütünleşerek kayboluyordu. Çizgileri ve hatları belirsiz ufuklarda, deniz mavisi, ışık mavisi, gök mavisi, mavilerin her türü, her tonu uyumla kaynaşıyor ve gökkuşağı rengiyle harelenerek kıvrımlı şekiller oluşturuyordu. Daha sonra bu kıvrımların, kendine doğru yaklaşan dev dalgalar olduğu anlaşıyordu.

Yukarda berrak bir mavilik ve olanca ihtişamıyla parlayan bir güneş ve aşağıda güneşin ışıklarıyla dans eden masmavi bir dünya... Sonsuzlukla bütünleşen ve sonsuzluğu ortaya çıkaran iki maviliğin ortasında kaybolup gitmişti. Oturup kaldığı terasta uzaklara bakıyor, orda göklere yükselen hazzın ve mutluluğun renklerini seyrediyordu. Uzaklar çok cazibeli, çok kıskırtıcıydı. Uzaklar gizemli ve ulaşılmazdı. Uzaklar alımlı, uzaklar çekiciydi. Fakat yaklaştıkça renkler netleşiyor, maviden turkuvaza dönüşerek kıyılarda kıpkızıl kayalarla buluşuyordu.

Kalkıp yürüdü, bir kaya çıkıntısını dolanarak daha küçük bir terasa ulaştı. Bu çıkıntı, iki terası birbirinden ayıran küçük bir kayaydı, duman mavisi rengiyle ana gövdeden farklı bir yapısı vardı. Bu küçük terasta yuvarlak bir delik gördü. Bir insanın rahatlıkla girebileceği büyüklükte kavisli bir delikti. Merakla içeri daldı ve olağanüstü bir mağaraya ulaştı. Dağın içinde iki koldan ilerleyen mağaranın önce sol koluna girdi.

Burası karanlıktı, özel olarak oyulmuş kovuklarda kandiller yanıyordu. Fakat bu kandil ışıkları, ansızın içine dalıp girdiği dünyanın boyutlarını kavrayabilmesi için yeterli değildi. Bunlar umudun ve inancın ışıklarıydı, umudun ve inancın kuvveti oranında parlaklıkları artıyor ya da azalıyordu.

Tavanda bazen şimşek gibi ansızın bir ışık parlayıp sönüyor, bu parlak ışık bile sonsuzluğa uzanan karanlığın içinde boğulup yok oluyordu. Bu ışık, bilinçten çıkan ve bilinçaltını programlayan düşünce dalgalarıydı; titreşim hızlarına göre renkleri ve parlaklıkları vardı.

Çeşitli insan ve hayvan figürlerini hatırlatan sarkıt ve dikitler arasında ağır ağır yürüyerek mağaranın içlerine doğru gitti. Hoş bir serinlik hissediyordu. En dipte, renkli ışıklarla aydınlatılmış küçücük bir göl gördü.

Taş merdivenlerle alt ve üst katlara bağlanan bu mağara, düşünce ve hayal sınırlarını zorlayan gizemli bir dünyaydı. Gölün çevresinde yarı-çıplak oturan kadın heykellere doğru yaklaştı. Bunlar, usta mimarların elinden çıkmış sanat eserlerini aratmayacak kusursuzlukta dikitlerdi. Gölün çevresinde kadın heykellere benzeyen dikitler oturuyordu. Bir sarayın bahçesinde, havuz kenarında oturan birbirinden güzel cariyelerin arasında dolaşıyordu sanki.

Kılıcını çekmiş düelloya hazırlanan bir savaşçı, derin tefekküre dalmış bir adam, şahlanan bir at, çocuğunu emziren bir anne, yürüyen bir adam ve testiyle su taşıyan güzel bir kız... İnsanları ve hayvanları hatırlatan dikitler ve sarkıtlar vardı. Sanki köle ve cariyelerin alınıp satıldığı antik çağ panayırında dolaşıyor, nereye bakacağını bilemiyordu. Doğanın ortaya çıkardığı sarkıtlar ve dikitler nasıl bu kadar kusursuz olabilir, nasıl bir mimarın elinden çıkan heykellere benzeyebilirdi?

Burdan çıkıp sağa giden kola girdi. Dikitler ve sarkıtlar birleşerek muhteşem bir manzara oluşturmuştu. Ve işte kendisi... Ordaydı kendisi. Orda, biraz ilerde kendini gördü.

Ordaydı işte, yeryer ağarmış uzun kumral saçları, yaralı bir aslanın rüzârdâ uçuşan yelesine benziyor-

du. Ak köpükleriyle belirip kaybolan dalgalı bir deniz gibiydi saçları... ve dalgalı bir deniz gibi dökülüyordu omuzlarına.

Kahverengi gözlerinde hüznün vardı, umutsuz ve çaresiz görünüyordu. Ordaydı işte, bir masada durmadan notlar alıp düşünüyordu. Saçları darmadağınktı, dalgındı, işinin ayrıntılarında kaybolup gitmişti. Kaybolup gitmiş, fakat buna rağmen endişeli görünüyordu, tedirgindi, yorgun ve umutsuzdu.

Etrafı, buruşturulup atılmış, karalanıp atılmış, yırtılıp atılmış kâğıtlarla doluydu. Yanındaki dosyalara bakarak bir takım notlar alıp kalktı, önce sağa, sonra sola gitti... Ne yapacağına karar veremiyordu sanki. Sonra oturup mektupları karıştırmaya başladı. Masanın üzerinde yığınla mektup vardı. Mektupların birini bırakıp diğerini alıyor, karşılıklı mektuplardan oluşan apayrı bir dünyada dolaşıyordu.

Deminden beri izleyip durduğu bu perişan adam, kendisinden başkası değildi. Dikilip kaldığı yerde şaşkınlıkla kendini izliyor, kendine acıyordu. Sabahtan beri hiçbir şey yememiş, içmemiş, dinlenmemişti sanki. Bitkin halinden, gece boyunca uyumadığı da anlaşıyordu. Onu bu kadar meşgul eden, bilincini teslim alan ve bu bitmez uğraşının içine sokan neydi? Zihninde çılgınca dönen bir düşünce anaforuna kapıl-

mış, harap olurcasına, beynini yer bitirircesine, durup dinlenmeden çalışıyor... hayır çalışmıyor, dönüyor, bir konunun etrafında dönüyordu. Sanki kuvvetli bir merkezin manyetik alanına girmiş, bütün gücüyle cırpınıyor, fakat ordan çıkıp gidemiyordu.

-«Ne yapıyorsun sen?» dedi.

-«Bir kitap...» dedi. «Aylardır bir kitap üzerinde çalışıyorum, ama gitmiyor. Kahrolası bir anafora kapıldım, akıp gitmiyor.»

-«Peki o anafor... Zihninde o düşünce anaforu nasıl çıktı ortaya?»

-«Bana mı soruyorsun? Düşüncelerinle ortaya sen çıkardın onu, ama sen bunun farkında bile değilsin.»

-«Nasıl çıkardığımı bilemiyorum.»

-«Karşılıklı yazışmalardan kitap yapma fikrinin ilk ortaya çıktığı günlerde... »

Alnını sıkıp düşünerek hatırlamaya çalıştı. Bu fikir Filiz'den gelmişti. Sarı ve kızıl yaprakların arasından süzülerek göle inen ve gölün turkuvaz sularını turuncuya dönüştüren akşam kızılığında, Rengül'ün gidererek çoğalan mektuplarından konuşuyorlardı. «Bence o mektupları düzenleyip bir kitap yapmalısın» dedi Filiz.

Selim yerde, çayırın üstünde yatıyordu. Sırtüstü uzanmış, gökyüzüne yansıyan kıpkızıl ışıkların etki-

leyici manzarasını seyrediyordu. İşte tam bu sırada Filiz'in sesiyle sanki durgun bir suya damladı, halka halka açılıp çoğaldı.

-«Kitap için ağlayan bir çocuğa, kendi mektuplarından oluşan bir kitabı hediye olarak verdiğin zaman, ona dünyanın en güzel kitabını vermiş olursun» diyordu Filiz.

Böyle diyordu. Fakat Selim suskundu, konuşmuyordu. Tam bu sırada hain bir düşünce geçti zihninden. Bilincinin kimbilir hangi karanlık boyutlarında şimşek gibi anızın parlayıp sönen bir düşünce... Adından dolayı kitabın tepkiyle karşılanacağı düşüncesi, boşlukta kayan bir yıldız gibi, ya da çakıp sönen bir şimşek gibi parlayıp o anda zihninin karanlıklarında boğularak kayboldu. Fakat önemsemedi. Daha doğrusu böyle düşündüğünün farkında bile değildi. Sadece karanlıkları yalayıp geçen bir şimşek... Ansızın parlayıp sönen bir ışık...

-«Mektuplardan kitap oluşturma fikrinin ilk ortaya çıkışında neler düşündüğümü şimdi çok iyi hatırlıyorum» dedi.

-«Güzel... Hatırladığına çok sevindim. Toplum değerleri ve kurallarıyla sınırlı bilinç, alkış ve onay bekler. Dışlanmaktan, reddedilmekten, alay edilmekten korkar. İşte böyle bir bilinçle çevrende oluşan olay-

ları gözlemledin ve adından dolayı kitabın tepkiyle karşılanacağını düşündün. Bunu düşünen bilincindi, bir anda, belki farkında bile olmadığın kısacık bir sürede düşünüp geçtin. İyi ya da kötü, düşündüğün hiçbir şey kaybolup gitmez, bilinçaltında birikerek bir arşiv oluşturur. Daha sonra o işi yapmaya kalkıştığında bilinçaltı bunu önceden kaydettiği bilgilerle karşılaştırır ve ‹hayır, sen bunu yapamazsın, eğer yaparsan olumsuz tepkiler alırsın› der. Bilinçaltının bu programını tanıyarak silmek olanaksız, ama değiştirmek mümkün. Bilinçaltına inmem, orda belki günlerce çalışmam ve o yanlış programı değiştirmem gerekiyor. Eğer başarabilirsem, bilinçaltı sistemimde, ‹evet, sen bu kitabı yazabilirsin ve olumlu tepkiler alırsın› diye yeni bir program oluşturmam gerekiyor. Bu yeni program oluştuğunda senin inancın artık odur.

Ne olduğuna inanırsan ‹o›sun. Ve nasıl olduğuna inanırsan ‹öyle›sin. Kendinle ilgili düşüncelerin ve kişisel tasarımların çok önemlidir. Çünkü kişilik bilinçaltında kayıtlı olan bu bilgilerle şekillenir. Oraya ne ekersen onu biçersin. Eğer oraya ‹ben aptalım› diye bir tohum ekersen, orası sana sürekli ‹aptal› olduğunu fısıldar.»

-«Sana binlerce kez teşekkür ederim. Peki şu ne, şurdaki... Masanın kenarında bir şey görüyorum.»

-«Harıgisi, o mu? O, kitabın kapağı. Kapak bitti, ama olumsuz düşüncelerin, hain korkuların ve gereksiz endişelerin yüzünden kitap yürümedi. Fakat ben programı değiştirdikten sonra yazabilirsin. Kapağa bakmak ister misin?»

Kendine uzatılan kapağı aldı ve ilgiyle incelemeye başladı. Gecenin laciverdi karanlığında dolunayın ışıklarıyla maviden turkuvaza dönüşen bir deniz fonu vardı. Bu fonda sevgi ve güveni simgeleyen eller tasvir edilmişti. «Çok etkileyici» diye düşündü. Sözcüklerle tanımlanması belki de imkânsız olan o soyut duygular, birbirine uzanan ellerle somut bir ifade kazanmıştı.

Servis yapan muavinin, «ne alırdınız?» diyen sesiyle düşüncelerinden ayrılıp toparlandı. Son çıkan kitabının kapağına bakarak dalıp gitmişti. Gecenin laciverdi karanlığında ayışıyla maviden turkuvaza dönüşen bir deniz... ve birbirine uzanan eller... Bu ellerle tasvir edilen aslında sevgi ve güven duygularıydı. Gece renginin üzerinde kırmızıyla «Dünyanın En Güzel Kitabı» yazıyordu.

İki hafta önce kitap nihayet çıkmıştı. Bilinçaltı programını değiştirmiş ve günlerce dönüp durduğu düşünce anaforundan çıkmayı başarmıştı. Kapağına bakarak dalıp dalıp gittiği işte bu son kitabıydı.

-«Ne alırdınız beyefendi?»

Oturuş pozisyonunu değiştirerek, «bir kahve lütfen» dedi. Elindeki kitabı, ön koltuğun sırtına monte edilmiş küçük masaya bırakıp, plastik fincanda uzatılan kahveyi aldı ve masanın deliğine yerleştirdi.

Yanında genç bir bayan oturuyordu. Arka koltuklarda yeni evli oldukları anlaşılan bir çift, ön koltuklarda askılı tişörtleri ve kısacık şortlarıyla genç kızlar vardı. Yanında oturan bayanın sıklıkla eğilip öndeki kızlara fısıltılı seslerle bir şeyler söylemesinden onların annesi olduğu anlaşıyordu.

Tatile Filiz'den bir hafta önce çıkıp İstanbul'a uğramış, bu son kitabından yanına birkaç tane alarak Antalya'ya inmiş ve dün Olympos'a giderek çok merak ettiği doğayı ve Likya kalıntılarını gezmişti. Antalya-Bodrum seferini yapan bir yolcu otobüsüyle bu sabah saat on bire doğru Antalya'dan çıkmışlar, iki yakası kızılçam ormanlarıyla kaplı açık bir alanda ilerleyerek Korkuteli'ne girmişler ve orda yolcu alıp verdikten sonra Tefenni'ye doğru ilerlemeye başlamışlardı.

Kahvesinden bir yudum alıp camdan dışarı baktı. Akdeniz'e dökülen Akarsuların Toroslar'da açtığı bu derin vadide sanki hiç bitmeyecek bir yolculuğa çıkmıştı. Bir yanında giderek derinleşen uçurumlar, di-

ğer yanında kızılçam ormanlarıyla kaplı dağlar yükseliyordu. Oldukça lüks ve rahat bir otobüsün sekiz numaralı koltuğunda, camdan dışarıyı seyrederek Bodrum'a gidiyordu.

İkinci Bölüm

Bulutsuz bir gökyüzü geçiyordu camın ardından. Dağlar geçiyordu. Açık mor renkleriyle sanki bir sinema perdesinden kayıp gidiyordu dağlar. Gökyüzüyle bütünleşen hatları belirsiz ufuklarda, mavinin ve gri- nin bütün tonları uyumla kaynaşıp, gökkuşağı ren- giyle hareleniyor, kıvrımlı şekiller oluşturarak ve son- suzlukla bütünleşerek kaybolup gidiyordu.

Ağaçlar geçiyordu önünden. Kayalar, uçurumlar, tepeler geçiyordu Dalgalı bir orman denizinde yüzü- yorlardı sanki. En vahşi yüzüyle Toroslar geçiyordu önünden. Efsaneleri ve binlerce yıllık tarihiyle farklı bir evren geçiyordu. Bir hayat geçiyordu sanki. Puslu camın ardından geçip gidiyordu hayatı.

Oturduğu koltukta, eli çenesinde, uzaklara baka- rak gidiyordu. Uzaklar yine cazibeli, yine kışkırtıcıydı. Uzaklar gizemli ve ulaşılmazdı. Uzaklar alımlı, uzaklar çekiciydi. Fakat yaklaştıkça renkler netleşiyor, belirginleşiyor ve yanibaşında ormanların koyu yeşilliğine dönüşüyordu. Gözleri gelip yine kitabına

takıldı. İki hafta önce çıkan son kitabına... Kitabı masanın üzerindeydi. Birbirine uzanan iki el vardı kapağında. Arkada içiçe geçmiş mavi ve turkuvaz renkleriyle deniz görünüyordu.

O an sanki hiç bitmiyor, su halkaları gibi açılıp yayılıyor, genişleyip sonsuzlaşıyor, tüm varlığını kuşatıp içine alıyordu. O ufacık «an»ın içine girmişti sanki, ama orda hiç bitmeyen bir zaman süreciyle karşılaşmıştı. O «an» hiç bitmiyordu, kitabını ilk gördüğü an... Asılıp kalmıştı belleğine. Aynı heyecanı şimdi yeniden yaşıyor ve defalarca baktığı kitabına aynı hazla yine bakıyordu.

Aynı haz, aynı mutluluk ve aynı doyum... Fakat onunki biraz doyumsuz bir doyum, çaresiz bir dertti sanki. Defalarca baktığı halde bakmaya doyamıyor, doyumsuz bir hazla defalarca bakıyor, kendini derinden etkileyen, yüreğinden yakalayan bir aşkla bakıyor, öz evladına, biricik kızına bakar gibi bakıyordu. Ayışığında maviden turkuvaza dönüşen bir deniz... Gece renginin üzerinde kırmızıyla «Dünyanın En Güzel Kitabı» yazıyordu.

Kahvesinden bir yudum alıp fincanı masaya bıraktı. Dirseği camın kenarında, eli çenesindeydi. Başını cama yaslamış, önünden hızla kayıp giden ormana dalgın bakıyordu. Aslında puslu bir camın ardın-

da kayıp giden hayatına bakıyor; bu kitabı ortaya çıkaran o ilk mektubu düşünüyordu. Yine çok yorgun uyanmış ve güne bir duş alarak başlamıştı.

Diğer sabahlardan hiçbir farkı yoktu. Mutfağa girince ocağın yine her zamanki gibi kısık bir ayarda yandığını ve çay suyunun fokur fokur kaynadığını gördü. Bir çay alıp balkona çıktı. Berlin yine o bilinen haziran sabahlarından birini yaşıyordu.

Daha sonra kahvaltı hazırlamak için tekrar mutfağa girdi, beyaz peynir, tereyağ, kayısı reçeli, biraz da bal çıkardı. «Yalnız olunca kahvaltının hiç tadı yok» diye düşündü. En keyifli kahvaltılarını haftasonları birlikte yapıyorlardı.

Filiz, on beş yıldan beri bir sigorta şirketinde halkla ilişkiler uzmanı olarak çalışıyordu. Her sabah erkenden kalkıyor, demlediği çayı kısık ateşte bırakıyor ve bisikletine atlayıp işine gidiyordu. Uyanınca çayını işte böyle hazır buluyordu. Yıllardan beri sürdürdüğü edebiyat çalışmalarına son yıllarda kendini tamamen vermiş, durup dinlenmeden yazıyordu.

Çocukları yoktu, fakat hayatlarında onun yarattığı bir boşluk da yoktu. «İnsanı belki de diğer varlıklardan ayıran en belirgin özellik, alışkanlıkları» diye düşündü. Sonuçta çocuklar da bir alışkanlık yaratıyordu. Birgün onlar yuvayı terkedip gittiklerinde... Belki

de hayatın en büyük boşluğu o zaman açılıyor ve insan o korkunç boşluğun içine yuvarlanıyordu. Çünkü sahiplenme eğilimi vardı insanda. Sahip olunan diğer şeyler gibi birgün çocuklar da kayıp gidiyordu elinden. «Kendi çocuğumuz olması şart değil, tüm çocuklar bizim, onlara sahip çıkalım» diyerek, «Süreka» adlı Sri Lankalı bir çocuğa her ay para göndermeye başlamışlardı.

Fakat sanki dibi görünmeyen karanlık bir kuyuya sürekli taş atıyorlardı. Taş acaba gidip hedefini buluyor muydu? Sonradan öğrendiler ki, giden paralar direkt Süreka'nın eline verilmiyor, okul, yol, su, sağlık, eğitim gibi konularda bir köy projesine harcanıyordu. O projeden elbette Süreka da yararlanacaktı. Fakat onlar Süreka'yı istiyorlardı.

İnsanların yardımlaşma duygularını motive etmek için herkese bir çocuk resmi gösterildiğini söylemişlerdi. Bu olaydan sonra yıkılıp hüsrana uğradılar. Demek yalancı bir memeydi Süreka? Onların yaptığı elbette güzeldi, fakat Süreka onlar için bir birey değil, sadece toplu bir yardımlaşmanın iç gıcıklayan aracıydı? Oltanın ucuna takılan bir yemdi yani? Bu proje tabii ki güzeldi, seve seve destek de verirlerdi, o ayrı bir konuydu, fakat onlar Süreka'yı... Süreka'yı çok sevmişlerdi, Süreka'yı istiyorlardı.

Onlar çocuğu görmek istiyor, sevmek istiyor, parayı bizzat eline vermek istiyorlardı. Onu sevindirmek ve sevindiğini görmek istiyorlardı. Saçlarını okşamak istiyorlar, güldüğünü görmek, koştüğünü görmek, zıpladığını görmek istiyorlardı. Fakat tüm ısrarlarına rağmen «yasak» dediler.

Bir süre sonra parayı kestiler, çünkü nasıl olsa Süreka'nın eline gitmiyor, ortak bir havuzda birikiyordu. Fakat bundan da çok rahatsızlık duymaya başladılar. Süreka'nın ve Süreka gibi yüzbinlerce çocuğun paraya ihtiyacı yok muydu? Olmaz mı, vardı elbet, ama onlar Süreka'yı görmek istiyorlar, sevmek istiyorlar, saçlarını okşamak istiyorlardı. Verilen paraların ona ulaşp ulaşmadığından emin olmak istiyorlardı. Gönderilen paralardan onun yararlanabildiğini keşke bilebilselerdi.

Kahvaltıdan sonra çayını alıp yine balkona çıktı. Balkonun önü açıktı, uzayıp giden yeşil bir alana bakıyordu. Bu nedenle yaz aylarında sürekli balkonu kullanıyorlardı. Gürültü yok, trafik yoktu. Karşılaştıklarında selam vermeyen çatık kaşlı komşuları vardı, ama buna pek aldırmıyorlar, «bu onların sorunu» deyip geçiyorlardı.

Her şeyi kafaya takmak olmuyordu. Bazen alttan, bazen üstten, kıvrıla kıvrıla gidiyorlardı. Dosdoğru

gittiklerinde varıp mutlaka bir kayaya tosluyorlardı. Selam vermiyor diye gidip onlarla kavga mı etsinlerdi, kimbilir ne dertleri vardı? Belki de onlar kendilerini sevmiyorlardı. Aynaya baktıklarında belki nefret ediyorlardı kendilerinden.

Parkta biraz dolaşmak için dışarı çıktı. Trafik lambalarından karşıya geçip parkın kıvrılarak giden kumlu yollarında yürümeye başladı. «İletişim çağında yaşıyoruz, ama iletişim yok» diye düşündü. Bir yazarın, «hayatımı insanlığa adayabilirim, ama insanlardan nefret ediyorum» dediğini hatırlıyordu.

Hayat giderek çoraklaşıyor ve sevgiden başka her türlü duygunun kolayca yeşerip köklenebileceği bir iklime dönüşüyordu. «İçimizde ya hiçbir özeni ve bakımı gerektirmeyen vahşi ormanlarla dolaşıyoruz, ya da çok kırılgan çiçeklerle...» dedi.

Sevgi, okşandığında bile örselenebilen nazlı bir çiçeğe benziyordu. Çok hassas, duyarlı, çok kırılgan bir duyguydu. Özen istiyor, bakım istiyor, zaman istiyor, emek istiyordu. O ancak bilinçli bir bahçıvanın bahçesinde tomurcuklanıp açılıyor, çarpıcı renkleri ve güzelliğiyle ancak orda gülümsüyordu.

İnsanın içsel evreninde sevgi çiçeklerinin yetişebileceği tropikal iklim yoktu artık, kendi doğal dengesini bozmuş, vahşi dikenlerin ve yaban otlarının kök-

lenip boylandığı çorak alanlara dönüşmüştü. Ekilen tohum çürüyüp kalıyordu toprağın altında, en güzel sözler bile döllenişip çoğalmıyordu çölleşmiş yüreklerde. Bunları düşünerek, parkı dolanıp çıktı, birkaç paket çikolata aldıktan sonra tekrar eve döndü. Çalışırken masasından çikolatayı hiç eksik etmiyor, aklına geldikçe kırıp ağzına bir parça atıyordu. Son birkaç yıldır sigaradan kalan boşluğu böyle dolduruyordu.

Apartmanın genel kapısından girip, merdivenle posta kutularının bulunduğu ikinci kata çıktı. Posta kutusunu açtı ve bir mektup... Dikdörtgen şeklinde pencereci bir zarf değildi, devlet kurumlarından ya da özel kuruluşlardan gelen ıvır zıvır şeylere benzemiyordu. Kare şeklinde beyaz bir zarftı, adresler elle yazılmıştı. Daha ilk anda güzel duygularla okşandığını, yüreğine sıcakık duygular aktığını hissetti. Gönderenin adresine baktı, «Rengül Sepetçi» yazıyordu.

Posta kutusunu aceleyle kapatıp, üçüncü kattaki dairesine çıktı. Mutfaktan bir kahve aldıktan sonra kendini yine balkona attı. Güneş giderek yükselmeye ve ortalık iyice ısınmaya başlamıştı. Balkonun köşe koltuğuna uzandı ve giderek artan bir merakla mektuba baktı.

Tatillerde bazen tanışıp dostluk kurdukları, adres alıp verdikleri istisna insanlar oluyordu, «acaba onlar-

dan biri mi?» diye düşündü. Zarfı açtı ve mektubu okumaya başladı. «Merhaba Selim Amca» diye başlıyordu. «Belki beni hatırlamayacaksınız, ama kendimi size hatırlatmaya çalışacağım, inşallah beni hatırlarsınız...» diyordu.

Giderek artan bir merak ve heyecanla mektubu okumaya devam etti. «Ben, Bodrum / Çamlık Köyünden Rengül Sepetçi...» diyordu.

Soluk fotoğraf kareleri teker teker belleğinden geçmeye başladı. Mektup okumayı bırakmış, Rengül'ü hatırlamaya çalışıyordu. İçinde bir yerlerde sanki bir Rengül vardı, ama... Vardı, biliyordu, zihninin herhangi bir yerinde, çok derinlerde bir Rengül vardı...

Hayat sonunda öyle bir labirente dönüştürülmüştü ki, oraya giren orda mutlaka kayboluyordu. Girdiği o karanlık labirentlerde hem kendini, hem de Rengül'ü kaybetmişti. Ama içinde bir yerlerde, yüreğinin oralarda, sanki çok derinlerde bir ses... Rengül'ün sesi, «Selim Amca, ben kaybolmadım, burdayım işte!» diyordu. İşitiyordu onun sesini, «beni hatırladınız mı?» diyordu.

Düşünüyor, hatırlamaya çalışıyordu. «Siz yaklaşık yedi-sekiz yıl önce Bodrum'a tatile geldiğinizde, Çamlık Köyüne acentalar aracılığıyla köy turuna çıkmıştınız. O gün ablamla tartışmıştık. Kitabını bana

vermek istemiyordu. Bunun üzerine siz bana Berlin den ‹Küçük Prens› adlı çok güzel bir kitap göndermiştiniz. Teşekkür etmekte biraz geç kaldığımın farkındayım, ama beni hatırlamayacağınızı düşünerek hep erteledim. Sonunda fikrimi değiştirerek yazmaya karar verdim...» diyordu.

Sonunda hatırladı, ama iki eliyle başına vura vura... «Ah benim kafam!» diye diye... Dizlerine vura vura hatırladı. Yaşanan güzellikler, yapılan kötülükler ne çabuk unutuluyordu? Unuttuğu için kızıyordu kendine, «o çocuk seni unutmamış da sen nasıl unuttun, nasıl kıydın?» diyor, adeta suçluyor, yargılıyordu kendini.

-«Ayrıntıları çok çabuk unutuyoruz» dedi, «o ayrıntıyla birlikte hayatımızı da unutuyoruz. Kaybolup gidiyoruz. Öyle kayboluyoruz ki, bir daha kendimizi yıllarca bulamıyoruz. Niçin yaşadığımızı unutuyoruz. Hatta bazen yaşadığımızı bile unutuyoruz. Çok unutuyoruz» dedi.

«Atlayıp geçtiğimiz o küçük ayrıntılarla sonunda kocaman boşluklar açılıyor hayatımızda. Servetimizle, kariyerimizle, şöhretimizle dolmayan, okuduğumuz ve yazdığımız kitaplarla dolmayan boşluklar açılıyor. Hiçbir şeyle dolmayan uzayın karadelikleri açılıyor sanki» dedi.

Rengül'ü zihninin derin boyutlarından çıkarıp, kolay ulaşabileceği bir yere, gönlünün tahtına koydu. «Biz o kitabı kendisine Berlin'den değil, Bodrum'dan göndermiştik» dedi.

Mutfağa gidip yeni bir kahve aldıktan sonra gelip tekrar yerine oturdu, ayrıntıları hatırlamaya çalışıyordu. Köye, ormanlarla kaplı dik yamaçlarda yarım saat süren bir minibüs yolculuğundan sonra varmışlardı. Ormanların içinde kaybolup gitmiş küçücük bir köydü. Yabancı turistlerden oluşan dokuz kişilik bir köy turuna, Filiz'le birlikte katılmışlardı.

Halı ve kilim sergisini gezdikten sonra, konuk oldukları evin avlusunda, yedi-sekiz yaşlarında ağlayan bir kız çocuğu görmüştü. Yaklaşıp ona niçin ağladığını sorduğunda, ablasının kitabı vermediğini söylemişti. Dirsekleri dizlerinde, elleri yanaklarındaydı. Bir taşın üzerine oturmuş, yağmur gibi yağıyordu. Tüm dünyayı kirlerinden ve günahlarından arındırmaya yetecek kadar gözyaşı döküyordu. «Ağlamanın ve hüznün güzelliğini seyretmiştim ben onun gözlerinde» dedi.

Ağlamanın ve hüznün güzelliğini ilk kez onun gözlerinde görüyordu. Mavi sularıya Ege ondan daha güzel değildi. Kızılçam ormanları ondan daha güzel değil. Çiçeklerin hiçbir türü, renklerin hiçbir tonu,

denize inen ayın şavkı ve ufukları pembeye boyayan günbatımı... Ve okuduğu hiçbir roman ve okuduğu hiçbir şiir, ondan daha güzel değildi.

Rengül'ü hatırlamaya başlayınca, onunla ilgili tasarımları da çıkıyordu ortaya. Bilinçaltında o vardı zaten, ama bugüne kadar uyarılmadığı için uykundaydı. Fakat şimdi bir mektupla uyarılmış ve onunla ilgili tüm bilgiler suyun yüzüne çıkmıştı.

Bodrum'a döndüklerinde ilk işleri ona bir kitap aramak olmuştu. Saatlerce süren bir arayıştan sonra nihayet «Küçük Prens» adlı kitabı göndermeye karar vermişlerdi. Göndermeden önce kitabın ilk sayfasına şu notu düşmüştü: «Sevgili Rengül, sen dağların hüznünlü ceylanısın. Üşüyen bir kardelensin. Çölde bir zambaksın. Okunmamış bir kitapsın. Sen dünyanın en güzel kitabısın. Sakın bir daha ağlama. Seni hiç unutmayacağız...»

Sonra kitabı götürüp o köy turunu organize eden turizm acentasına vermişler ve bu emaneti halıcının o küçük kızına ulaştırmalarını rica etmişlerdi. Onlar da bunu seve seve yapacaklarını söyleyerek kitabı almışlardı. Bütün parçaları bir araya getirdiğinde, Rengül'le ilgili portre belleğinde tamamlanmış oluyordu.

Bütün bu soluk fotoğraf karelerini belleğinden geçirdikten sonra mektubu okumaya devam etti. «Bana

gönderdiğiniz ‹Küçük Prens› kitabını tam üç kez okudum. Kitap geldiğinde çok mutlu olmuştum. Kitabınızı hâlâ saklıyorum, hatta içindeki kitap ayracını bile...» diyordu.

Belki de şimdi ağlamanın tam zamanıydı. Çünkü elleri titremeye başlamıştı. Tıpkı oyuncacı elinden alınmış bir çocuk gibi büzülüp giden dudakları titremeye başlamış, yüreği titremeye başlamıştı.

Elleri, dudakları, yüreği titremeye başlamıştı. Fiti-
lini ateşleyecek küçük bir kıvılcım bekliyordu sanki, fakat Rengül'ün mektubu bir kıvılcım gibi yüreğine çoktan düşmüştü bile. Öyle duygulanıyor, öyle derinden etkileniyordu ki, ağlamanın belki de tam zamanıydı, çünkü gırtlığına bir hıçkırık gelip düğümlenmişti.

Ağlamak ayıp değildi, biliyordu, ağlasa kurtulacaktı belki, ama duygularına karşı neden direndiğini kendisi de bilmiyordu. «Şu anda on altı yaşındayım. Muğla'nın bir ilçesi olan Milas'da Sağlık Meslek Lisesinde okuyorum. Bu sene ‹takdir›le lise üçe geçtim. İki yıl sonra ambulans hemşiresi olarak mezun olacağım...» diyordu.

Sonunda duygularına engel olamadı, mektubu masaya bıraktı ve ağlamaya... evet ağlamaya başladı. Hem de doya doya, tadını çıkara çıkara...

Bir sabah uyandıĝında, yıllar önce çöl sıcağına bıraktığı bir tohumun yeşerdiğini görmüştü sanki, bunu düşünüp ağladı. Kendi yakın çevresiyle yaşadığı kötü deneyimler yüzünden, sevmenin yanlış olduğunu, vermenin yanlış olduğunu düşünürken, apansız gelen Rengül'ün mektubuyla yanıldığını görüp ağladı. Unuttuğunu düşünüp ağladı...

Böyle bir güzelliğı nasıl unuttuğunu düşünüp ağladı, hüzünlenip ağladı, duygulanıp ağladı. Süreka'yı tam kaybettiğini düşünürken, onu yeniden bulduğunu düşünüp ağladı. Ağlaması için çok neden vardı aslında... Fakat işte Rengül'ün mektubu da yarasına tuz-biber oldu, o koskoca adam elinde mektupla balkonda hüngür hüngür ağladı.

İnsan, yüreğinin hazinesinde ne varsa başkalarına onu veriyordu. Yakın çevresinden üstüne volkanik küller gibi zehir püskürtülürken ve canhıraş çığlıklarla o zehirli küllerden kaçıp kurtulmaya çalışırken... bir sabah bir mektubun kanat sesleriyle uyandı. Yorgun bir kuş gibi gelip kondu penceresine. «Kitabınızı hâlâ saklıyorum, hatta içindeki kitap ayracını bile...» diyordu.

Kendini kuşatan ve içine alan karanlığın hiç bitmeyeceğini sanırken, yeryüzünü ve gökyüzünü altın ışıklarıyla aydınlatan bir güneşin apansız doğduğı-

nu düşündü... Açık denizlerde giderken, ağzında zeytin dalıyla uçan beyaz bir güvercin gördüğünü düşünüp ağladı. Zeytin dalıyla uçan beyaz bir güvercin...

Yakınlarda bir yerde sığınabileceği bir ada vardı demek? Efkârlandığında, kederlendiğinde, hüznlendiğinde, başını yaslayıp ağlayabileceği biri... Denizin öfkeli ve hırçın dalgalarından kaçıp sığınabileceği bir ada... ıssız ve sesiz bir ada vardı demek? Gagasında zeytin dalıyla beyaz bir güvercin gibi gelip kondu penceresine. Bir sabah onun kanat sesleriyle uyandı. «Biliyor musunuz Selim Amca, ben aslında istemediğim bir okula gittim. İnsanlara zarar vermekten ve onları incitmekten çok korkuyorum. Ama onlara yardımcı olmayı da istiyorum. Zor bir durumdayım anlayacağınız. Çünkü bizim meslekte hata yapmak yok. Küçük bir hatayla bir insanın hayatını mahvedebilirsiniz...» diyordu.

Zihninde sağa sola akışan düşünceler bir kargaşa yaratmaya başlamış, okuduklarını anlamakta zorlanıyordu. Rengül'ün artık ne dediği hiç önemli değildi. Çünkü o zaten bu mektubu göndermekle çok şeyler söylemişti. «Hâlâ turizm işiyle uğraşıyoruz. Yaz tatillerinde babama yardım ediyorum. Yine turistler geliyor. Halı ve kilim almak isteyen alıyor. Ama gelecek yaz babama yardım edemeyeceğim, çünkü hasta-

nede bir ay staj yapmam gerekiyor. Hayatımın yolunu en iyi ve en doğru bir şekilde çizmeye çalışıyorum...» diyordu.

Özlemlerini, hayallerini, rüyalarını, umutlarını hâllara nakışlayıp turistlere satacak diye... Gözyaşlarını hep gizleyerek ağlayacak, ufukların ardını hiç göremeyecek diye çok üzülmüştü. Dağların ardında bir kır çiçeği gibi solup gidecek, ezilip gidecek sanmıştı. Islak bakışları günlerce çıkmamıştı aklından. Ama o, hiç beklenmedik bir anda güzel haberlerle gelip kondu dalına. Bir rahmet damlası gibi düştü toprağına. «Kitabı her elime aldığımda sizi hatırlıyorum. Benim için çok özel bir kitap. Ve düşünüyorum, acaba beni hatırlıyorlar mı? Bu mektubun size ulaşmasını ne kadar çok istediğimi bilemezsiniz. Doğruyu söylemek gerekirse ulaşamayacağını düşünüyorum, ama hiç değilse size mektup yazıyor olmanın mutluluğunu yaşamış olacağım. Bu mektubu size tüm yüreğim ve ruhumla yolluyorum. Sizden bir şey isteyebilir miyim? Eğer bu mektup size ulaşırsa...» diyordu.

Sevgi, hüznün, mutluluk... Zihni artık fırtınalı bir deniz gibi çalkanmaya, hırçın dalgalarıyla gelip yüreğine vurmaya başlamıştı. «Eğer bu mektup size ulaşırsa, bana cevap yazar mısınız? Eşinize ve size kucak dolusu selamlar» diyordu.

Mektubu okuyup bitirmiş, fakat kendisi de bitmişti sanki. Kahvesinden bir yudum alıp fincanı masaya bıraktı, köşe koltuğuna sırtüstü uzanıp ellerini başının altına yastık yaptı. «Kaybolup gidiyoruz» dedi, Rengül'ü unuttuğu için hâlâ kendine kızıyordu.

-«Bazen şehrin kalabalıklarında, bazen kendi karmaşamızda... Ne istediğimizi ve aradığımızı bilemeden ve sonunda elde edebileceğimiz şeylere aldırmandan... Sanki kaçan bir şeyi kovalıyormuşçasına, etrafımıza bakmadan, tüm güzelliklere sırtımızı dönerek çekip gidiyoruz. Fakat nereye gittiğimizi, niçin gittiğimizi, nasıl gittiğimizi bilmiyoruz.»

«Bazen rakamlara teslim oluyoruz, bazen toz duman arasında neye teslim olduğumuzu bile farkedemedi bilincimizi teslim alan güçlerin etrafında dönüyoruz. Alkol, uyuşturucu, para, cinsellik... Bilincimizi teslim alan ve bilinçaltımızı programlayan... kişiliğimizi şekillendiren ve doğal dengeyi bozan güçlere teslim oluyoruz»

«Kayboluyoruz. Bazen öfkemizin girdabına kapılıp kayboluyoruz. Bazen ihtiraslarımız alıp bizi uzaklara savuruyor, öyle yalnız, öyle çaresiz, öyle uzak, öyle yabancı kalıyoruz ki kendimize, yaşlandığımızın bile farkına varamıyoruz. Bazen doymak bilmeyen arzularımızın peşinde sürüklenip gidiyor, ne istediği-

mizi bile sorgulamadan sadece istemenin esiri olarak ve istemenin doyumsuz cazibesine kapılarak çekip gidiyoruz. Sarhoş gibi sendeleyerek, sallanarak ve tökezleyerek...»

«Kayboluyoruz... Bazen okuduğumuz, bazen de yazdığımız bir kitabının içinde kaybolup gidiyoruz. Paylaşmayı sevmiyor, sevmeyi sevmiyoruz.»

«Çok kolay yargılıyor, çok kolay suçluyor, çok kolay eleştiriyoruz. Fakat kendimizi yeteri kadar tanımıyoruz, çünkü kendimizi sorgulayacak cesaretimiz yok. Suçlanmaktan, reddedilmekten, dışlanmaktan çok korkuyoruz.»

-«Kitaba bakabilir miyim?»

Yanında oturan bayanın sesi... Elini kitaba uzatmış, «bakabilir miyim?» diyordu. Ninni gibi kulağını okşayan bir ses... Bayanın kadife gibi yumuşak sesiyle derin uykulardan uyanmış gibiydi.

-«Elbette, tabii... Buyurun, bakın» dedi.

Bayan kitabı aldı ve uzun uzun ön kapağına baktı. Kapak resiminden etkilendiği belliydi. Kapak resmi ne öyle bir hayranlıkla bakıyordu ki, kitabın yazarı da onun hayranlığına hayran kalmıştı. «Ne güzel hayran oluyor!» diye düşündü. Hayran olurken ne düşünüyordu acaba? Bakmasına biraz daha izin verdikten sonra, «ne görüyorsunuz kapakta?» diye sordu.

-«Sevgi, güven...» dedi içini çekerek. «Hayatta arayıp da bulamadığımız ne varsa... Dostluk, şefkât... ihtiyacımız olan şeyleri ya romanlarda görebiliyoruz, ya da filmlerde... Ama gerçek hayatımızda yoklar.»

-«Haklısınız... Çünkü hayatı kirletiyoruz. Bencilliğimizle, kibrimizle, öfkemizle onu biz kirletiyoruz.»

Kitabın arkasını çevirdi, saçları rüzgârda uçuşan bir adam... Gülümseyerek uzaklara bakan bu adamın saçları rüzgârda bir bayrak gibi sallanıyordu. Şaşkınlıkla dönüp Selim'e baktı, sonra fotoğrafa, sonra tekrar Selim'e... «Aaa, bu sizsiniz!» dedi.

-«Evet benim» dedi Selim.

-«Demek bir yazarla aynı otobüste, hem de yanyana yolculuk yapıyormuşum da haberim yokmuş!..»

-«Hanımefendi, bir yazarla yanyana yolculuk yapmaktan duyduğunuz heyecan ve sevinç aslında sizin ne kadar yüce ruhlu olduğunuzu gösteriyor. Çok teşekkür ederim. Sizin gibi bir hanımefendiyle yanyana yolculuk yapmak benim için de bir onurdur.»

-«Ay Selim Bey, ne kadar iyisiniz, çok teşekkür ederim. Adınızı sormama gerek kalmadı, çünkü onu kitabın kapağında görüyorum. Benim adım Nilay. Ben aslında iyi bir kitap okuruyumdur. Daha ilk bakışta insana çok hoş duygular veren bu güzel kitabınızda neler anlattınız acaba?»

-«Siz kitabı merak ederken, Nilay Hanım, ben de sizin merakınızı merak ettim. Sizi uyaran, ilginizi çeken ve merakınızı ortaya çıkaran şeyi...»

-«Kapak resmi tabii... Kitabın adı da ilginç. Doğruyu söylemek gerekirse, yazarın rüzgârda uçuşan saçları... ve uzaklara bakan gözleri de çok etkileyici.»

-«İltifatınız için teşekkür ederim. Kitap, uzaklarda bir kız çocuğuyla yaptığımız karşılıklı yazışmalardan oluştu. Şimdi bu kitabı kendisine hediye olarak götürüyorum. Artık çocuk değil tabii, büyüdü, fakat ben onu çocukken tanımıştım, son halini bilmiyorum.»

-«Bu kitaptan haberi var mı?»

-«Hayır yok. Tepkisini ben de merak ediyorum, bakalım neler olacak?»

Otobüs sola döndü ve dik bir yokuşu inmeye başladı. Vadi tabanında bir süre akarsuya paralel gittikten sonra, kayalarla kaplı büyük bir sırtı dolanarak tekrar tırmanışa geçti. Uzaklarda açık mor renkleriyle birbirinden görkemli zirveler kat kat yükselerek gökyüzüne çıkıyordu.

Gidiş yolunun sağ kenarında, yağmur suları ve rüzgârla aşınarak ilginç şekiller almış gri-kızıl kayalar sanki bir sinema perdesinden geçer gibi hızla arkaya doğru kayıp gidiyordu. Bir tünele girip çıktıktan sonra dik bir yokuştan inmeye başladılar. Camdan geriye

doğru hızla kayıp geçen bir sedir ağacı gördü. Bir sedir ağacı daha... Sedir ağaçları giderek sıklaşmaya başlıyordu.

Kendiliğinden yetişen ve yapraklarını kışın bile dökmeyen bu hoş kokulu ağaçlar, yatay ve yayvan konumlu dalları, uzun boyları, dallarında dimdik duran kahverengi kozalakları, üzüm salkımlarını andıran yaprakları ve gümüş gibi parlayan pürüzsüz gri gövdeleriyle çok alımlı görünüyorlar, ormana bambaşka bir güzellik katıyorlardı.

Sol tarafta, uçurumun hemen başında, kayaların üzerinde meşeler görünüyordu. Yol boyunca sık sık önüne çıkan bu görüntüler belki de yolculuğunun en ilginç yanıydı. Tüm zor koşullara rağmen, topraksız ve susuz, bu ağaçların kayaların başında nasıl yaşayabildiklerini anlamakta güçlük çekiyordu.

Yollar dağların içinde iniyor, çıkıyor, dönüyor, dik yamaçların ve derin uçurumların arasında kıvrılarak sonsuzluğa doğru uzayıp gidiyordu.

Üçüncü Bölüm

Yanında oturan genç bayan bakmak için aldığı kitabı vermeye hiç niyetli görünmüyor, kaybolup gittiği sayfaların içinde belki de kendine ait bir şeyler arıyordu. Ön koltuklarda kızlar arada bir çığlığı andıran kahkahalar atarak fısıldaşıyorlardı. Şoför uzanıp radyoyu açtı, hafiften bir Ege türküsü duyuldu. Muavin, çay-kahve servisini çoktan bitirmiş, çöpleri toplamaya başlamıştı.

Kahvesinden son yudumu aldıktan sonra plastik kabı muavinin uzattığı poşete attı. Masayı kapatıp ardına yaslandı. Dizlerini ön koltuğun sırtına dayayıp rahat bir pozisyona geçti. Bütün bunları yaparken, yanındaki bayanı rahatsız etmemek için özel bir çaba sarfediyordu.

Çeşitli insan ve hayvan figürlerine benzeyen dağlar geçiyordu önünden. Tepedeki çalılar sanki süzünerek yürüyen bir kızın rüzgârda savrulan saçlarıydı. Onun hemen önünde, düşünceli bir adamın sadece başı görünüyordu. Sıra sıra dağlar, sıradağlar ge-

çiyordu önünden. Dağ dizilerinden oluşmuş kervanlar... Hörgüçlü develer, mahzun bakışlı ceylanlar, şaha kalkmış atlar geçiyordu.

Camın ardından geçip giden... geriye doğru hızla kayıp giden hayatına bakıyordu. İlk mektubu aldığı anda hüzenlenmişti elbet, ama yine de sevgi ve mutluluk en baskın duygularıydı.

Balkonda mektubu okuyup bitirdikten sonra, «varlığı ortaya çıkaran özü görmüyoruz, fakat biz aslında baktığımız halde çoğu zaman varlığın kendisini de görmüyoruz» demişti.

Böyle dediğini şimdi çok iyi hatırlıyordu. Sihirli bir değnek mi dokunmuştu, ne olmuştu, hayat birdenbire nasıl bu kadar berrak, dingin, bu kadar güzel olabilmişti? Aslında berraklaşan, dinginleşen ve güzelleşen kendi zihniydi, dışarda değişen hiçbir şey yoktu, değişen sadece hayata bakış açısıydı. O köhnemiş karanlık, uzaklardan gelen küçük bir kızın mektubu ile aydınlanmış, yıllardan beri uyuyan ne varsa içinde kıpır kıprı uyanmaya başlamıştı. Yaşadığı parçaları yan yana getirdiğinde, hayatının anlamı ve amacı da ortaya çıkmıştı sanki.

Sanki hayatının anlamı ve amacı, o mektupla ortaya çıkmıştı. Rengül'ün o gün ağlaması gerekiyordu belki» diye düşündü. «Bu, hayatımı oluşturan binler-

ce, yüzbinlerce, milyonlarca ayrıntıdan biriydi. Ben bu ayrıntıyı ya görmeyecek, bakıp geçecek, atlayıp geçecek, ya da duracak, düşünecek ve görecektim... Görecek, yaşayacak ve değişecektim.»

Yan koltukların arka kısmında yüksek sesle konuşan iki kişi düşüncelerini bölüyordu bazen, ama aslında tamamen kendi içinde bir yolculuk yapıyor gibiydi. Nilay Hanım dalıp girmişti kitabın içine, başını kaldırmadan, sayfaları heyecanla çevirerek, büyük bir ilgiyle okuyordu. Ön koltuklarda konuşan kızlar fısıltılı seslerin arasında bazen kahkaha da atıyorlardı. Bütün bunlar, camdan geriye doğru akıp giden görüntülerle bütünleşiyor ve unutulmaz bir Toros yolculuğu nakışlanıyordu hayatına. Hayatını o küçük anlarla nakışladığını farkettti.

Bunu farkettti ve bakıp geçmedi, atlayıp geçmedi. Durdu, düşündü ve gidip önüne çömeldi. Önüne çömeldi ve niçin ağladığını sordu. Bir kitap için ağladığını öğrenince... İşte o anda bir damar koptu yüreğinden. Yüreğindeki damarların belki de en incesi, en kılcalı, en hassası tınlayarak koptu ve boşlukta yankılar uyandırarak çekti gitti...

Fakat yıllar sonra apansız gelen mektupla o tınlamayı yeniden duydu yüreğinde. Zihninin en derin boyutlarında bir tınlamayla uyandı.

Yıllar önce ne aradığını bilemeden çıktığı uzun bir yolculukta onu bulmuş, belki de onda kendini bulmuştu. Toros eteklerinde, örselenmeye ve incinmeye çok yatkın bir çiçek, ince, kırılgan, duyarlı bir çiçek bulduğunu düşündü belki de. Onu orda öyle bırakmak istemedi. Gidip önüne çömeldi ve hüznün derin renklerini seyretti onun gözlerinde. Bir kitap için ağladığını öğrenince, «sen dünyanın en güzel kitabısın» dedi, ama birgün onun mektuplarıyla böyle bir kitap yazacağını bilemeden...

Onun hüznü gözyaşlarıyla akıp toprağa indiğinde yazıldı belki bu kitap. O zaman... taa o zaman, bir anda ve sessice yazıldı. Bilinçaltı sistemini çalıştırdı, programını oluşturdu ve derin uykuya daldı. Unuttu yani... Unutup gitti. Derin uykularda yıllarca uyarılmayı bekledi. Sonra birgün bir mektupla uyarılınca... Yıllardır içinde sesiz bekleyen sistem o ilk mektupla harekete geçti.

Gözyaşıyla akıp toprağa karışan hüznün o muhteşem renkleri sonunda bu kitabı çıkardı ortaya. Kitap şimdi ona hediye olarak götürülüyor, ama onun bundan haberi bile yok.

Camdan dışarıyı seyredip giderken, nefesiyle buharlaşan cam puslu bir görüntü alıyor ve görüntüler netliğini kaybediyordu. «O sadece bizim köye gelece-

ğimizi, yıllar sonra nihayet ikinci kez görüşeceğimizi biliyor, ama kitaptan haberi yok» diye düşündü. Fakat biraz sesli düşünmüş, fısıltılı sesler çıkmıştı dudaklarından.

Başını yasladığı otobüsün camıyla konuşuyordu sanki, camın kulağına fısıltılı seslerle bir şeyler söylüyordu. Yanında oturan bayan onun bu fısıltılarını işitti, başını okuduğu kitaptan kaldırıp, kitabın yazarına baktı.

-«Afedersiniz, çok merak ettiğim için soruyorum, mektuplardan anladığım kadarıyla siz onu yedi-sekiz yaşlarındayken tanıdınız, ondan sonra hiç görmediniz mi?»

-«Hayır, görmedim... daha doğrusu bunu çok istedik, ama görüşemedik.»

-«İnanın bana, çok derinden etkilenerek okuyorum. Aslında bakmak için almıştım kitabınızı, ama kusura bakmayın, kapılıp gittim. Eğer müsaade ederseniz sonuna kadar okumak istiyorum. Biz Muğla'ya gidiyoruz. Oraya varıncaya kadar bitirebileceğimi tahmin ediyorum.»

-«Rahat olun lütfen, Nilay Hanım, Muğla'ya kadar kitabı okuyup bitirmek için kendinizi zorlamayın, seve seve kitabı size bırakabilirim. Yanımda birkaç tane daha var.»

-«Ay çok teşekkür ederim, ben sizi yalnız bırakayım yine. Müsadenizle ben de kaldığım yerden başlamak istiyorum okumaya...»

Okumaya başlamadan önce ön koltuklarda kahkahalarla konuşan kızlara doğru eğilip, «kızlar, sessiz olun biraz, ayıp» dedi, sonra ardına yaslanıp kitaba odaklandı.

-«Kızlarınız mı?»

-«Evet» dedi gülümseyerek, «Tuğçe ve Tuğba, biri on dört, diğeri on altı yaşında.»

-«Babaları?»

Bayan gözlerini devirip otobüsün tavanına baktı, «onu hiç sormayın lütfen, eğer yemek molasında vakitiniz olursa anlatırım, şimdi kitabı okumak istiyorum izninizle...»

-«Peki, buyurun. Ben sadece sormuştum, özel hayatınıza asla girmek istemem, istemiyorsanız anlatmayabilirsiniz de...»

-«Hayır, hiçbir sakıncası yok. Sizin gibi hazır bir yazarı bulmuşken... bundan iyi fırsat olmaz. İnsanlık alemine ibret olsun diye yazarsınız belki.»

-«Peki öyleyse, siz bilirsiniz. Ben sizi kitapla başa bırakayım» dedi.

Ardına yaslanıp ellerini koynuna soktu ve dışarıyı izlemeye başladı. Camın ardında kayıp giden tepeler,

kızılçam ormanları ve derin uçurumlar... Doğal aşınmalarla ilginç görüntüler almış kayalar ve uzaklarda gökyüzüyle bütünleşen mor dağlar... Ve sonra silik bir Rengül portresi... Onun gözyaşlarıyla yıkanmak istemişti belki.

Onun önüne çömelip oturduğunda ve niçin ağladığını sorduğunda, belki de onun gözyaşlarıyla yıkanmak, kirlerinden ve günahlarından arınmak istemişti.

Çünkü kirlenen dünyayla birlikte kendisi de kirleniyordu. Bencilleşiyor, cimrileşiyor, hırslanıyor, öfkeleniyor, her şeyin en iyisini istiyordu.

Her şeyin en iyisini... Önce masum bir istek olarak ortaya çıkıyor, sonra saplantıya dönüşüyor, daha sonra bilinci teslim alarak hayatın tek amacı haline geliyordu. Her şeyin en iyisi... Yiyeceklerin, içeceklerin, evin, arabanın... Her şeyin en iyisine ulaşmak isterken, içindeki en iyilerden giderek uzaklaşıyor, kendine giderek yabancılaşıyor, yalnızlaşıyor ve sonunda kayboluyordu. Yorgun bir günün sabahına bir mektubun kanat sesleriyle uyandı. Ona kaybolduğunu hatırlatmaya gelmişti belki de...

Her şeye gereğinden fazla değer veririken aslında kendine değer vermediğini, kendini ihmal ettiğini, kendine kötülük yaptığını, kendine ihanet ettiğini ve

kendini yaşamadığını... Bunları okudu Rengül'ün mektubunda. Rengül bunları yazmamıştı, ama onun mektubu bunları söylüyordu.

Kendine düşmanlık yaptığını farkederek uyandı, sarsılarak, korku ve dehşet içinde sanki bir kâbustan uyandı. Rengül'ün mektubuyla sarsılarak uyandığında, hiç bitmeyen «en»lerin peşine takılıp gittiğini...

Hayatın «en»leri bitmiyordu ki... Çünkü hayatta her şeyin en iyisi, en büyüğü, en parlağı, en güzeli vardı. Kendi gölgesinin peşinde koşuyordu sanki. Fakat ulaşamıyordu. Çünkü kendisiyle birlikte gölgesi de ilerliyordu. Ulaşılan her yeni «en»den sonra başka «en»ler çıkıyordu.

Bilinç istiyor, bilinçaltı programlıyor, sistem tıkr tıkr çalışıyordu. Fakat kendisi neyin bedelini ödüyordu? Neden hiç doymayan bilincinin ve kendine gelen her arzuyu sorgulamadan devreye sokan bilinçaltının oyuncağı oluyordu? Kimin hamallığını yapıyordu, bilincinin mi, yoksa bilinçaltının mı? Karşılıklı oynanan bu senaryoda kendisi nerdeydi?

Neden hiç ortaya çıkmıyor ve tüm bu olup bitenlere seyirci kalıyordu? Kimdi, bu trajedinin yazarı kim, yönetmeni kim, oyuncularını kim?!.. Neden bu filmin starı değildi ve neden hep ayak işlerine koşuşturan figüranı oynuyordu?

Rengül'ün mektubuyla bir sabah «kendisi» olan üstbilinci ortaya çıktı. Filmin esas kahramanı nihayet çıktı ortaya. Yıllarca daldığı uykusundan gerinerek uyandı ve esneyerek gizlendiği o karanlık mağarasından dışarı çıktı.

Kendine gelip baktığında yüreği hüznle burkuldu. Renklerini, nakışlarını bulamadı. İlmik hatalarıyla dolu bir hayat, renksiz, desensiz, yaşanmamış anlarla dolu, boşluklarla dolu bir hayatı vardı, fakat o hayatın içinde kendini bulamadı.

Baktı, hayatını dokuyan ilmiklerden biri de Rengül'dü... Onun gözyaşlarıyla hayatına ne güzel bir ilmik attığını farketti. Rengül aslında onun hayatını nakışlayan bir renk, belki de hayatının en güzel, en canlı, en derin rengiydi.

İnsanı kendine doğru götüren ve insanı kendinden uzaklaştıran «en»ler... Toroslar'da süren bu uzun yolculukta, puslu bir camın ardından çevresine bakarken, orda, o puslu camın ardında geçip giden hayatını seyrediyordu. Yıllarca «en»lerle örgülenen ve dokunan, fakat sonunda renksiz ve desensiz bir halı gibi karşısına dikilen hayatını...

Neden hiç bitmiyordu? Haydut gibi önüne çıkan, yolunu kesen, tüm duygusal zenginliklerini, aşkını, heyecanını yağmalayan, yüreğini yağmalayan, değer-

lerini kirleten, savuran, yok eden o «en»ler neden hiç bitmiyordu? En güçlü, en büyük, en zengin... Dünyanın efendisi olmak isterken, neden kendi arzularının esiri oluyordu?

Büyüğü küçüğü yoktu bunun. Kendi rekabetiyle, süper güçlerin rekabeti arasında hiçbir fark yoktu. Hırsın, kinin, öfkenin, nefretin kime ait olduğu hiç önemli değildi. Çünkü kime ait olursa olsun, hayatın doğal akışı bu duygularla engelleniyor, hayatın damarları bu duygularla tıkanıyordu. Evde karısına saldıran bir adamla, mazlum halklara saldıran ve katleden süper güçler arasında hiçbir fark yoktu. Süper güçlerin silahı aslında o karısına saldıran adamın elinde olsa, daha gaddar, daha zalim, daha kıyıcı olacak, ama ne güzeldir ki, elinde öyle bir güç yoktu.

Doymak bilmeyen hırs her yerde aynıydı. Biri milyar dolarları çalıyordu, diğeri de komşunun tavuğunu... Biri suçsuz karısını dövüyordu, diğeri de Orta-doğu'nun mazlum halklarını... ikisi de sahip olmak istiyor, ikisi de çok istiyor, ikisi de daha çok istiyor ve ikisi de hiç doymuyordu.

Maddede sanki insanı kendine çeken manyetik bir güç vardı. Hayatın «en»leri belki de o nedenle hiç bitmiyordu. Uzayın karadelikleri gibi içine kapıp çektiği insanı bir daha asla bırakmıyordu. Kör, sağır, dil-

siz ve ruhsuz bir madde, gören, işiten, konuşan, düşünen bir insanı kolaylıkla kendine esir edebiliyordu. O zaman artık sarayları, kervansarayları doyuramıyordu onu. Senetleri, sepetleri, küp küp altınları, inci-leri, pırlantaları doyuramıyordu Fakat toprak doyuruyordu. Yaşarken onu doyuramayan parsel parsel ar-saların, dönüm dönüm arazilerin sadece bir metresi, öldükten sonra ona yetiyordu.

Rengül'ün o ilk mektubuyla birlikte, önemsiz ol-duğunu sandığı küçük şeylerin aslında çok önemli olduklarını... hayatını aslında o küçük şeylerle doku-yup nakışladığını anlamıştı. Rengül yazmamıştı bel-ki, fakat mektup çok şeyler söylüyordu. Kanıksanan hayatın anlamsız olduğunu söylüyordu.

Hayat kanıksandığında hiçbir güzelliğin ayırdına varılamıyor, hiçbir güzelliğin inceliğine ve derinliği-ne imilemiyordu. Güneş her sabah ufuklardan çıkıp göklerde semah dönmüyor, gökler yarıla dürüle bir-birinin etrafında dönmüyordu. Bulutlar ağlamıyordu sanki. Yağmur yağmıyor, şimşek çakmıyordu. Rüz-gâr esmiyordu. Berrak suların altında balıklar yaşa-mıyor, göklerde yıldızlar parlamıyordu. Mevsimler yoktu sanki, hergün bakılıp geçilen çiçekler yoktu, önünden geçilip gidilen ağaçlar yoktu. Sarı saçlar, kara saçlar, kumral saçlar rüzgârda uçuşmuyor, çark-

larda besmeleyle testiler dönmüyor, tezgâhlarda kelimler besmeleyle dokunmuyordu. Bunlar olmuyordu sanki.

Hayat kanıksandığında, ninniler söylemiyordu rüzgâr. Kayaları dövmüyordu denizin hırçın dalgaları. Ayın şavkı inmiyordu sulara, gökyüzünü pembeye boyayarak batıp gitmiyordu güneş. Hayat kanıksandığında durağanlık başlıyor, hiçlik, boşluk başlıyordu. Bir tomurcuk açılmıyor sanki, bir tohum toprağın altında dölllenmiyor, bir çocuk ağlamıyordu. Hayat kanıksandığında, kitap için ağlayan Rengül yoktu. O ancak hayata karşı duyarlı olduğunda, hayatın incelikleri ve ayrıntıları atlanmadığında ortaya çıkıyordu. Hayata sevgiyle yaklaşıldığında ve duyarlılıkla bakıldığında çıkıyordu ortaya.

Afrika'da, Asya'da, kat kat dağların ardında, çöllerin ortasında... kırılıp giden, solup giden, ezilip giden çocuklar yoktu. Açlıkla, hastalıkla, haksız savaşlarla daha doyamadan anasütüne şafağın koynunda kurşuna dizilmiyorlardı.

Oturuş şeklini değiştirerek rahat bir pozisyona geçti. Nilay Hanım çok derin bir sessizlik içinde kitaba odaklanmış, yaptığı yolculuğu, hatta kendi varlığını bile unutmuş görünüyordu. Dağlar geçiyordu önünden. İlginç kayalar, derin uçurumlar... Yeryer

seyrekleşiyor da olsa orman kesintisiz sürüp gidiyordu. Dağların arasında kıvrılarak giden derin vadilerde değil, kendi içindeki vadilerde dolaşüyor, sığınaklarına, mağaralarına girip kayboluyordu. İnsanların karanlık mağaraları, sığınakları, bilinçaltında oluşturduğu güvenlik alanları vardı.

Koltukları yumuşak, yatakları sıcaktı. Yiye yiye fok balıklarına döndükleri için şimdi artık zayıflamayı düşünüyorlardı Kalçalarından yağ aldırmaı, göğüslerini dimdik yaptırmayı, hiç doymayan midelerine hortum taktırmayı düşünüyorlardı. Zayıflama hapları, reçeteler, estetik avcıları, güzellik uzmanları, reklamlar... Çorbaları, çörekleri sıcak, suları şakır şakır akıyor, evlerinde kışlar ılık, yazlar serin geçiyordu. Evin önünde kırmızı kadillag, arkasında havuzlu bahçe... Oluşturulan güvenlik alanlarından dışarı çıkmıyorlar, tavşan ürkekliği ve korkaklığıyla monoton bir bekleyişe, sessizliğe, durağanlığa girmişler, terkedip gidemiyorlardı sığınaklarını. Duygular sönmüş, heyecan bitmiş, hayata karşı ilgisizlik başlamış ve duyarlılık kaybedilmişti.

Duyarlılık yoktu artık. Kısımlar, haksızlıklar, çığlıklar yoktu. Göklere yükelen çığlıkları yıldızlar duyuyor, fakat bu çığlıklar duyarsız yüreklere ulaşamıyordu, çünkü yoktu.

Duyarsızlığın sadece kendi kuralları, kendi yasaları, kendi arzuları vardı. Başka hiçbir şey yoktu. Kendi dışında hayatlar yok, güzellikler yok, haksızlıklar, kısımlar, savaşlar yoktu. Bir sabah bir mektubun kanat sesleriyle uyandı ve yeteri kadar duyarlı olmadığını farketti. Baktığı zaman çiçekte güzelleşen rengin derinliğine inemiyor, rüzgârda sallanan yaprakların hışırtısında bir ninniye dinleyemiyordu.

Rengül sanki hayatına yeni bir renk katmış, hayatını örgüleyen durağanlığın içinde hoş renkleriyle muhteşem bir desen gibi ortaya çıkmıştı. Bilincini perdeleyen sınırlardan bir anda kurtulmuş ve berrak bir bakış kazanmıştı. Zihni açılmıştı sanki. Ve sanki yüreğinin bozulan ritmik atışları düzelerek senfonik bir dansa başlamıştı. Yıllar sonra hatırlanmak, sevmek... Bunlar hoş duygulardı belki, fakat sevmek daha önemliydi.

Balkonda mektubu okuyup bitirdiğinde, «şimdi artık tüm bildiklerimi ve tüm okuduklarımı unutabilirim» demişti. Böyle dediğini şimdi çok iyi hatırlıyordu. Çok okumakla, çok bilmekle, çok şeylere sahip olmakla mutlu olunamayacağını farketmişti.

İnsan ancak hayatı bir bütün olarak sevdiğinde mutlu olabiliyordu. Bazen bir çocuk, savaşlarla, kısımlarla, talanlarla kirletilmiş de olsa, hayatı sevdire-

biliyordu. Hayatı sevmek için bazen bir çiçek bile yeterli olabiliyordu. Bir gülümseme, sıcak bir «merhaba» yetebiliyordu.

Odasına girdi, çalışma masasının başına oturdu ve yüreğinden ne aktıysa hepsini kâğıda döktü. Katladı, zarfladı, pulladı, tıpkı beyaz bir güzercin gibi ellerinin arasından boşluğa bıraktı. Kanatlarını cırpa cırpa mektubun nasıl gittiğini seyretti. Berlin’de bir tepenin üzerine çıktı, taşta oturdu ve saatlerce mektubun kanat seslerini dinledi. Bir turna sürüsünün ardına takılıp gitti. Rengül’e doğru uçarak, göklerde süzünerek çekti gitti. «Gönlün açık, bahtın açık, yolun açık olsun, gülegüle git, bol selam götür» dedi.

Böyle dedi. Saatlerce ardından bakıp el salladı. Rengül’e öyle bir mektup yazdı ki, öyle bir mektup şimdiye dek hiç yazılmadı. İkinci mektubu çok uzadı Rengül’ün. Sebebini de şöyle açıklıyordu: «Okuyunca kayboldum. Ruhumun hangi derinliklerinde kaybolduğumu bilmiyorum, mektubunuza cevap verebilmek için günlerce kendime gelmeyi bekledim. Bu nedenle uzadı gitti. Baktım olmayacak, kaleme sarılıp yazmaya başladım. Çünkü ben hâlâ kendime gelemedim...» diyordu.

Milyonlarca yıldan beri yağmur ve rüzgârla şekillenmiş ilginç kayalar geriye doğru hızla kayıp geçi-

yordu önünden? Dirseği camın kenarında, eli çenesindeydi. Başını cama yaslamış, nefesiyle buharlaşan cama anlamsız şekiller çiziyordu. Tepeler, vadiler, akarsular, ağaçlar... Ağaçlar geçiyordu önünden. Hayat geçiyordu. Birbirini izleyen karelerle puslu bir camın ardından kendi hayatı geçiyordu. Şimdi o artık kitap için ağlayan küçük kız değildi, büyümüştü.

Dağların hüzünlü ceylanı değildi artık. Güldüğü zaman yanaklarında kardelen çiçekleri gibi gamzeler açılıyordu belki. Saçları belki de dalgalı bir deniz gibi omuzlarına dökülüyordu. Gözleri belki maviydi, belki ela, belki de açık kahverengi... Ama mutlaka karanlıkları aydınlatıyordu baktığında. Fosilleşmiş yürekleri yumuşatıyor, çorak duygulara hayat aşıyordu.

Onu, kitap için ağlarken gördüğü ilk haliyle hatırlıyordu. Fakat her şeye rağmen mektuplarda büyüyen bir Rengül vardı. Mektuplarda büyüyen bir Rengül ve bellekte hiç büyümeyen başka bir Rengül... Beş yıl süren yazışmalar koca bir dosya oldu. Sonra bu mektuplardan oluşan bir kitap düşündü, fakat gidip bir anafora yakalandı, kendi düşünceleriyle yarattığı bir düşünce anaforuna...

Otobüs zikzaklar çizerek zirveye doğru tırmanırken, aşağıda, dağların binlerce metre altında tüm ihtişamıyla geniş bir ova açığa çıkıyordu. Ovayı kuşatan

mor renkli zirveler, bulutları delerek göklere yükseliyor, mavinin ve morun ezeli birlikteliğini, hayır... sanki bir şarkının hiç bitmeyen nakaratını tekrarlıyorlar, «dünya kurulalı beri böyleyiz biz, böyle kaldık, böyle gideriz» diyorlardı. Sonsuzlukla bütünleşen mavinin ve morun bütün tonları, orda, ucu kızarmış bulutların altında, sanki hiç bitmeyen bir aşkın kızıl alevleriyle parlıyordu.

Kulakları çınlamaya başlamıştı. Beyninde kocaman bir uğultu dönüyordu, kulakları kapanmıştı sanki, yoğun bir enerji akışı oluyordu. «Bir yerlerden bir şeyler geliyor!..» dedi. Mutlaka bir şeyler geliyordu. Nerden ne geldiğini bilmiyordu, fakat bir yerlerden bir şeyler akıyordu beynine.

Düşünce akışı oluyordu belki. Kimbilir belki de empati.. Yoksa bilinçaltında yeni programlar mı oluşuyordu? Olağan değildi, sıradan değildi, «mutlaka bir şeyler oluyor!» dedi. Fakat ne olduğunu kesin olarak bilemedi. Önde konuşan kızların kahkahalarını bile zor işitiyordu. Bir süre sonra kulakları açıldı, beyninin zonklaması durdu. «Oh be, dünya varmış!» dedi. Ardına yaslandı, ellerini koynuna soktu, gözlerini yumdu ve düşündü... Rengül'ün her yeni mektubuyla yeniden doğuyordu sanki, hücrelerine kadar yenileniyordu.

Karşılıklı mektuplardan oluşan kocaman bir dosya yapmıştı. Bu mektuplardan kitap yapma düşüncesi ilk ortaya çıktığında, adından dolayı kitabın tepkiyle karşılanacağını ve bu nedenle yazmasının doğru olmayacağını düşünerek bir anafor yarattı. Kitabı yazmaya başladığında, uğultularla zihninde dönüp duran bu düşünce anaforuna takılıp kaldı ve günlerce ordan çıkamadı. Kendisiyle ilgili bu yanlış tasarımı değiştirmekten başka çarenin olmadığını anladı ve potansiyel gücüne ulaşmak için derin bir tefekküre daldı. Yemeden, içmeden, yatıp uyumadan, gündüzler ve geceler boyu oturup kaldığı köşesinde derin bir tefekküre daldı. Kâlbine giden kılcal damarların içine sızdı, kitabın oluşumunu engelleyen ve yollarını tıkan tuzaklarla, pusularla, mikroplarla savaşarak ilerledi ve sonunda sınırsız bir bilgi denizine ulaştı.

Oraya ulaştığında, renkli ışık dalgalarıyla harelenmiş düşüncelerin, en temiz, en uzak, en güzel düşüncelerin sağanağına tutuldu, sıırıslıklam oldu. Bilgi yağmuru kendi içinde günler ve geceler boyu hiç kesilmeden devam etti. Bu temiz düşünceler, senfonik tınlamalarla gelip kendini sarmalayan öze çarpıyor ve hiç bitmeyecek bir türkünün ezgisini başlatıyordu.

Beyninin en kuytu hücrelerinde elektriğe dönüşen bu düşüncelerin şimşek gibi parlayıp sönen ışıklarını

görebiliyordu. Zihin boyutuna devinim ve hareket getiren sevgiyi yakaladı orda. Başını cama yaslamış, binlerce metre aşağılara, sarp ve derin uçurumlara bakıyordu. Otobüs hızla kayıyor, ormanlarla kaplı dik bir yamaçta, vadinin tabanına doğru kıvrılarak iniyordu.

Dördüncü Bölüm

Şoför uzanıp radyo kanalını değiştirdi, parazit yapan seslerden sonra haber bültenlerini okuyan bir kanal yakaladı. Seçimlerin yaklaştığı, gerilimli bir bekleyişin ve sürekli yükselen bir heyecanın başladığı söyleniyordu. Şöfor beğenmedi, küfrederek kanalı değiştirip oynak bir halay havası buldu. Muavin önde, şoförün yanında oturuyor, bu çalan havanın Tokat yöresine ait olduğunu söylüyordu.

-«Nerden biliyorsun len?» dedi şoför, «sen müzik dalında uzman mısın, bilirkişi misin, yoksa türkü yarışmalarında jürilik filan mı yaptın şey gibi? Neydi len, biri vardı hani, yarışmacı çocukları azarlayan bir zibidi, adı neydi onun?»

-«Turan mı?»

-«Yok yok, öbürü...»

Milyonlarca yıldan beri yağmur ve rüzgârla şekillenmiş ilginç kayalar geriye doğru hızla kayıp geçiyordu önünden. Dirseği camın kenarında, eli çenesindeydi. Başını cama yaslamış, nefesiyle buharlaşan

cama anlamsız şekiller çiziyordu. Ormanlarla kaplı tepeler geçiyordu önünden. Vadiler, akarsular... Kal-ker ocakları, araçlar, yol kenarlarında meyve-sebze satan köylüler geçiyordu. Sonra bir ağaç geçiyordu. Bir ağaç daha... Ağaçlar geçiyordu önünden. Hayat geçiyordu. Birbirini izleyen karelerle puslu bir camın ardından kendi hayatı geçiyordu. Belki de yıllar önce Rengül'de onu gördü. İçinde ağlayan çocuğu...

İçinde bir çocuk ağlıyordu sanki. Yıllarca ihmal ettiği, önemsemediği, itip kaktığı, azarlayıp susturduğu bir çocuk... «İçimde ağlayan o çocuğun gözyaşlarını Rengül'de gördüm belki» dedi.

Rengül sonuçta hayatını dokuyan küçücük bir ayrıntıydı, ama sanki tüm hayatının anlamı, amacı, sırrı, gizemi o küçük ayrıntıda gizliydi. Bakıp geçmeyecek, atlayıp geçmeyecek, duracak, düşünecek ve yaşayacaktı. Ağlamanın ne kadar güzel olduğunu, hüznün ne kadar güzel olduğunu onun gözlerinde görecekti...

Rengül'den gelen ilk mektubu hiç unutamıyordu. Fakat mektuplar giderek çoğalıyor ve ortaya yavaş yavaş puslu bir Rengül portresi çıkıyordu. Portre «puslu» çıkıyordu, çünkü belleğinde kitap için ağlayan bir çocuk vardı... Kitap için ağlayan o çocuk, mektuplarda giderek büyüyor, liseye başlıyor ve hayatın diğer

sorunlarıyla yüzyüze geliyordu. Yani Rengül büyüyordu, ama sadece mektuplarda... «Merhaba Selim Amcacığım» diye başlayan bir mektubunda, okulların açıldığını, sezon boyunca Milas'da halasının yanında kalacağını söylüyordu. Rengül'ün bu mektubuyla öyle derin bir hüzne gömüldü ki, günlerce hüznün denizinde dalgalarla boğuştu sanki. O yazmasa bile, onun orda neler yaşayabileceğini biliyordu sanki. Lisede ablasının yanında okuduğu yılları hatırlamış ve daha mektubun ilk cümlesinde, derin bir yarının o yakıcı sancılarını duyumsamaya ve yaşamaya başlamıştı.

Kendini nasıl hissediyordu orda? İçi huzurlu mu, gönlü rahat mıydı? Acıktığında, susadığında, yorulduğunda, duygulandığında... Kendini yalnız hissedip hüznünlendiğinde, başını yaslayıp ağlayabileceği biri var mıydı? Çaresiz mi, umutsuz mu, mutsuz mu, parasız, arkadaşsız, yalnız mıydı?

İsteyip de alamadığı, özleyip de ulaşamadığı, bekleyip de kavuşamadığı... Gerçek durumunu gizliyor muydu yoksa? Mutlu olmadığı halde mutlu mu görünüyordu? Parası var mı, huzuru var mı, kendini hayata bağlayan umutları... Geleceğe ilişkin umutları var mı, inançları, özlemleri, beklentileri... Acıktığını, susadığını rahatlıkla söyleyebiliyor muydu? «Ne isti-

yorsun?» dediklerinde göğüslerini gererek «acıktım, susadım» diyebiliyor mu «şunu istiyorum» diyebiliyor muydu?

«Ağlamak istiyorum» diyebiliyor mu, odasına kapanıp, sarsıla sarsıla, bağırarak... Ağlamanın tadına vararak, doyarak, hüngür hüngür... Arkadaşları var mıydı, sorunlarını paylaşabileceği, içini döküp rahatlayabileceği arkadaşları... Yalnız mıydı, mutsuz mu, hüznü mü...

Giderek çoğalan mektuplarla ortaya yavaş yavaş bir Rengül portresi çıkıyordu sanki. «İnsanlara yardımcı olmak o kadar güzel bir duygu ki, bizim mesleğin belki de en güzel yanı bu, ama hata yapmaktan ve onlara zarar vermekten çok korkuyorum. Acaba yanlış bir meslek mi seçtim?» diyordu.

Bu meslekte duygusal olmamak gerektiğini, ama kendisinin çok duygusal olduğunu, sulugözlülüğünü bir türlü bırakamadığını söylüyor, «anlayacağınız ben hâlâ kitap için ağlayan o küçük kızım» diyordu.

Başlangıçta duygusal olduğunu ve mesleğini başaramayacağını düşünüyordu. Onun bu inancını değiştirebilmek için yığınla mektup yazdığını... O konuya ilişkin yazdıklarını şimdi bile satır satır hatırlıyordu.

Rengül'ün kendisiyle ilgili tasarımı çok önemliydi, önce bunu kabul etmesi gerekiyordu. Ona bilinçaltı-

nın nasıl programlandığını ve sistemin hiç aksama-
dan ve tökezlemeden tıkır tıkır nasıl çalıştığını anlat-
tı. Bilinçaltı sisteminin yasalarına göre, «ne» olduğu-
na inanırsa, «o» oluyor ve «nasıl» olduğuna inanırsa,
«öyle» oluyordu. Bilinçaltına eğer «başaramayacağım»
diye bir tohum ekerse, o tohumun hasadını topluyor
ve bilinçaltı ona sürekli «başaramayacağını» fısıldı-
yordu. Kendini sürekli olarak, «başaracağım» diye
motive etmesi ve buna inanması gerekiyordu. Mektup-
larında uzun uzun bunları anlatmış ve olumlu so-
nuçlar almıştı.

Sanki her mektup, ortaya çıkan Rengöl portresi-
nin bir parçasıydı. Puzlenin parçalarını birleştirerek
ortaya çıkardığı genç kız poetresini, bir taşın üzerinde
kitap için ağlayan o küçük Rengöl'le değiştirmek hiç
mümkün olmuyor ve iki ayrı Rengöl portresi çıkıyor-
du ortaya.

Kitap için ağlayan küçük Rengöl ve mektuplarda
büyüyen başka bir Rengöl... «Merhaba Selim Amca»
diye başlayan tarihsiz bir mektubunda, «biliyorum,
size uzun zamandır yazamadım, ama sakın sizi unut-
tuğumu sanmayın, bu zaten hiç mümkün değil» di-
yordu.

İki ay önce dedesini kaybettiğini ve onun şokun-
dan henüz çıkamadığını, bu nedenle mektubunu ge-

ciktirdiğini söylüyor ve özür diledikten sonra, «ölüm nasıl bir şey Selim Amca, ölürken insan ne düşünür?» diye soruyordu.

Tepelerinde meşe ağaçlarıyla camın ardından geriye doğru kayıp giden kızılımsı kayaları seyrederken, «ölüm nasıl bir şey?» diye düşündü. Ölürken insan ne dünürdü? Rengül'ün bu sorusuna hiçbir zaman cevap veremedi. Onu teselli ederek, «bazı şeylerin nedeni ve niçini yoktur, hayatı olduğu gibi kabul etmek zorundayız» diye yazdı.

Yokuşları kıvrılarak çıkan otobüsün camından, çok uzaklarda gökyüzüyle bütünleşen hatları belirsiz ufukları ve yanıbaşında gözlerinin önünden hızla geriye doğru kayıp giden kayaları seyrederken, dedeyi hatırlamaya çalışıyordu. O yaşlı adam hayal meyal gözlerinin önüne geliyor, belleğinde belirsiz resimler belirip kayboluyordu. Devesinin tıpkı bir yay gibi yukarı doğru kıvrılan ince uzun boynunda çingiraklar ve boncuklar asılıydı. Hörgüçlü sırtında, kilimle kaplı ahşap bir semer vardı. Bu eğri büğrü hayvan turistlerin çok ilgisini çekmişti. Yaşlı adam, isteyen turistleri belli bir ücret karşılığı devesine bindiriyor ve yularından çekerek köyün içinde gezdirdiyordu. Hatta Filiz de binmişti, o yaşlı adamı çok iyi hatırlıyordu, devesiyle Filiz'i diğerlerinden daha uzun gezdirmişti.

Mektuplarla Rengül'ü teselli etmek hiç kolay olmamıştı; «devemizin boynunda çingiraklar ve boncuklar, sırtında süslü bir semer... Hatırlıyor musunuz Selim Amca? Filiz Teyzem de binmişti dedemin devesine... Dedem gitti, şimdi onun devesine bakıp bakıp ağlıyorum» diyordu.

«Dedem bizi çok üzdü, hepimizi çok etkiledi. Aniden çıkıp gitti hayatımızdan. Sanki kocaman bir boşluk açıldı» diyor ve onu daha şimdiden çok özlediğini belirtiyordu.

«Bir de şimdi köydeyim ya, yaptığım her işte, elim aldığım her şeyde aklıma dedem geliyor. Eli her yere değmişti, her yerde anısı var. Bir de mezarı tam bizim marketin karşısında. Sizi de üzdüm Selim Amca, kusura bakmayın» diyor ve okulların kapandığını, takdir ve üstün başarı belgesi aldığını, şimdi köyde olduğunu ekliyordu.

Sivas'da okuyan ablasının da köye geldiğini, onun derslerinin de iyi olduğunu... Yaz tatili nedeniyle şimdi tüm ailenin bir arada olduğunu... «Bu sene temmuz ayında Bodrum Devlet Hastanesinde stajım var, aynı tarihlerde ablam ameliyathanede, ben de acilde staj yapacağım» diyordu.

İşlerinin tıpkı eskisi gibi devam ettiğini söylüyordu. Anlattığına göre kalabalık gruplar halinde yine

turistler geliyordu. Ama fazla alışveriş yapmıyorlardı. Havalarda köyde çok güzeldi. Bodrum'da yine o bilinen sıcaklar vardı, ama kendi köyleri çamların arasında olduğu için hep esiyordu. Okul süresince hep Milas'da kaldığı için köye daha alışmamıştı. Köy biraz sıkıcıydı. Ama turistler gelince sıkıntısı geçiyordu. «Turistlerin arasından hep Selim Amcam da çıkacak diye bekliyorum, ama çıkmıyorsunuz» diyordu.

Mektubunu, «Tatile gelmeyecek misiniz? Gelin artık... Biliyorum, bu mektup size ulaşana kadar babalar günü geçmiş olacak, ama yine de babalar gününüz kutlu olsun, kendinize iyi bakın. Filiz Teyzeme ve size kucak dolusu selamlar yolluyor, yanaklarınızdan öpüyorum. Kızınız Rengül» diye bitiriyordu.

Rengül artık onların kızıydı, bu artık her iki taraf için de böyleydi. Belki de onunla Sri Lankalı Süreka'dan kalan boşluğu dolduruyorlardı. Çünkü onun mektuplarına öyle alışmışlardı ki, ara uzadığı zaman endişeye kaplıp telefona sarılıyorlar, telefonda her şeyi ayrıntılı olarak konuştukları halde yine de yazışmaktan vazgeçmiyorlardı. Beş ocak saat sıfır kırk beşte yazılmış başka bir mektubu yine «Merhaba Selim Amca» diye başlıyor ve «bu yıl benim için çok zor geçecek» diye devam ediyordu. «Bildiğiniz gibi bu yıl üniversite sınavına hazırlanıyorum» diyordu.

Haftada üç gün hastanede staja, iki gün de okula gittiğini söylüyordu. Ayrıca haftasonları da dersanede olduğunu ekliyor, «yani sizin anlayacağınız, uyuma-ya bile vaktim yok» diyordu. Fakat mektubun sonlarına doğru güzel haberler vererek, «sizin de bana sık-sık yazdığınız gibi kendime güvenmek ve gücüme inanmaktan başka çaremin olmadığını anladım. Belki inanmayacaksınız ama korkularımı galiba yenmeye başladım» diyordu.

Stajı sırasında acil servise gelen bir kâlp krizi vakasından bahsediyordu. Anlattığına göre, hasta ex olmuş bir şekilde gelmişti. Ona kâlp masajını kendisi yapmış ve başarılı bir müdahaleyle hastayı geri döndürmüştü. Hastanın nabızı atmaya, tırnakları ve vücudu pembeleşmeye başlayınca, kendine duyduğu özgüveni ve yaşadığı o güzel duyguyu anlata anlata bitiremiyor, «Selim Amca, insanın kendine güvenmesi ne güzelmiş, bunu derinden hissederek yaşadım, ama size kelimelerle anlatamıyorum» diyordu.

Anlattığına göre, yaptığı bu başarılı müdahaleden sonra doktorlar (bile) çok duygulanmışlar ve kendisini tebrik etmişlerdi. Böyle kendisi gibi başarılı öğrenciler yetiştirdikleri için öğretmenlerini de kutlamışlardı. Öğrenciler arasında ilk kâlp masajını kendisi yapmış ve bu olaydan çok etkilenmişti. Mesleğini ar-

tık seviyordu. «Sizi çok seviyorum, kucak dolusu selamlar... İkinizi de yanaklarınızdan kocaman öpüyorum. Kızınız Rengül» diyordu.

Parçaların birleşmesiyle yavaş yavaş ortaya çıkan Rengül portresi, her ay gelen yeni mektuplarla iyice belirginleşmeye ve giderek netleşmeye başlıyordu. Mesela tarihsiz gelen başka bir mektubundan korkularını tam olarak yenemediği anlaşılıyordu. «Merhaba Selim Amcacığım» diye başlayan bu mektubu, «biraz gerginim» diye devam ediyordu.

Bir hafta sonra üniversite sınavına katılacağını söylüyor ve çok korktuğunu belirtiyordu. Oysa bir önceki mektubunda korkularını yendiğinden bahsetmiş ve umutsuz bir hastayı hayata nasıl döndürdüğünü uzun uzun anlatmıştı. Ama şimdi kazanamayacağını düşünerek çok korkuyordu. «Ah şu sınav bir güzel geçse, üzerimden büyük bir yük kalkmış olacak» diyordu. Bundan da; öğrenmeyi, özümsemeyi, evrimleşmeyi, gelişmeyi, olgunlaşmayı... bütün bunları hayatın doğal bir süreci olarak değil, taşınması gereken ağır bir yük olarak algıladığı anlaşılıyordu. Çünkü mevcut eğitim sistemi, insanı hayata hazırlamak yerine sanki bir pistte at yarıştıırıyordu.

Herhangi bir sınavı kazanmak nasıl «başarı» değilse, kaybetmek de «başarısızlık» değildi. Onun ger-

çek başarısı ve ortaya çıkardığı en büyük eser, kendi elleriyle dokuduğu kendi hayatı olmalıydı. Başarının aslında birçok başarısızlıktan sonra ortaya çıktığını da bilmeliydi. Fakat sınav gerginliği içindeyken bunları mektupla ona anlatamayacağını da biliyordu.

Sadece korkularından değil, üzüntülerinden de bahsediyordu. Anlattığına göre, lise hayatı bitecek diye çok üzülmüyordu. Çünkü güzel arkadaşları vardı, onları belki bir daha hiç göremeyecekti. Ama bir tarafatan da sevindiğini söylüyor, «kitap için ağlayan sulu gözlü kızınız okul üçüncüsü olarak mezun oluyor» diyordu. Sevinmesinin nedeni buydu, ama «arkadaşlarımdan ayrılacağım için üzülmüyorum» diyordu. Onları belki bir daha hiç göremeyeceğini söyleyerek farkında olmadan bir bilinçaltı programı oluştuyordu.

Kendi ifadesine göre, lisede okurken halasının yanındaydı, ama üniversiteyi kazanıp uzaklara giderse hayatından tamamen kendisi sorumlu olacaktı. Kararlarını tek başına vermesi gerekecekti. «Ben buna hazır mıyım acaba?» diye sorarak, korkularını daha da güçlendiriyor ve iyice yüzeye çıkarıyordu.

«Selim Amcacığım, bu arada unutmadan babalar gününün kutlu olsun. Filiz Teyzemi ve seni kocaman öptüm. Kızınız Rengül» diye bitiriyordu mektubunu.

Kocaman yazılarla, «sen buna hazırsın, bunu başarmaman için hiçbir neden yok» diye bir mektup yazıp gönderdiğini hatırlayınca gülümsedi. Yanında kitap okuyan bayan dönüp baktığında, o hâlâ gülümseyordu.

-«Ne kadar güzel yazmışınız Selim Bey, okumaktan kendimi alamıyorum» dedi. «Mektuplarınız çok akıcı, etkileyici ve öğretici. Benim eşim kendi öz kızlarına sırtını dönüp giderken, siz taa uzaklardan, binlerce kilometre uzaklardan, kızınız olarak kabul ettiğiniz Rengül'e ne güzel mektuplar yazmış, onun gelişimi için ne kadar güzel yollar ve çözümler göstermişiniz! Beni nasıl istiyorsanız öyle anlayın, ama...»

-«Rica ederim, o ne demek öyle? Çok hanımefendi ve temiz bir bayan olduğunuzdan zerre kadar kuşku olmadı, bundan sonra da olmaz...»

-«Ama siz beni nasıl kabul ederseniz edin, fakat ben size hayran oldum, bunu açıkça itiraf etmekte hiçbir sakınca görmüyorum.»

-«Ben de sizin bu kadar açıksözlü olmanıza hayran oldum. Sevginizi, sevincinizi, hayranlığınızı gizlemiyor, sahte kimliklerin ve maskelerin ardına saklanmıyor, kapris yapmıyorsunuz, iç-engelleriniz yok, çağıl çağıl akan ırmaklar kadar berrak ve durusunuz, saçlarınız şu Toroslar'ın kızılçam ormanlarından da-

ha gür, gözleriniz de Akdeniz kadar mavi, Akdeniz kadar engin, Akdeniz kadar derin... Sizin gözlerinizde kayboluyorum Nilay Hanım. Kaybolup gidiyorum gözlerinize bakınca...»

Kadın duyduklarından belki hoşnuttu, fakat utanç ve mahcup bir ifadeyle başını yere eğmişti. Bu sırada öndeki kızların fısıltıları ve gülüşmeleri işitiliyordu. Kafa kafaya vermişler, «bunlar birbirlerine aşık mı oldular ne?» diyorlardı.

-«Yapmayın Selim Bey, söylemeyin lütfen, bu güzel sözlerle alıştırmayın beni, Muğla'dan sonra yollarımız ayrılacak, canım böyle güzel sözler istediğinde, bir daha sizi nerde arayıp bulacağım?»

-«Özür dilerim, amacım sizi incitmek değildi, siz kitabınıza dönün lütfen» dedi, bacak bacak üstüne atıp yarı sırtını kadına döndü ve elini çenesine atarak uzakları seyre daldı. Gökyüzüyle muhteşem bir uyum sağlayan açık mor dağlar, açık denizlerde kendine doğru yuvarlanarak gelen dev dalgaları hatırlatıyordu. Toros yamaçlarında ine çıka dalgalı bir denizde yüzüyorlardı sanki.

Bir keresinde de, ön kısmı olmayan bir mektup göndermişti. Hatırladıkça gülüyordu. İki sayfa olarak yazdığı mektubun ilk sayfasını zarfa koymayı unutmuştu. İkinci sayfada Filiz'in anneler gününü kutlu-

yor ve kocaman öpücüklerle veda ediyordu. Yaklaşan sınav gerginliği onu sonunda bu hale getirmişti, fakat onun bu süreçten geçmesi gerektiğini de biliyordu.

«Merhaba Selim Amcacığım» diye başlayan başka bir mektubu, «Ben çok iyim, hiç merak etmeyin. Ben sadece sizin nasıl olduğunuzu merak ediyorum. Çünkü uzun süre size yazmadım, hiç bu kadar ara verdiğim olmamıştı, ama çok geçerli bir nedenim var» diye devam ediyordu.

«Sıkı durun, şimdi size çok güzel bir haber veriyorum!...» diyor ve Mersin Üniversitesi Cerrahi Teknikerliğini kazandığını söylüyordu. Eylül başlarında kaydını yaptırmaya gidecekti. Bu güzel haberi verebilmek için beklemişti. Mektubunu geciktirmesinin nedeni buydu. Bu güzel haberi verebilmek için... Başka hiçbir nedeni yoktu.

Anlattığına göre Bodrum'da bir polikliniğin hemşireliğini yapıyordu, ama üniversite nedeniyle eylül başında işini bırakacaktı... Bu uzun Toros yolculuğunda, camdan çevreyi izleyerek bunları hatırlıyor ve sanki o eski günlere tekrar dönerek duygulanıyordu.

O günlerde, şiir tadında akıp giden bu mektupları okumaya doyamaz, bazen birkaç defa okuduğu olurdu. Hiçbir dünya ve Türk klasiklerinden alamadığı tadı, hazzı, Rengül'ün mektuplarından alırdı.

«Aslında güzel bir klinikti, ben orda tek hemşireydim, işimi çok beğeniyorlardı, bu nedenle bırakmak istemediler, ama işin içinde üniversite olduğu için fazla ısrar edemiyorlar» diyor ve okulu bitirdikten sonra aynı klinikte cerrahi teknikeri olarak çalışacağını söylüyordu. «Öyle mutluyum ki, bunu kelimelerle anlatamam, okuduğunuzda sizin de çok mutlu olacağınızı biliyorum» diyordu.

Bu yaz da mı gelmeyeceklerdi, neden gelmiyorlardı sanki? «Gelin artık... Sizi görmeyi ve yakından tanımayı çok istiyorum» diyordu.

Mektupta belirttiğine göre Muğla'da bir kitabevine gitmiş, orda Selim Amcasının kitaplarını görünce yüreği öyle hızlı çarpmaya başlamıştı ki... Kitapların hepsini de almış, Milas'a gelerek halasının evinde hepsini de bir solukta okumuştı. «Harikasınız amcacığım, harika, harika, harika!...» diyordu.

«Hani o kitap için ağladığım halim var ya... Hani o yedi-sekiz yaşındaki halim... İşte o halimle hiçbir fotoğrafımı bulamadım amcacığım, ama birkaç yıl sonra çekilmiş başka bir fotoğrafım var. Size onu gönderiyorum, onunla idare edin artık» diyordu.

Ama şimdi çok farklıydı tabii... «İnanın bana, gamzelerim hiç değişmedi, gülümsediğimde hâlâ yerinde duruyorlar, size garanti verebilirim» diyordu.

Mektuplarını köye göndermesinlerdi, geç geliyordu, o güzel mektuplardan mahrum kalmak istemiyordu, Milas'a göndersinlerdi, «daha sonra ben size üniversitenin adresini yazarım, kendinize iyi bakın, öptüm, öptüm, öptüm!..» diyordu.

Rengül'ün dili çok temiz, akıcı, cümleleri çok sade, yalın ve düzgündü. İmla hataları hiç yok denecek kadar azdı. Ama en önemlisi, duygularını ifade ederken zorlanmıyordu, berrak bir anlatımı vardı. Hiçbir sahteliğe ve yapmacıklığa sapmadan rahat ve doğal davranıyordu.

Birbiri üstüne attığı bacaklarını indirerek, ön koltuğun sırtına dayadı, ardına yaslanıp rahat bir oturuş pozisyonuna geçti. Dirseğini camın kenarına, elini de çenesine dayadı. Camdan dışarı bakarken, «mektuplarının sıcaklığı, içtenliği ve sepmatisi, o rahat ve doğal anlatımından kaynaklanıyordu zaten» diye düşündü.

Belli bir tarihten sonra mektuplar artık Mersin'den gelmeye başlamıştı. «Merhaba Selim Amcacığım» diye başlayan Mersin damgalı ilk mektubunu, on dört ekim cumartesi günü saat yirmi bir otuzda yazmıştı. «Şu anda yurttta odamdayım» diyordu.

Anlattığına göre dışarda çok gürültülü şimşekler çakıyordu. Ama yağmur daha yağmaya başlamamıştı. Gece yağacaktı herhalde... Çok hüznünlüydü. Daha

şimdiden herkesi özlemeye başlamıştı. Ablası, küçük kardeşleri, annesi... Köy gözünde tütüyordu. Dokunsalar ağlayabilirdi.

«İsterseniz size biraz Mersin izlenimlerimi anlatayım» diye devam ediyordu mektup. Mersin Üniversitesi gerçekten güzeldi, ama kendi fakültesi ana bina da değildi. Yurttan okuluna iki dolmuş değiştirerek gidiyordu. Bu da tam kırk dakikasını alıyordu. Okulu, Mersin çıkışında, Karaduvar Mahallesindeydi, denize elli metre uzaklıkta... Ama deniz çok kirliydi ve kötü bir kokusu vardı. Her şeye rağmen okulunu çok seviyordu.

«Özlüyorum Selim Amca» diyordu. Milas yakındı, halasının yanında okuyordu. Haftasonları çıkıp gidiyordu köye. Ama Mersin çok uzaktı. Babası çok üzülmüştü ayrılırken. Gün geçtikçe daha çok sorumluluk biniyordu omuzlarına. Bu da onu çok yoruyor, yıpratıyordu. Her geçen gün biraz daha değişiyor, gülen yüzü, şakalı konuşmaları gittikçe azalıyordu. Kendilerine olan sevgisi o kadar fazlaydı ki, bunu farketmişti Mersin'e gelişinde, keşke o sevgisini daha fazla yansıtabilseydi.

Ablası bazı konularda vurdumduymazlık yapıp geçiştiriyordu, ama aslında deli dolu bir kızdı, aklına estiği gibi davranıyordu. Tertemiz bir kâlbî vardı. İn-

sanlara çok çabuk güvendiği için üzülebileceği şeyler de yapıyordu bazen. Dünyanın en tatlı ablasıydı, iki yaş büyüktü kendinden. Abla olmanın getirdiği sorumlulukları fazlasıyla yerine getiriyordu. Kitabı da o yüzden vermemişti zaten.

«Hani ben ağlıyordum ya... Gelip yanıma oturmıştunuz hani... Niçin ağladığımı sormuştunuz, ben de ablamın kitabı vermediğini söylemiştim. İşte o zaman da ablalık yapıyordu. Kitabı iyi kullanamıyorum, okurken sayfalarını yırtıyorum diye... Ama iyi ki vermemiş, Selim Amca, yoksa ben sizi nasıl tanırdım? Taşın üzerine oturup ağlamasaydım, beni farketmeyecektiniz bile. Demek ki gözyaşlarım bazen işe yarıyor?» diyordu.

«Selim Amca, benim küçüğüm Güllü'yü mutlaka tanımalısınız» diyordu. Çok akıllıydı, dört kızın en akıllısı... Köye gelen turistlere rehberlik yapıyordu, halı ve kilimleri hep o tanıtıyordu turistlere. Bir İngilizce konuşuyordu, şakır şakır. Turistler bile hayran kalıyordu onun konuşmasına.

Güllü çok atak bir kızdı, ama hayatı daha çözememişti, nereye götürülse gidiyordu. Başkalarının önerilerini dinlemek yerine yaşayarak öğrenmeyi seviyordu. Kendisinden iki yaş küçüktü, kişiliği daha yeni yeni oturuyordu. Tam bir kapalı kutuydu, dün-

yasını anlamak çok zordu. Ama kendisi bazen onun gizemli dünyasına sızıp girebiliyordu, onu anlamak için... Tabii o da buna izin veriyordu, yoksa kimse onun dünyasına giremezdi.

Ayrılırken onun kulağına eğilip dört kızkardeşin en güzeli olduğunu söylemişti. «Gel de o inat kafalıyı buna inandır, Selim Amca, «siz benden daha güzelsiniz» diye bir tutturuyor ki, artık kime onu inandıramıyor» diyordu.

Sağ gözünün kapağında hafif bir sarkma vardı, hepsi buydu. Ameliyatla düzelmesi mümkündü, ama doktorlar yaşının büyümesini ve kaslarının yerine iyice oturmasını bekliyorlardı. Eğer şimdi ameliyat olursa, kaslar büyümeye devam edeceği için yeni bir sarkma olabilirdi. Bu nedenle biraz daha sabretmesi gerekiyordu. Hele bir yirmi yaşına gelip ameliyat olsun, güzelliğiyle herkesi kışkındıracaktı.

Bir de en küçükleri vardı, on yaşındaydı daha, dedesi ona hep «Şahmaranım» derdi. Afet bir kızdı, bir dans ediyordu, turistlerin ağzı beş karış açık kalıyordu. Dünyalar tatlısı bir çocuktü. Onu çok seviyordu, evin neşesi idi. Daha hiçbir şeyin farkında değildi, ama büyüyecekti elbet. Haklarına çok düşküdü, «büyüyünce herhalde erkek gibi bir kız olacak, Selim Amca, kimseye ezdirmeyecek kendini» diyordu.

«Annem, Selim Amca» diyordu. Mektubunda anlattığına göre annesi çok üzölmüştü Mersin'e gelişinde. O hep daha iyisini, her şeyin en iyisini, hak ediyordu. «Oturup annemi düşündüğümde, «acaba onun yaşadıklarına dayanabilir miydim?» diyorum, cevabım «hayır» oluyor. Benim annem mükemmel bir insan» diyordu.

Anlattığına göre babaannesinin bir hayatı vardı, kadını dinledikçe aklı başından gidiyordu. Efsane gibi bir kadındı. «Sen ne anlatıyorsun ya bize, masal mı?» diyordu. Ama hayır, masal anlatmıyor, yaşadıklarını anlatıyordu. Tüyleri ürperiyordu onu dinledikçe, «bir insan böyle bir hayatı nasıl kabullenir, Selim Amca?» diyordu. Kendi elleriyle kocasını başka kızla evlendirmişti ya kadın!..

Fatma Yengesi çok hoş bir kadındı. İki çocuğı olmasına rağmen hâlâ çocuk ruhluydu. Her şeyi yapmak isteyen, karşısındakini kırmamak için yapamayacağı işlere bile söz veren tertemiz ruhlu bir kadındı. Mehmet Amcası sinirliydi biraz. Hiç umulmadık anlarda umulmadık şeyler yapardı. «Mesela Selim Amca, hiç tahmin edemeyeceğiniz şeylere sinirlenir, beklediğın zaman da gelip yardım eder» diyordu. Evde en çok ondan korkuyordu. Ne yapacağı hiç belli olmayan bir insandı.

Bir de Sude vardı, Fatma Yengesinin kızı. Mektuplarında Sude'yi anlata anlata bitiremiyordu. Aileye gireli daha birbuçuk yıl olmuştu. Evin üzüntü ve neşe kaynağıydı. Neşe kaynağıydı, çünkü çok tatlı, çok sevimli, herkesin bir tanesiydi. Üzüntü nedeniydi, çünkü yaptığı tehlikeli yaramazlıklarla herkesi çok üzüyordu. Daha birbuçuk yaşında olmasına rağmen vukuatları saymakla bitmezdi. «Selim Amca, normal olarak köpekler insanı ısırır değil mi?» diyordu.

Ama bu Sude olacak yaramaz, kimsenin yanına yaklaşamadığı azgın köpek Fındık'ın yanına gitmiş, varıp önüne oturmuş, sonra hayvanın kulağını öyle bir ısırmış ki, hayvancağız can derdiyle çığlık çığlığa kaçarak köyün içine gitmiş, korkudan bir daha Sude'nin yanına yaklaşamamıştı.

İkinci vukuatı da bir kuşla ilgiliydi. Uçmayı henüz beceremeyen bir kuş yavrusu nasıl olduysa gelip çardağa düşmüş, bu bizimki yavruyu sıkıp avucunda öldürmüştü.

Hele bir vukuatı daha vardı ki, dillere destan. Medyanın haberi olsa mutlaka anahaber konusu olurdu. Belki Sude'yi İstanbul'a götürüp özel program bile yaparlardı. İkinci kattan düşüp kıcının üzerine oturmuş ve ellerini çırparak, «ınga, ınga!..» demiş, ama burnu dahi kanamamıştı.

Fatma Yengesinin bir de Mustafası vardı, beş yaşındaydı, ama yaşına göre çok akıllıydı. «O da benim gibi kitaplara çok meraklı» diyordu. Bodrum'dan ona hayvanlarla ilgili bir kitap almıştı. Ama çağın hayvanları değil, çok eski çağların türü tükenmiş hayvanları... Renkli resimlerin altında kocaman kocaman yazıları olan, tahta gibi sert kapaklı bir kitaptı. Mustafa o günden beri kitabı elinden hiç düşürmüyordu. Turistlere gösterip, «o ne biliyor musun?» diye bilgiç bilgiç soruyordu. Turistler de Türkçe bilmedikleri için, Mustafa'ya kendi dillerinde ve işaretlerle onun ne olduğunu anlatmata çalışıyorlardı. Oysa Mustafa onlara «öğrenmek» için sormuyordu ki... «Dur bakayım biliyorlar mı?» diye onların bilgisini ölçmek için soruyordu. Aynı dilde anlaşılmadıkları için, Mustafa onların bilemediklerini düşünerek alaylı alaylı gülüyor, «dinozor bu, dinozor, sen bilemiyor musun?» diyordu.

Kitabın içinde kuş türü kanatlı dinozorlar, sürün-gen tipi dinozorlar, uçan yılanlar, ejderhalar... Şimdi artık Mustafa'nın tek eğlencesi buydu.

«Selim Amca, inşallah kısmet olur da buraya gelerseniz, emin olun, Mustafa size elinde kitapla yaklaşacak, kanatlı uçan dinozorları gösterip, «bu ne bu?» diye soracaktır. Sakın onun tuzağına düşmeyin. Cevabı

şak diye yağıştırtıp onu şaşırtın. Çünkü o kendisinden başka kimsenin belemmediğini sanıyor. Hani biz de bilmeyen cahilleri oynuyoruz ya...» diyordu.

Bu sırada muavin geldi, «ne güzel kapağı var ya, bakabilir miyim?» dedi, uzanıp bayanın elinden kitabı almak istedi.

-«Buyurun bakın, ama sayfaları karıştırmayın lütfen, okuyorum, parmağınızı koyun araya» dedi.

Muavin bir süre baktıktan sonra, kitabın adına takıldı, «Dünyanın En Güzel Kitabı» diye sesini yükselterek ve gözlerini hayretle açarak başlığı okudu, «kim bu kendini beğenmiş yazar?» diye sordu.

Bayan kitabı onun elinden alırken sanki o sözü kendi söylemiş gibi utancından kıpkırmızı kesildi ve sanki muavinin densizliğinden dolayı özür dilercesine yanında oturan ve camdan dışarıyı izleyen yazara baktı. Camdan dışarıyı izliyordu görünüşte, ama tüm konuşulanları işitmişti. Bütün bu olanlardan rahatsızlık duyan bayana döndü, «üzülmeyin lütfen, sizin bir suçunuz yok ki, ben bu tür tepkilerle karşılaşacağımı en baştan biliyordum» dedi.

-«Selim Bey, lütfen...»

-«Hayır, Nilay Hanım, rahat olun lütfen, inanın üzülmedim, kırılmadım, gücenmedim, bu tepkiler çok doğaldır, rahat olun lütfen... Hem sizin bir suç-

nuz yok ki... Aslında ortada suç yok ki, suçlu olsun, bunlar çok olağan ve sıradan şeyler, alışığım bu tür tepkilere, inanın bana...»

Muavin kırdığı potu anlamıştı, ama artık çok geçti, bir anda ağzından kaçıvermişti, «çok özür dilerim ya beyefendi, ben aslında öyle demek istememiştim» demeye başladı.

-«Bak delikanlı, önce rahat ol, çünkü sen doğal bir tepki verdin, sonra da söylediğin sözün ardında dur. İnkâr etmeye kalkışma, söyledin işte, tamam... aslında güzel söyledin. Sözünün ardında aslanlar gibi dur ve tam bir delikanlı gibi davran.»

Bunları söyledikten sonra ardına yaslandı, bacaklarını ön koltuğun sırtına dayadı, ellerini dizlerinin arasına soktu ve kesin olarak uyumaya çalıştı. Bu tavırla aslında kimseyle konuşmak istemediğini de anlatmaya çalışıyordu. Muavin kırdığı pottan dolayı çok üzülüyor, mahçup oluyor, utancından kıpkırmızı kesiliyor, durmadan özür diliyordu.

-«Sizinki tamamen önyargılı bir davranıştı» dedi bayan. «Bir kitap okunmadan eleştirilmemeli. Sorgusuz yargısız idam ettiniz kitabın yazarını! Kitabın içinde neler olduğunu bilmiyorsunuz.»

-«Ya hanımefendi, inanın ben...»

-«Esas işiniz ne sizin?»

-«Ben mi? Ben üniversiteye gidiyorum. Yaz tatillerinde muavinlik yaparak eve katkıda bulunmaya çalışıyorum.»

-«Babanız ne iş yapıyor?»

-«Babam devlet memuru, maaşı kiraya bile yetmiyor, yaz tatillerinde çalışarak ona katkıda bulunmaya çalışıyorum.»

-«Hangi üniversiteye gidiyorsunuz?»

-«Kayseri Erciyes Üniversitesi... Ben orda biyoloji okuyorum, ama...»

-«Kitaplarla aranız nasıl? Okumayı sever misiniz?»

-«Ben aslında tam bir kitap kurduyumdur. Hatta yazmaya bile çok meraklıyım, karaladığım bir sürü şeyler var...»

-«Yemek molası geliyor len, çeneye dalıp kalma orda, gel de anons yap!» dedi şoför.

Yeşilova'yı çoktan geçmişler, Tavas'a doğru yaklaşıyorlardı. Şoförün uyarısıyla muavin birden paniğe kapıldı, «özür dilerim hanımefendi, müsadenezle» dedi, öne giderek, mikrofonu aldı ve biraz sonra Tavas yakınlarında yarım saatlik yemek ve ihtiyaç molası verileceğini duyurdu.

Beşinci Bölüm

Otobüs kıvrılarak inmeye başladığında, içsel yolculuğunda da bilincinin derin uçurumlarına doğru yuvarlandığını hissediyordu. Adından dolayı kitabın tepkiyle karşılanacağını düşünerek kendini nasıl kilitlediğini ve o korkunç düşünce anaforuna nasıl yakalandığını düşünüyor, bunları düşünerek sözde camdan dışarıyı seyreliyordu.

Kimse kendisiyle konuşmasın diye başını cama yaslayıp yumulmuş, sanki bir kaplumbağa gibi çekilip kendi içine kapanmıştı. Kimse onunla konuşmuyordu zaten. Yanında oturan bayan kitaba öyle bir dalmıştı ki, yolculuğunu hissetmiyordu bile. Sayfaların arasında hüznülenerek tek başına dolaşıp duruyordu. Hatta bir ara gözlerinden süzülen yaşları kimseye göstermeden usulca silip kaldığı yerden okumaya devam etmişti.

Fakat hissetmişti. Dönüp bakmadığı halde onun gizlice ağladığını... burukluğunu, hüznünü ve göz yaşlarını gizleyerek sessizce ağladığını hissetmişti.

Onu böyle sessizce ağlatan neydi, hangi satırda, sayfada, hangi sözcükte buluşmuştu kendi hüznüyle? Bu güzeller güzelini böyle için için ağlatan sebep ne olabilirdi?

Bunu tabii ki merak ediyordu, ama artık o hiçbir şeyle ve hiç kimseyle ilgilenmek niyetinde değildi, alnını cama dayamış, sözde dışarıyla ilgileniyordu. Seyrettiği küçük tepeler bile onun içinde kat kat yükselecek geçit vermeyen sıradağlara dönüşüyordu.

Arka sıralardan gelen tartışma sesleriyle düşünceleri darmadağınık oldu. Nilay Hanımla birlikte dönüp arkaya baktılar. Yolculardan biri, koltuğunu arkaya yatıran önündeki adama kızıyor, o da inadından koltuğunu düzeltmeye hiç yanaşmıyordu. Muavin olaya müdahale etmek zorunda kalmış, «arkanızdaki adam fena halde sıkışmış beyefendi, koltuğunuzu biraz öne çekin» diyordu. Fakat o daha da kükrüyor, «bu koltuklar madem yatırılmayacaktı, neden böyle yatar şekilde yapıldı? Ben bu şirkete para ödedim arkadaş, rahat etmek hakkım değil mi?» diyordu.

-«Yahu kardeşim, sen para ödedin de biz pul mu ödedik, benim böyle sıkışık vaziyette gitmem reva mı, rahat etmek benim de hakkım değil mi?»

-«Yok kardeşim, benim belim sakat, ben böyle gitmezsem rahat edemem.»

-«Ulan ben senin şimdi kemiklerini kırıp her tarafını sakat ederim!.. Ulan ne laftan anlamaz adamsın, bela mısın ulan, eşkıya mısın?!..»

-«Neler oluyor orda?» dedi şoför dikiz aynasına bakarak. «Dünyanın en son ürettiği lüks bir otobüsle gidiyorsunuz, sığmadınız mı yoksa koca koltuklara?»

-«Sen önüne bak kaptan!» dedi önde oturanlardan biri. «Dört tekerlek üzerinde gidiyoruz. O dönen tekerleklerin yanbaşıda derin uçurumlar olduğunu unutma!»

-«Herkes görevini bilir!» dedi şoför, «merak etme, rahatına bak sen!»

Arka sıralarda tartışan adam sonunda koltuğu tamamen olmasa da kısmen öne çekmeye razı olmuştu. Şoför, diliyle damağının temasından «cık cık» sesleri çıkararak başını sağa sola sallıyor ve onları kınıyordu.

-«Şu bindiğiniz otobüs uçaktan daha rahat, eğer bilmiyorsanız bilin!» dedi.

Biraz önce şoförü uyaran adam bu kez iyice sinirlendi, «bu otobüs uçaktan daha rahat olabilir, ama sen kendini pilot sanıp da bizi sakın aşağıdaki vadiye uçurma!» dedi.

Şoför hiç konuşmadı, dikiz aynasından adama sert bir bakış atmakla yetindi. Şoförün bu tavrını farkedenden

başka biri, «sen de akşam akşam uçmaya taktın be kardeşim, hepimiz aynı tekerleklerin üzerindeyiz, ağzını hayra aç!» diyerek ona çıkıştı.

-«Durun ya, burası kavga yeri mi, şimdi de siz başlamayın!» dedi şoför.

-«Bu yolculuk uzun sürdü, sinirler iyice gerildi, herkesin canı burnunda» dedi Nilay Hanım.

-«Bence sinirlenmeyi gerektirecek bir durum yok» dedi Selim. «Her geçen saniye hedefe yaklaşıyoruz, ters yöne gitmiyoruz ki...»

-«O sizin bakışınız...» dedi Nilay Hanım. «Herkes dünyaya sizin gibi bakmıyor, Selim Bey.»

-«Peki sizin bakışınız ne?»

-«Benim bakışım yok. Ben artık sizin gözünüzle sizin dünyanızda dolaşıyorum. O güzel mektupların içinde kaybolup gittim. Yaptığım yolculuğun farkında bile değilim. Siz beni kendi içimde başka bir yolculuğa çıkardınız. Bambaşka... Tıpkı bir senfoni orkestrası gibi kâlp atışlarınızı dinliyorum. Toroslar'a hiç benzemiyor orası. Burda sizinle yanyanayım, ama orda içiçe... »

Şoför bu sırada hızını düşürüp sağa dönmüş ve ağır ağır ilerleyerek büyük bir lokantanın önünde çeşitli şirketlere ait diğer yolcu otobüslerinin arasına girip durmuştu. Yorgunluktan sersemleyen yolcular

yavaş yavaş kıpırdanmaya ve kalkıp inmeye başladılar. Kızlarıyla birlikte Nilay Hanım da indi, üzerinde oldukça sade, ama güzelliğini tüm ihtişamıyla ortaya çıkaran bir elbise vardı. Önü açıktı, kısa kolluydu ve dizlerinin üstüne kadar iniyordu, elbisenin kırmaları belinin üstünde, yusuvarlak göğüslerinin hemen altındaydı, onun gizemine gizem katan açık siyah bir rengi vardı. Saçları tıpkı bir şelale gibi kıvrım kıvrım omuzlarından aşağı dökülüyordu.

Saçları kapkara, ama gözleri masmaviydi. Maviyle siyah hiçbir yerde bu kadar güzel ve bu kadar uyumlu olamazdı. Nilay Hanım dünyanın en esmer kadınıydı, en esmer ve en mavi... Ondan daha esmer ve ondan daha mavi bir kadın yoktu.

Nilay Hanımın ardından indi, fakat lokantaya girmek istemedi, birkaç basamak merdivenle yükseltilmiş teras daha hoştu, çevreyi izleyerek burda kalmayı tercih etti. Hem canı hiçbir şey yemek istemiyordu, sadece kahve içecekti. Baktı, Nilay Hanım ve kızları yoktu, biraz sonra onların tuvaletten çıktıklarını ve lokantaya girdiklerini gördü.

Aslında Nilay Hanımla güzel bir sohbet kurabilirdi, fakat içinde sanki bunu engelleyen bir duygu kargaşası yaşıyor ve sanki hangi yönden geldiği belli olmayan şiddetli bir duygu fırtınasına yakalanmış sü-

rükleniyordu. Oysa onun kapkara saçları ve insanı derinden etkileyen bir yüzü vardı, eğer hayal kurmak istese, böyle bir kadını hayal bile edemezdi. Çünkü Nilay Hanım düşünce ve hayal sınırlarını zorlayan bir güzellik, her haliyle insanı derinden etkileyen bir kadındı. Onun esmerliği, masmavi parlayan gözleriyle olağanüstü bir çekicilik kazanıyordu. «Oysa ben mavi gözleri hep sarışın kadınlara yakıştırmışım, ulan ne aptal herifim ben, halbu ki mavi gözler esmer kadınlara daha çok yakışıyor!» dedi.

Ama canı şimdi gerçekten yalnız kalmak istiyordu. Bayanın çekici bakışlarına ve kuvvetli manyetik gücüne rağmen yalnız kalmak istiyordu. Onun mavi gözlerinde kaybolabilirdi oysa. Onun gizemli dünyasında sarhoş gibi sendeleyerek dolaşabilirdi, fakat yalnız kalmak istiyordu. Hayır, muavinin yaptığı densizliğe kızmamıştı, ama onun tepkisiyle zihninde dönüp duran o eski düşünce anaforuna tekrar girmişti. Eğer bilinçaltında doğru programlar oluşturmadıysa hiçbir şey yapamayacağını önceden beri biliyordu.

Garson gelip ne istediğini sordu, «sütlü-şekerli bir kahve» dedi. Sütlü-şekerli bir kahve... Canı başka hiçbir şey istemiyordu. Oysa taa Antalya'da yaptığı kahvaltıyla duruyordu, «fakat yok, iştahım yok» dedi. Orda eğer onu hedefe götüren doğru bir program yoksa,

İğneden ipliği bile geçiremeyeceğini çok iyi biliyordu. Bu son kitabını yazarken, çok çalışarak başarılı olmayacağını bizzat deneyimleyerek öğrenmişti.

Başarılı olmanın, çok çalışmakla değil, bilinçaltını doğru kullanmakla mümkün olduğunu önceden beri biliyordu, aynı sorunları yaşayan Rengül'e bu konuda bir yığın mektup yazmıştı, o mektuplar şimdi kitabın içindeydi, fakat kitabın oluşum sürecinde bunu kendisi bizzat yaşayarak öğrenmişti. Adından dolayı kitabın önyargılı tepkilerle karşılanacağını daha yazmaya başlamadan düşünmüş... ve bu düşüncenin ortaya çıkardığı zihinsel anaforda günlerce dönerek olumsuz düşünmenin bedelini fazlasıyla ödemişti.

Adından dolayı kitap daha şimdiden olumsuz tepkiler almaya başlamıştı bile... Ama bu tamamen önyargılı bir bakıştı, kitabı okuma gereği bile duymadan yazarını «ukelalık»la suçlamış, yargısız infaz yapmıştı. Hayır, muavine kızmıyordu aslında, üniversitede okuyor, maaşıyla evi geçindiremeyen babasına yardımcı olmak için yaz tatillerinde muavinlik yapıyor, often püften adamların «len» diye konuşmalarına muhattap oluyordu.

Delikanlıydı, onun da herkes gibi gururu vardı, şoförün «len»li konuşmalarıyla kırılıyor, yüreği inciniyordu belki. «Sen müzik otoritesi misin len?» diyor-

du, bütün suçu, radyoda çalan halay havasının Tokat yöresine ait olduğunu söylemekti. Hem bilemese ne çıkardı ki, «profesyonel türkücüyüm» diye ortaya çıkanlar bile söyledikleri türkünün nereye ait olduklarını, kime ait olduklarını bilmiyorlardı. «Aldırma Gönül Aldırma» ya da «Leylim Ley» türküsünün kime ait olduğunu, o türküleri söyleyen adam bile bilmiyordu. Sabahattin Ali'nin kim olduğunu bilmiyordu ve onun hiçbir kitabını okumamıştı. Ama kime ait olduğunu bilemediği türküyle meşhur olabiliyor, büyük paralar kazanabiliyor, keyfinden «yeh yeh!» diye sahnede zıplayarak abuk subuk laflar söyleyebiliyordu. Hem de «Leylim Ley»i söylerken... Toplum onları müziğin tansısı olarak görüyor, fakat gariban muavine «sen müzik otoritesi misin len?» diyordu. Toplumun değeryargıları doğru değildi ki... Yanlıştı!

Hayır, hayır, kesinlikle kızmamıştı ona, üstelik o delikanlı okumayı çok seviyor, hatta yazmaya bile özeniyordu. Kızmamıştı, ama kitabın oluşum sürecinde takılıp kaldığı düşünce anaforuna yeniden girmişti. Yıllarca süren karşılıklı yazışmalardan ve Rengül'ün mektuplarından haberi bile yoktu, nerden olsundu ki, daha kitabı okumamıştı bile, ama önyargılı yaklaşp yargısız infaz yaptı. «Kahveniz...» dedi garson, fincanı aceleyle masaya bırakıp gitti.

Sütünü, şekerini atıp karıştırdı, bir yudum, bir yudum daha aldı, peşpeşe yudumlar aldı kahvesinden. Sonra garsonu çağırıp parasını ödedi. Bir yudum daha aldı... Bilinçli ve programlı yapılan o yazışmalar sonunda, sürekli korkularından bahseden Rengül gitmiş, onun yerine başarılarından ve kendine duyduğu güvenden bahseden başka bir Rengül gelmişti. İlk mektuplarında, «bu meslekte soğukkanlı olmak gerekir, ama ben çok duygusalım, hassasım, sulugözüm, ben bu mesleği yapamam, asla başaramam» diyen Rengül, daha sonraki mektuplarında ölüleri kâlp masajıyla nasıl dirilttiğini anlatıyordu.

Fakat kitaba başladığında da kendisi tıkanmıştı, akış yoktu, yazamıyordu. Rengül'ün bilinçaltı programını mektuplarıyla nasıl değiştirdiyse, bunu nasıl yapabildiyse, kendi programını da öyle değiştirmesi gerekiyordu.

Kendini motive eden tek güç, Rengül'e duyduğu sevgiydi. Onun sevgisiyle tıkanan kâlbine kan pompalayacak ve ölümün o sağır sessizliğinden çıkıp hayatla buluşacaktı. Kendi cerrahı olacak, neşteri kendi elleriyle vuracaktı kâlbine. Başka hiçbir çaresi yoktu. Hasta kendisi ve cerrah kendisiydi, vuracaktı neşteri kâlbine... o kör karanlıktan çıkıp güneşin altın ışıklarıyla buluşacak, hayatla buluşacaktı.

Bilgisayarında çalışırken onu tam olarak kullanamadığını ve sadece kitaplarını yazabildiğini düşünmüştü. O zaman bu bilgisayarın daktilodan ne farkı vardı? Neden kendisine gidip ucuz bir daktilo değil de, pahalı bir bilgisayar almıştı? Yoksa beynimizi...

Çok donanımlı olan beynimizi de mi daktilo gibi kullanıyorduk? Tıkanan damara ilk neşteri bu soruyla atmıştı. Niçin beynimizin yüzde onunu kullanıp, doksanını derin uykularda sessiz bırakıyorduk? Kimbilir beynimizin uyuyan kısmında ne cevherler vardı, o cevherlere bir ulaşılabilse... O zaman belki yaşlanmayı ve ölümü durdurmak bile mümkün olabilirdi!

Kahvesinden bir yudum daha aldı, tadı pek hoş değildi, kahvenin o naturel tadını ve kokusunu bozmak için ne yapmışlardı acaba? Nasıl başarabilmişler, o hoş kokulu nesneyi nasıl bu hale getirebilmişlerdi? Kendi cerrahı olacak, bilinçaltına inecek ve kendisiyle ilgili tasarımını değiştirecekti, sorun kesinlikle ordaydı.

Tıpkı mektuplarıyla Rengül'ün bilinçaltı programını değiştirdiği gibi... Kendini nasıl gördüğü ve kendinden neler beklediği çok önemliydi. Yapmak istediği her şey, inanç sistemiyle önceden belirleniyordu. Bu nedenle neye inandığı çok önemliydi. Eğer başaramayacağına inanıyorsa, kesinlikle başaramayacak-

tı. Çünkü bilinçaltı bu inanç sistemleri tarafından örgütlenerek bir program oluşturuyor ve daha sonra bu program tıkır tıkır çalışmaya başlıyordu.

Sahip olduğu potansiyel gücün farkına varacak ve onu doğru bir biçimde kullanacaktı. Bütün yapması gereken buydu. Bilinçaltının çok güçlü bir işletim sistemine sahip olduğunu biliyordu. O programın çalıştırdığı ve harekete geçirdiği potansiyel gücün farkındaydı aslında. Fakat şifreyi unutmuş, bilgisayarının kilidini açıp içeri giremiyordu.

Kullanılmayan bilgiler ordaydı işte, derin bir uykudaydı ve sessizlikte keşfedilmeyi bekliyorlardı. Bütün veriler orda kaydedilerek saklanıyor ve gerektiğinde programlandığı şekilde tepki veriyordu. «Bilinç bağımlı olarak çalışan bilinçaltının hiçbir suçu yok, bütün suç, onu yanlış düşünceyle programlayan bilincimde» dedi. «Bilinçaltına inip programı değiştirmekten başka çare yoktu, tıkanıp kalmıştı, yürümüyordu son kitabı.

-«Oturabilir miyiz?»

Nilay Hanımın sesiydi. İçerde kızlarıyla yemeklerini yemişler, terasa çıkmışlardı. Yazarın masasına oturmak istiyor, çok kibar ve ince bir davranışla izin istiyordu. Ama masasında oturmak için izin istediği adamın gönlünde bir yerde, çok değerli bir yerde za-

ten oturmakta olduğunu bilmiyordu Nilay Hanım. Belki de biliyordu... Sanki dürtüklenmiş gibi birden irkilerek toparlandı, «ne demek Nilay Hanım, tabii ki oturabilirsiniz, şeref verirsiniz, buyurun lütfen» dedi.

-«Yemek molasında size ondan bahsedeceğimi söylemiştim.»

-«Kimden?»

-«Ondan...»

-«O kim?»

Nilay Hanım rahat konuşamıyor, yazar da kendi girdabında döndüğü için onun ne demek istediğini bir türlü anlayamıyordu. Kadın o iri mavi gözlerini devire devire kızlarına baktı, «kızlar hadi siz yerinize oturun, biraz sonra ben de geliyorum» dedi.

Kızlar kalkıp yürümeye başladılar. Otobüse doğru giderken, «annem de bu adama karşı boş değil hani!» dedi büyük kız.

-«Evet, öyle görünüyor!» dedi küçük.

-«Çok yakışıklı!» dedi büyük. «Yazar mıymış ne?»

-«Aşk romanları yazıyormuş!» dedi küçük.

-«Sen ne anlarsın aşktan!» dedi, kardeşine yalandan vurdu. O da ablasına yalandan vurarak, «sen mi anlarsın?» dedi. Masada sessiz kalan Nilay Hanım ve yazar, onları çıkıp yerlerine oturuncaya kadar izlediler. Sessizce bakıp durdular.

-«Çok tatlılar...»

-«Size göre çok tatlılar Selim Bey. Çünkü siz tüm inceliklerin ve güzelliklerin farkında olan duyarlı bir insansınız. Kendi kızınız olmayan Rengül'ü düşünüyorum da... O sadece «dünyanın en güzel kitabı» değil, aynı zamanda Rengül «dünyanın en şanslı» çocuğu... Çünkü sizin gibi çok değerli bir insanın sevgisini kazanabilmiş... Sizin ona karşı hissettiğiniz sevginin yüzde birini bile benim kocam olacak adam, kendi öz çocuklarına karşı hissetmemiştir. Duygusuzdu adam, duyguları yoktu sanki. Öyle soğuk, öyle hissiz bir adam hayatımda görmedim, Selim Bey, ama hayat getirip onu benim karşıma «koca» diye dikti...»

-«Sizin adınıza ve kızlarınız adına hiç üzülmедim Nilay Hanım... Eğer «üzüldüm» dersem yalan olur. Ama o adama çok üzüldüm. Hiçbir güzellikten ve incelikten nasibini almadan çekip gidecek. Ama siz yaşayacaksınız. Daha çok şeyler görerek yaşayacak, do-yarak, hissederek, etkilenerek yaşayacaksınız. Çünkü yüreğiniz bunu istiyor. Duygularınız, en güzel renk-leriyle açılabilmesi için, kendi iklimini ve ortamını istiyor. Kendinizi hayatın doğal akışına bırakın lütfen. Hayat sizi alıp gittiği yere götürecektir. Masmavi de-nizlere götürecektir, emin olun. Çünkü siz bu özgür-lüğü hakediyorsunuz. Sevginin engin denizlerinde

doya doya yüzmeyi ve mutlu olmayı hak ediyorsunuz. Hakettiğiniz size mutlaka verilecektir. Siz bir tohum olduğunuzu düşünün, Nilay Hanım, dölle-nip filizlenebileceğiniz verimli bir toprağa birgün mutlaka düşeceksiniz. Olgunlaşabilmeniz için bu deneyimleri yaşamaya ihtiyacınız vardı belki. Belki de siz tohumun toprak altında geçirdiği o karanlık süreci yaşıyorsunuz. Sevgisizliğin ne kadar çirkin olduğunu, duyarsızlığın ne kadar çirkin olduğunu yaşayarak öğrenmek zorundaydınız. Şimdi karşımda kendi güzelliğiyle şımarmayan, kibirlenmeyen, harikulade olgun bir bayan görüyorum, kişiliğinizi böyle şekillendirebilmeniz için, tüm yaşadıklarınızı yaşammanız gerekiyordu. Sizin güzelliğinizi göremeyen ve sizin değerinizi bilemeyen bir insan, kesinlikle kör, sağır ve dilsiz... Hatta onlar kusura bakmasınlar, gönül gözleri açıktır, fakat nasıl derler, göğüs kafeslerinde kâlp yerine sanki kan pompalayan basit bir et parçası taşıyorlar, bırakın layık oldukları yere gitsinler, siz de layık olduğunuz yerde Zuhal Yıldızı gibi parlamaya devam edin. Nerde olursam olayım, gökyüzüne baktığımda parlayan ışıığınızla sizi orda göreceğimden emin olabilirsiniz. Her sabah gökyüzünün laciverdi karanlığını silen ve aydınlatan masmavi bir ışıkla uyanacak ve size el sallayacağım.»

-«Ne kadar güzel ifade ettiniz. Sanki içimden geçenleri okup söylediniz, Selim Bey... Bu yolculukta size rastladığım için kendimi çok şanslı buluyorum. İnanın bana, sizi tanımak benim için çok olağandışı bir durum.»

-«Siz öyle değil misiniz? Benim için olağanüstü bir güzelliksiniz... Siz benim hayatımda gördüğüm en mavi gözlü kadınısınız. Hayatımda gördüğüm en esmer kadın da sizsiniz. Sizden daha esmer ve daha mavi gözlü kimseyi tanımadım. Siz ayrıca hayatımda gördüğüm en güzel saçlı kadınısınız. Sizin saçlarınız Toroslar'ın vahşi ormanlarından bile gür. Ruhunuza gelince; ruhunuz, ıssız koyların berrak sularına benziyor. Hatta onlardan da berrak, şeffaf, duru, pırıl pırıl... Dipte yüzen balıkları görebiliyorum. O masmavi gözlerinize baktığımda, dipte oynaşan balıkların yüzgeçlerini bile görebiliyorum. Tıpkı hafif dalgalı sularıyla ağır ağır çalkanan mavi bir deniz gibisiniz, Nilay Hanım, o denize açılıp orda kaybolası geliyor insanın. Ben zaten ne zaman gözlerinize baksam, orda kaybolup gidiyorum...»

-«Çok afedersiniz...»

Sohbetin tam ortasına işte böyle af dileyerek gelip düştü muavin. «Önyargılı davrandım ve okumadığım bir kitap hakkında ileri geri laf söyledim. Özür dile-

miyorum, çünkü özür diledikçe sizi daha da sinirlendirdiğimi farkettim. Ama önyargılı davrandım, haksızım, suçluyum. Ben sadece bunu söylemek istemiştim. Bir de... Kitabı gerçekten çok merak ettim, acaba rica etsem bana bir tane...»

-«Maalesef yanımda fazla yok. Fakat eğer herhangi bir kitabevine uğrarsanız bulursunuz sanıyorum. Mutlaka bulursunuz.»

-«Tamam, söz. Bulup okuyacağım. Hem de büyük bir zevkle... Aslında sizden imzalı almak isterdim, ama kismet değilmiş.»

Muavin bunları söyledikten sonra rahatlamış olarak yürüyüp gitti. Bu sırada Antalya-Bodrum seferini yapmakta olan filanca turizme ait yolcu otobüsünün kalkacağı duyuruluyordu.

-«Ben aslında ona hiç kızmadım, inanın Nilay Hanım, hiç kızmadım» dedi. «Vakit geldi sanıyorum, kalkalım artık...»

Kalkıp yürüdüler. Önce yazar geçip camın kenarına oturdu. Sonra da Nilay Hanım... Kızlar yerlerinde koyu bir sohbete dalmışlar, biri diğerine okulda yaşadığı komik bir olayı anlatıyor, diğerinin de gülmekten aklı çıkıyordu. «Sessiz olun biraz kızlar» dedikten sonra kitabına büyük bir merakla kaldığı yerden devam etti Nilay Hanım...

Tüm yolcular yerlerine oturmuşlar, otobüsün hareket etmesini bekliyorlardı. Fakat şoför yoktu ortalıkta. Yolculardan biri, «çayımızı bile içirmeden apar topar kaldırdınız, ama kendiniz yoksunuz ortalıkta!» dedi kızarak.

Muavin yolculara hak veriyor, bu nedenle endişeli ve mahcup görünüyordu. «Bir saniye beyefendi, kapkanı hemen çağırıyorum» dedi, otobüsten inip koşarak lokantaya girdi.

Biraz sonra şoför elinde çöple ağzını karıştırarak çıkıp geldi, peşinden de muavin girdi içeri. Otobüs, geri vitesle yavaş yavaş lokantanın önünden çıktı ve anayolda hızla ilerlemeye başladı.

Ardına yaslanıp ellerini koynuna sokmuş, camdan çevreyi izleyerek düşünüyordu. Daha doğrusu, kitabın oluşum sürecinde ortaya çıkan anaforun içinde dönüyordu. «Bilinçaltı, bilinçten gelen isteklere göre hareket ediyor» dedi.

Bilinç tarafından programlanan ve kullanılan bilgiler genellikle egoya, yani bilincin kendisine yönelik sıradan istemlerdi. Üstbilinç tarafından programlanan ve kullanılan bilgiler egoya yönelik değildi, onlar genellikle insanlığa adanmış evrensel bilgilerdi.

Ürünlerin ekildiği ve biçildiği bir tarla gibiydi bilinçaltı. Ucu bucağı, sınırı sonu olmayan kocaman bir

tarlaya benziyordu. Bahçıvan buraya ne ekerse o çıkıyordu. Bahçıvan, insanın kendisi, yani bilinci, egosu, nefsiydi. Bakan, başbakan, müdür, müsteşar olmanın hiçbir önemi yoktu, servetin, kariyerin, şöhretin hiçbir önemi yoktu. Eğer kötü bir bahçıvansanız, tarlalarınız dikenlerle doluyordu. Gittiğiniz her yerde insanlara batmaya başlıyordunuz. O zehirli dikenlerinizle gidip yüreğine saplanıyordunuz insanın. Öfkenizle, kininizle, kıskançlığınızla, nefretinizle saplanıyordunuz. Oraya ne ekerseniz onu biçiyordunuz...

Camın kenarında dışarıyı izleyerek bunları geçirdi zihninden. Ayırık otları, vahşi dikenler, nazlı çiçekler, kırılğan çiçekler, narin çiçekler vardı orda. Oraya eğer «ben aptalım» diye bir tohum ektiyseniz, orası size sürekli «aptal» olduğunuzu fısıldıyordu.

«Ben bu kitabı yazamam, yazarsam olumsuz tepkiler alırım» diye bir tohum ekmişti bilinçaltına. Hem de kısacık bir anda ve hiç farkında olmadan... Kitabı yazmak istediğinde, bilinçaltının beklenmedik tepkisiyle karşılaşmış ve bu olumsuz düşüncesi dağ gibi dikilmişti karşısına. «Şu Toroslar'dan daha beter dağlar çıktı önüme» dedi. «Günlerce iğneyle tüneller kazdım sanki...»

Orda çalışan o programların çoğunu düşünceleleriyle kendisi programlamıştı. Farkında olarak veya ol-

mayarak, kişiliğini şekillendiren programlar oluşturmuştu. Alışkanlıklar orda sillerini derinlere salan bin yıllık çınar ağaçları gibi sağlam ve köklüydü. Onları değiştirmek büyük çalışmaları ve çabaları gerektiriyordu. Bilinç orda kendine bir güvenlik alanı oluşturuyor ve ordan asla çıkmak istemiyordu. Oysa başarılı olmak ancak o güvenlik alanından dışarı çıkmakla mümkündü. Hiç kullanamadığı cesaretini, hiç kullanamadığı özverisini, hiç kullanamadığı hoşgörüsünü... Orda hiç kullanamadığı güzelliklerini gördü. Çokça kullandığı alışkanlıklarını, saplantılarını, korkularını, endişelerini...

«Doğru» diye kabul edilen her fikir hiç sorgulanmadan alınıp arşivleniyordu. Daha sonra «doğru» sanılan bu fikrin gerçekleşmesi için sistem çalışmaya başlıyordu. «Yorgun zihnimi gördüm orda, benim yorgun zihnim fırtınalı denizlere benziyordu, dalgalar hışımla gelip bilincime vuruyor, bilincimde derin yaralar, kapanmaz yaralar açıyordu» dedi.

Bilinçaltıyla ilgili çok önemli deneyimler yaşamış, bizzat yaşayarak öğrenmişti. «Yapamam» diyorsa kesinlikle yapamıyor, fakat «yaparım» diyorsa yapıyordu. Kendisiyle ilgili düşünceleri, inançları, yani kendisiyle ilgili kişisel tasarımı çok önemliydi. Eğer kendini sevdiğini söylüyorsa, onu biçiyor, kendinden nef-

ret ettiğini söylüyorsa, onu biçiyordu. İçinde yaşadığı toplumun değerleri ve kurallarıyla sınırlı bilinç, çevresini gözlemleyerek, «hayır, sen bu kitabı yazamazsın, eğer yazarsan olumsuz tepkiler alırsın» demişti.

Sadece adından dolayı kitabın tepkiyle karşılanacağını düşünmüştü. Bunu düşünen bilinciydi, bir anda, belki farkında bile olmadığı kısacık bir sürede düşünüp geçmişti. İyi ya da kötü, düşündüğü hiçbir şey kaybolup gitmiyor, bilinçaltında birikerek bir arşiv oluşturuyordu. Daha sonra o işi yapmaya kalkıştığında bilinçaltı bunu önceden kaydettiği bilgilerle karşılaştırıyor ve «hayır, sen bunu yapamazsın, yaparsan olumsuz tepkiler alırsın» diyordu.

Kendisiyle ilgili düşüncelerini ve inançlarını tamamen silemeyeceğini biliyordu, ama onları değiştirmesi mümkündü. Bilinçaltına inmesi ve ordaki kayıtlı bilgileri değiştirip çıkması gerekiyordu. Bilinçaltı sistemine şu düşünceyi programlayacaktı; «evet, sen bu kitabı yazabilirsin ve olumlu tepkiler alırsın...»

Hızla geriye doğru kayıp giden ormana bakıyor, fakat aslında kendi bilinçaltında dolaşıyordu. Önüne engeller diken ve yolunu kesen bir haydut... Kendini derin girdaplara sokan, hain pusulara düşüren bir düşünce... O düşünceyi üreten, nefsi, egosu, benliği, bilinciydi, kendi bilinci...

Toplum değerleriyle kuşatılı, alkışa ve onaya meraklı, eleştiriden ve reddedilmekten korkan hain bilinci, korkak bilinci... O yapmıştı bunu. Başka kimse değil. Onun en büyük düşmanı oydu, bilinci, kendi bilinci!.. Bilinçaltına inip bu programı değiştirmekten başka çaresi yoktu. Kendi kendini ameliyat eden bir cerrah olacaktı.

Birden bir sarsıntı ve otobüsün içinde yükselen çığlıklarla uyanıp kendine geldiğinde, «eyvah yoksa uçurumun dibine mi gidiyoruz, hayatımız burda bitecek mi?» diye geçirdi içinden. O kısacık anda ölümü düşündü. Bir mektubunda Rengül'ün, «ölüm nasıl bir şey Selim Amca, ölürken ne düşünür insan?» dediğini hatırladı. Ama kendisi buna gerçekten hazır değildi, durup dururken ölüp gitmeyi hiç istemezdi doğrusu. Hem daha Rengül'ü tanımamıştı bile. Ölümün nerde, ne zaman, nasıl geleceği belli olmuyordu, apansız yakalıyordu, ama... Kendisi buna gerçekten hazır değildi ve daha yapılacak bir sürü işi vardı...

Yolun kenarında keçilerini otlatan bir kız, ansızın yola çıkan keçilerini kenara çekmeye çalışıyordu. Şoför eğer son anda frene basmasa ve direksiyonu hafif sağa kırmasa, büyük bir felaket yaşanabilirdi. Uçuruma yuvarlandıklarında artık kimse onları kurtaramazdı. Yıllar önce tanıdığı çocuk Rengül'ün büyü-

müş halini görmeye giderken ölmek ne hazin bir son olurdu! «Hayat nerde başlar ve nerde biter?» diye düşündü. Hiçbir garantisi ve güvencesi olmayan hayat ne kadar değerliydi oysa!.. Uzaklarda sanılan ölüm aslında ne kadar yakın, ne kadar içiçeydi hayatla!..

Başlangıçta yolculardan bir homurtu yükselmiş ve herkes korku ve merakla camdan dışarı bakmıştı. Keçilerini kenara çeken kız, üzgün bakışlarla, hatta yüzüne yansıyan belirgin bir suçluluk ifadesiyle yolculara bakıyordu. Çok sıcak olmasına rağmen uzun ve renkli giysileri vardı. Beline kadar uzanan siyah saçlarını toplayıp bağlamış, başının çevresine alnının ortasından geçen kırmızı bir tülbent dolamıştı. On altı yaşlarında gösteriyor, masum bir ifadeyle özür dilercesine yolculara bakıyordu.

-«Çek şu keçilerini kızım!..» diye bağırdı şoför. «Nerden çıktın ya birdenbire!? Sığmadınız otlak yaylalara, yol kenarları mı kaldı inmediğiniz?!..»

Keçi otlatan yörük kızı, olduğu yerde sessiz duruşunu ve bakışını hâlâ sürdürüyordu. Otobüs yola devam ederken, taşların arasında tıpkı bir ceylan gibi sekerek yürüdü ve elindeki çubukla keçilerini yönlendirerek çalılıarın arasında kaybolup gitti.

Tavas çok gerilerde kalmış, Kale'ye doğru ilerliyorlardı. Otobüs zikzaklar çizerek yukarı tırmanır-

ken, aynı yöne giden bir yük kamyonu, bir tur minibüsü ve bir özel araba zincirine takıldı. Sık virajlar yüzünden şoför onları sollayıp geçemiyordu. Bir süre şoför böyle yavaş gittikten sonra ilk fırsatta onları solayarak yoluna devam etti.

Güneş artık eski gücünü ve parlaklığını kaybetmiş, ufuklara doğru eğilmeye başlamıştı. Yüzlerce metre aşağılarda, vadi kimi zaman genişleyerek, bağ ve bahçelerin yeşerdiği geniş bir alana, kimi zaman da kayalık bir dereye dönüşüyordu. Güney yakası genellikle kızıl çam ormanları, kuzey ve doğu yakaları ise, aralarında meşe ve sarı çamların da bulunduğu karışık ormanlarla kaplıydı. Daha yükseklerde ise, kara çam, köknar ve sedir ağaçları sıklaşıyordu.

Altıncı Bölüm

Yolculukta yemeyi ve okumayı sevmiyordu. Özellikle okumayı hiç sevmiyordu. Ne zaman okumaya başlasa, hayatında belki de bir kez görebileceği anlık görüntüleri kaçırdığını düşünüyordu. «Okuyor olsaydım, batmak üzere olan güneşin ışıklarıyla kıpkızıl parlayan şu tepeleri göremeyecektim mesela» diye düşündü. Anlık duygularla dokunmuş hayatında, önem vermediği, ıskaladığı, bakıp geçtiği kaç ayrıntı vardı kimbilir?

Otobüs kayalarla kaplı büyük bir bükü dolanınca, bir şömine alevi gibi kıpkızıl parlayan ufuklar göründü. Ortaya tatlı bir alacalık çökmüş, her tarafa akşamın kızıllığı inmişti.

Yollar dağların içinde iniyor, çıkıyor, dönüyor, dik yamaçların ve derin uçurumların arasında kıvrılarak sonsuzluğa doğru uzayıp gidiyordu. Başlangıçta karşılıklı mektuplardan oluşan bir öykü kurgulamıştı, sonra bu tarz bir çalışmada konu bütünlüğü sorunuyla karşılaştı.

Hiçbir ticari kaygısı yoktu, sadece eserinin mükemmel olmasını istiyordu. Sonra tek yönlü mektuplardan oluşan bir düşünce geldi aklına, fakat daha sonra bunu anlamsız buldu. Çünkü karşı tarafın duyguları çok önemliydi. O duyguları kendi süzgecinden geçirerek vermek istemedi.

Bilgisayarını bırakıp balkona çıkıyor, ellerini başının altına yastık yapıp sırtüstü uzanıyor, bulutlarla kaplı gökyüzüne bakarak dalıp gidiyordu. Olayı başından alıp anlatsa, yılları kapsayan o uzun sürecin sıkıcı olabilme ihtimali kuvvetleniyor, olayı sonundan alıp geriye dönüşler yapsa, inanılmaz derecede zaman ve mekân kargaşası çıkıyordu ortaya.

Dik bir yokuşu tırmanmaya başladılar. Yukarda dağın zirvesine doğru çıkan irili ufaklı araçlar görünüyordu. Aşağıya baktığında ise binlerce metre derinlere inen uçurumlar vadinin tabanında karanlıklara karışıp yok oluyordu. Kurgu elbette çok önemliydi. Eğer doğru bir kurgu yapamadıysa, dil cambazı olsa kâr etmezdi. Doğru kurgu, eserin kafada bitmesi demekti. Kafada biten bir eser de zaten bitmiş sayılırdı. Geriye sadece oturup şakır şakır yazmak kalıyordu.

Hiç dışarı çıkmadan, kimseyle görüşmeden, yemeye ve içmeye fazla zaman ayırmadan, gece ve gündüz çalışarak bir-iki ayda bitirirdi eserlerini. Bu son

kitabında önemli tıkanıklıklar yaşamasının nedeni görünüşte hatalı kurgulamaydı, fakat temelde kendi-
siyle ilgili olumsuz bilinçaltı tasarımları vardı.

Eserin özüne uygun olmayan biçimler seçtiğini düşünüyor ve sürekli yeni arayışlara giriyordu. Her akşam işten döndüğünde, «bir ilerleme var mı?» diye soran Filiz, hep aynı cevabı alıyordu; «kahrolası bir girdaba kapıldım, öyle ki, ordan bir türlü çıkıp akamıyorum...»

Dağın zirvesine çıktıklarında güneş tamamen kaybolmuş; ortalık da hafiften kararmaya başlamıştı. Camdan dışarı baktığında çevreyi ancak karaltı şeklinde görebiliyor, fakat kendi yansıması ayrıntılarıyla yavaş yavaş ortaya çıkmaya başlıyordu. Mesela şakaklarındaki beyazları görebiliyordu cama baktığında. Hayatı boyunca hiç kitap okumamış kişilerin, kendi çevrelerinden bir yazar çıktığında nasıl «eleştirmen» olduklarını hatırlayınca gülmesi tutuyordu. «Benim çevremde var böyle «eleştirmen»ler» dedi.

Oturup uslu uslu dinliyordu onları. Akıl verirken kurumlu kurumlu oturuyorlar, cümlelerinin sonunu da el-kol hareketleriyle tamamlıyorlardı. Çünkü dağarcıklarında topu topu üçyüz sözcük vardı, onun da yarısı küfürdü. «Biz neler gördük, neler yaşadık, ne badeler içtik, ne kale surlarını aştık da geldik...» dedi.

Bir eser kolay çıkmıyordu ortaya. Bilgi birikimi lazım, yaşam deneyimi lazım, dile hakimiyet lazım, renkli fantazi, zengin sözcük dağarcı, açık algı kanalları... bunların hepsi lazımdı. Algı kanallarınız açık değilse ilhamı nasıl alacaktınız?

Nasıl yazacaktı ki... Yüreği eğer heyecanla çarpmıyorsa, hayata karşı duyarlı değilse, sevmiyorsa, aşık değilse, nasıl? Yüreği beyniniyle bütünleşecek, onların oluşturduğu uyum, senfoni, armoni, tüm hücrelerine dağılacak, varlığını kuşatıp onu teslim alacak, tuşlarla dans eden parmak uçlarında o senfoninin hiç bitmeyen dansını izleyecekti... Kolay mıydı yazmak?

Issız adalarda tek başına dolaşacak, rüzgârın uğultusunu dinleyecek, kayalara çarpıp parçalanan hırçın dalgaların melodisiyle gizemli rüyalardan uyanacaktı. Tümcelerın dengeli inişleri ve çıkışlarıyla dalgalı bir denizde yüzecekti.

Dalgalı bir denizde yüzer gibi incek, çıkacak, incek... Ve orda, sözcükleriyle bir denizkızı yapacak ve onunla hiç bitmeyen bir dansa başlayacaktı, hiç bitmeyen... Sıradan sözcükler bile büyüğü bir anlam kazanacaktı eserinde. Noktalar, virgüller, soru işaretleri, ünlemler, okuyanın eline ayağına dolaşmayacak, tersine bir güzellik, estetik, bir incelik ve zerafet katacaktı eserlerine.

Yeri geldiğinde çağlayacak, yeri geldiğinde coşacak, yeri geldiğinde hırçınlaşacaktı... Sonra tekrar durgunlaşacak, hüzünlenecek... Sonra gidip kendi içine kapanacaktı. Yani buzullarla kaplı zirvelere çıkacak, ordan da çöl sıcağına inecekti. Üşüyecek, yanacak, üşüyecek, yanacak... Aydınlık zirvelere çıkacak, ordan da vadilerin derin karanlığına inecekti... Okura göremediğini gösterecek, duyamadığını duyuracak, duyumsayamadığını duyumsatacak, yaşayamadığını yaşatacaktı. Bir eser kolay okunuyorsa, kolay okunmasının nedeni buydu. Kendini ve kendi içinde tanımadığı bir dünyayı keşfettiği içindi. Yoksa «dedem bunu dedi, ninem şunu dedi» diyerek hiçbir şey anlatılamazdı. Bir uyum, bir melodi, bir tempo yakalayacak ve onu kaybetmeden sonuna kadar gidecekti. Yazmak kolay mıydı?

Yazmak eğer kolay olsaydı, edebiyat fakülteleri tıkr tıkr yazar ürettirdi. Oralardan ancak Türk ve dünya klasiklerinden haberi olmayan sözde öğretmenler ve duygu ticareti yapan sözde editörler çıkabiliyordu.

Yazdı mı, insanı derinden etkileyen, hüzünlendiren, yüreğinden yakalayan, kendi içine götüren ve orda kendisiyle yüzleştiren olağanüstü eserler yazmalıydı, yoksa kırıp kalemi çöpe atmalıydı. Ünü yoktu bu işin, şanı yoktu. Parası pulu da yoktu...

Yanında oturan Nilay Hanım kitaba iyice dalmış, büyük bir ilgi ve merakla kitabın içinde adeta kaybolmuştu. Nilay Hanımın kızları fısıldaşıp gülüşmeyi bırakıp uyumaya başlamışlardı. Dirseği camın kenarında, eli çenesindeydi. Başını cama yaslamıştı, nefesiyle buharlaşan cama anlamsız şekiller çizerek gidiyordu. «Niçin geldim ben bu hayata, bazılarının aşağılık duygularını tatmin etmek için mi?» dedi.

Eğer kendi içlerinden bir yazar çıkmışsa hemen «eleştirmen» oluyorlardı. «Ben onları çok iyi tanırım, çevremde var öyle birkaç tane. Verdikleri tepkilere göre çeşitli cehalet derecelerine ayrılırlar. Fakat sizin en azılı, en zalim, en acımasız eleştirmeniniz, mutlaka sizin en yakın çevrenizden biridir. Yılan gibi gizli deliğinden çıkarak zehirini üzerinize sinsice öyle bir boşaltır ki, hani o duygu tacirliği yapan yayınevi editörlerine bile razı olursunuz» dedi.

Yazmak kolay değildi. Çaresizliğin ve umutsuzluğun ne kadar kötü olduğunu, tıkanıp kaldığında öğrenmişti. Evde birikip kalan çöpler Filiz'in işten dönmelerini bekliyordu. Alışveriş onu, dağ gibi yığılan bulaşıklar, kirlenen çamaşırlar hep onu bekliyordu. Bürokratik işler, yazışmalar onu bekliyordu.

Hiçbir işe bakamıyor, yiyemiyor, içemiyor, yatıp uyuyamıyordu. Hayatı da tıkanmıştı. Bir engelle takıl-

mış, bir hayın pusuya düşmüş, beyninde uğultuyla dönen korkunç bir düşünce anaforuna yakalanmıştı. Bazen bütün günü ilk bölümün ilk paragrafına harcadığı oluyordu. Gece gündüz çalışmasına rağmen hiçbir ilerleme olmadığını gördüğünde, içine yuvarlandığı umutsuzluğu ve çaresizliği anlatabilecek sözcük bulamıyordu.

Farklı kurgularla başladığı öykülerin hepsi de yarım kalmıştı. Konunun kılcal damarlarına girip akamıyordu. O parçaları birleştirdiğinde ortaya daha komik manzaralar çıkıyordu.

Olayı neresinden tutsa, küçük bir parçası elinde kalıyor, daha büyük bir parçası karanlıklara karışıp kayboluyordu. Sağdan giriyor olmuyor, soldan olmuyor, önden, arkadan, kapıdan, bacadan giriyor, ama yok, çıldırtan bir sessizlikle karşılaşıyordu. Hissederrek, derinden etkilenerrek ve adeta yaşayarak şakır şakır yazdığı günleri bu gidişle çok özleyecek, özlemle anacaktı. Bir duygu, bir ezgi, bir tempo yakalasa sonuna kadar gidecekti, fakat yakalayamıyordu.

Artık yazacağı kitabı değil, yürümeyen, aksyan, tökezleyen şeyi düşünmeye başlamış ve böylece kendine bir labirent oluşturmuş, sonra da oluşturduğu labirentin karanlığında boğulup kalmıştı. Kendini zorlayan bir tıkanıklık, sağır bir sessizlik, tüm duygula-

rını çekip yutan bir delik, zihninde kocaman bir karadelik vardı sanki. Derinden gelen uğultularla beyni adeta sarsılıyordu.

Kitabı ortaya çıkaramayacağını düşünerek endişelenmeye başlamıştı. Seçtiği biçim öze uymuyordu belki, ifadesini sınırlıyordu. Yani seçtiği mekâna ve zamana sığmayan derinlikte, çeşitlilikte, zenginlikte duyguları anlatmaya kalkışlıyordu. Kendini daracık bir alana hapsediliyordu böylece. 'Bunlar ihtimaldi, kesin bildiği bir şey yoktu, taa ki bilinçaltına programladığı kendisiyle ilgili yanlış tasarımı farkedinceye kadar. Geceler boyu düşündü ve sonunda biçim konusunda gereksiz endişeler taşıdığına karar verdi. Oysa kendini rahat bıraksa, konunun özü zaten kendi biçimini yaratacaktı. Fakat o yoğun çalışma sürecinde bunu hiç düşünemiyordu. Önemli olan biçim değildi halbu ki, önemli olan o duyguları verebilmektir. Fakat o sırada bunu düşünemiyordu.

Öyle bir konuydu ki, hiçbir biçimi, kurguyu, tarzı kabul etmiyor, hiçbir kaba sığmıyor, hiçbir kalıba girmiyordu. Yolculukla başlamak istediği öykü yürümüyordu, çünkü o yolculuğu destekleyecek zenginlikte geriye dönüşler yoktu. Belki güzel anlatılsa olabilirdi, ama gereksiz yere zaman ve mekân kargaşası çıkmasını istemiyordu. Şimdiki yolculuk halinden ilk

mektuba, ordan da ilk tanışma anına giden içiçe zaman tünelleri ve mekân kargaşaları çıkıyordu ortaya. Ama kendisi kargaşa değil, sadelik istiyordu. Sadelik ve açıklık...

Koskoca ülkede zaten üç-beş okur kalmıştı, gereksiz yere onların kafasını karıştırmak istemiyordu. Piyasada zaten yeterince «kötü» kitap vardı. Öyle «kötü» kitaplar vardı ki, sonunda herkes okumaktan nefret etmişti. Yani kısacası sadelik istiyordu. Sadelik esas olacaksa, o zaman karşılıklı yazışmalardan oluşan bir kitap en iyisiydi, ama... Bu teknikle konu bütünlüğü sağlayabilecek miydi?

Mektuplarda farklı konular işlenmişti, konu bütünlüğünü nasıl sağlanacaktı? O bütünlüğü sağlayabilmesi için, mektupları belli konusu olan bir hikâyenin içine yerleştirmesi gerekiyordu. Fakat o zaman da konuyla ilgisi olmayan mektuplar hikâyenin içinde yama gibi sırtıyordu.

Mektupların içinde, zaman-mekânla sınırlı belli konuları işleyen küçük küçük öyküler verse, o zaman da mektuplar artık «mektup» olmaktan çıkıp, hatıra defterine dönüşüyordu.

Çaresizliğin ne demek olduğunu, umutsuzluğun ne demek olduğunu, okuduğu kitaplardan değil, kendi hayat deneyiminden öğrenmişti. Çaresiz ve umut-

suz kalarak ve onu derinden yaşıyarak... Hatta öyle bir noktaya gelmişti ki, yeteneksiz olduğuna karar verip, yazmaktan vazgeçmişti.

Yazmak kolay değildi. Fakat eleştirmek kolaydı. Emekle, çabayla, özveriyle ortaya çıkan eserleri karalamak, onlara balçıklar sıvamak çok kolaydı. Burunlarını kıvıra kıvıra, siyah gözlüklerin ardına gizlenerek ve pipolarını tüttürerek... Alim havasında, o kahrolası bilgiç tavırlarıyla, oturdukları yerde kurula kurula eleştiriyorlardı. Çalımlarından, kurumlarından, kibirlerinden yanlarına yaklaşılmıyordu. Konuşurken öyle laflar yuvarlıyorlardı ki, onları dinleyenler «vay be!» diyorlardı, «madem o kadar biliyorsunuz da neden oturup iki satır yazmıyorsunuz?»

Yazamıyorlardı, fakat bilgiçlik taslıyorlardı. Bilgelik başka şeydi, bilgiçlik başka... Yazmak başka, okumak daha başkaydı. Çok bilmiş tavırlarıyla eleştirmeyi pek seviyorlardı, ama onlar aslında okumayı da bilmiyorlardı. Çünkü bir yazarın uykusuz gecelerini hiç yaşamamışlardı. Onlar ancak entellektüllerin toplandığı barlarda kendileri gibi hiçbir şey üretmeyen dostlarıyla şarap içip gece yarısına kadar laklak yapmayı seviyorlardı.

Kitabı yürümediğinde ve tıkanıp kaldığında, kendi cerrahı oldu. Tıkanan eseri değil, sanki kâlbeydi.

Kâlbine kan taşıyan önemli damarlardan biri tıkanmıştı. Fakat o cerrah değil miydi, söcüklerin usta cerrahı... Sözcükleri istediği gibi eğip büken, kıvrıp dolayan, götürüp hasmının suratına çarpan o değil miydi? Artık kendisiyle konuşmaya ve gittiği her yerde sesli düşünmeye başlamıştı. «Deli mi bu ne?» diye herkes dönüp ona bakıyordu.

Daha sonra farketti ki, yazdıklarında gerilim vardı, endişe vardı, kaygı vardı, sanat kaygısı... Abartı vardı. Doğal değildi, rahat değil... Bu durumda en mükemmel kurguyu yapmış bile olsa yazdıkları beş para etmezdi. Sanat kaygısıyla etrafta dolanıyor, konunun candamarını bir türlü yakalayamıyordu. Sürekli etrafta dolaşüyor, efsaneler anlatıyor, çevre betimlemeleri yapıyor, açıklamalar yapıyordu. «Anlat-sana kaptan, ne anlatmak istiyorsan onu anlat, neden anlatmıyorsun, neden açıklamalar yapıyorsun?!..» diye kendine bağırduğu geceler oluyordu.

Kendisiyle öyle bir kavgaya tutuşmuştu ki, kimse onu durduramıyordu. Böyle sesli düşüncelerle sokaklarda sarhoş gibi dolaşmaya başlamıştı. Onu görenler, «deli bu adam, deli, çıldırmış, durmadan kendisiyle kavga ediyor!» diyorlardı.

Desinler, ne çıkar, hiçbir önemi yoktu, önemli olan kendisiyle ilgili kendisinin ne düşündüğüydü.

Başkalarının düşüncesi gelip onun bilinçaltını programlamıyor, ama kendisi ne düşünse anında bilinçaltına programlanıyordu.

Onların ne düşündükleri umrunda bile değildi. Bazen bisikletine atlayıp spor olsun diye parka çıkıyordu. O sırada, sağ tarafta giden yaşlı karı-kocanın birden sol tarafa geçeceği tutuyordu. Varıp tosluyordu onlara. «Neyse canım, sadece tosladım zararı yok» diye düşünürken birden kendini havada takla atarken algılıyordu, «yahu ben havada takla mı atıyorum?» demeye kalmadan pat!..

Yere öyle bir düşüyordu ki, yaşlı karı-koca ona kızacaklarına acıyorlardı. Gelip onu yerden kaldırıyorlar ve üstünü başını çırpıyorlardı. Eve döndüğünde dayak yemiş gibi her tarafının ağrıdığını hissediyordu. «Yahu kaptan, ben nasıl düştüm, niye düştüm?» diye düşünmeye başladığında hiçbir şey hatırlamıyordu. «Acaba o sırada tıkanan kitabımın girdaplarında mı dönüyordum?» diye soruyor, ama cevap bulamıyordu. Yoktu sanki, yaşamıyordu, karı-kocanın önüne «pat!» diye düştüğünü hatırlıyordu sadece. Nasıl düştüğünü, niçin düştüğünü, düşmeden önce nerde olduğunu hatırlamıyordu.

Ne yazdıysa, aşkla yazmıştı. Aşkla, sevgiyle, sabırla, inançla... Elleriyle değil, sanki yüreğiyle yazmıştı.

Kimi anlatırsa anlatsın, neyi anlatırsa anlatsın, o anlattığı şeyler aslında onun ruhu, kişiliği, kişiliğinin rengi, dokusuydu.

Bir noktanın, bir virgülün yerini değiştirmek için uykularını bölüp yataktan kalktığı... bir sözcüğün yerini değiştirmek için yayıncıya telefon açıp baskıyı durdurduğu olmuştu. Beyninin ve yüreğinin uyumlu dansını gururla seyretmiş, şakır şakır yazıp alnının akıyla ortaya koymuştu. Fakat yollar her zaman düzgitmiyordu. İnişleri ve yokuşları vardı. Tuzakları, pusuları, engelleri vardı. Bazen haramiler çıkıyordu yoluna. Tüm bilgi hazinesini yağmalayıp gidiyordu. Darmadağınık oluyordu. Talan edilmiş yüreğiyle çöl ortasında yapayalnız ve çaresiz kalıyordu.

Çektiği çilenin hiçbir karşılığı yoktu. Büyük paralar kazanamıyordu. Öyle pek ünü-şanı da yoktu bu işin. Fakat yazmak onun kanına işlemişti, kılcal damarlarında coşkuyla akan oydu. Kâlbine kan pompalayan ve hayat aşılaman oydu. Ama bu son kitabında takılıp kalmıştı. Sanki kâlbine kan taşıyan önemli damarlardan biri tıkanmıştı.

En sade, en temiz, en içten duygularını paylaşmak için... bilgisini, birikimini, yüreğini paylaşmak için yazıyordu. Hiçbir ticari kaygısı yok, yalanı dolanı yoktu, kimsenin yalakalığını, şakşakçılığını, dalkavukluğu-

nu yapmıyordu. Ne tutuklamalar, işkenceler, idamlar korkutmuştu onu, ne sürgünler... Bazen hayatını mahveden bedeller bile ödemiş, tüm hayatını gurbetlerde geçirmişti. Yazmanın hiçbir parasal karşılığı, ünü, unvanı yoktu, ama bedel... Yazmanın bedelini, düşünmenin bedelini, üretmenin bedelini ödüyordu.

Saraylar dikiyordu sözcüklerden, şatolar dikiyordu. Renklerdeki derinliği, bakışlardaki derinliği, yüreklerdeki derinliği sözcüklerle anlatıyordu. Ağacı anlatıyordu mesela, turnaları... Gökyüzünü, bulutu, rüzgârı, denizi, denizin uğultusunu... Ardına yaslanıp ellerini çaprazlama koynuna sokmuş, dizlerini de ön koltuğun sırtına dayamıştı. Camdan dışarı baktığında artık kendi yansımasından başka hiçbir şey göremiyordu. Otobüsün farlarından, dağların, yokuşların, virajların hâlâ devam ettiği anlaşıyor, fakat yükselip çıkan zirveler ve derinleşip giden uçurumlar görünmüyordu.

Okuyarak öğrenemediklerini, yazarak öğrenmişti. Yazmayı çok seviyordu. Yazarken yüreğinin derinlerine iniyor, yıllardır kulaklarına işitemediği senfoniye orda işitiyordu. Yüreğinde küçük bir kıvılcımla tutuşmaya başlayan ve uyumla göklere yükselen o içsel senfoniye orda işitiyor, yıllardır bu güzellikten yoksun kaldığı için kendine acıyordu.

Orda yıllardır gözleriyle göremediği güzellikleri, doğal dengeyi ve uyumu görüyordu. Yıllardır hissedemediği duygularının muhteşem armonisiyle orda karşılaşılıyor ve boş olmadığını, değersiz olmadığını anlıyordu. Boş olmadığını, değersiz olmadığını ve keşfedilmemiş cevherlerle dopdolu olduğunu...

Ağacı anlatıyordu, gökyüzünü, bulutu, rüzgârı, denizi, denizin uğultusunu... Ayın şavkını sulara indiriyor, denizin dalgalarını kayalara vurduruyordu. Yaşamın sırrını ve gizemini bazen bir kelebeğin nakışlı kanatlarında arıyor, bazen peteğin dokunuşundaki incelikte, bazen de bir kaplumbağanın tükenmeyen sabrında... Ruhsuz sözcüklere ruh veriyor, duygu katıyor, renk, armoni, canlılık katıyordu.

Beynini ve yüreğini topluma açıyor, düşünce ve duygularını kamulaştırıyordu. Seviyordu... O kadar çok seviyordu ki, hiçbir karşılık beklemeden kendini paylaşıyordu. Özelini değil, fakat kendini... Yüreğini paylaşıyordu.

Bütün bunların bir bedeli vardı. Bazen gidip rahatını ve huzurunu kaçırdığı bir diktatörün tanklarına tosluyordu. Panzerler kalkıyordu üstüne. Bir suçlu gibi kaçıyordu önlerinde. Coplarla, dipçiklerle geliyorlardı. Yakalanıyor, tutuklanıyor, cezaevlerine atılıyor, idam sehpalarında özgürlük ve bağımsızlık şar-

kıları söylüyordu. Yüreği bazen onunla çarpıyordu, bazen bununla... Bazen Afrikalı bir çocukla ağlıyordu, bazen Hiroşimalı bir çocukla şeker topluyordu.

Yeri geldiğinde Pir Sultan olup darağacına çıkıyor, «kalsın benim davam, divana kalsın» diyor, yeri geldiğinde veysel olup toprağa sarılıyordu. Yüreği bazen Nazım'la çarpıyordu, bazen Ferhat'la... Durmadan yazıyordu. Bilincinde yükselen dağları iğneyle oyarak, sabırla, inatla, kararlılıkla yazıyordu.

Nilay Hanım okumuyordu artık, kitabı bitirmişti. Camdan dışarıyı seyreden yazara bir süre sessiz baktıktan sonra kitabı uzatıp, «teşekkür ederim Selim Bey, buyurun» dedi. Onun o yumuşacık sesiyle dalgınlığından sıyrılıp toparlandı, «kalsın Nilay Hanım, yolculuk anısı olarak size hediyem olsun» dedi. Nilay Hanım çok sevinmişti, kitabın ilk sayfasını açarak, «şurayı imzalayın o halde» dedi.

Kitabını imzalayıp bayana uzattı. Nilay Hanım büyük bir merakla yazılanları okumaya başladı; sadece «mutluluk» yazmıştı, başka hiçbir şey yoktu. «Harika bir kitap... Çok etkilenerek okudum, herkes bunu mutlaka okumalı» dedi.

-«Başlangıçta yayınevinden sadece bir kitap... tuhaf gelecek size ama sadece tek kitap yayınlamasını istemiştim...»

-«Anlamadım?»

-«Rengül için... Sadece bir tane...»

-«İnanmıyorum!..»

-«Yayınevine kabul ettiremedim. Başlangıçta sessiz kalmışlardı, fakat taslağı okuyunca kesinlikle istemediler. «Bu aslında yüzbinlerce basılması gereken bir eser» dediler ve tüm direnmelerime rağmen binlerce bastılar.»

-«Neden bir tane istemiştiniz?»

-«Rengül için... Sadece Rengül için bir kitap istemiştim, ama olmadı.»

-«Çokça basılması daha iyi değil mi? Binlerce insan bu kitabı okuyup yararlanacak. Bu durumda siz yine Rengül'e bir tane nasıl olsa hediye edebilirsiniz. Şimdi zaten bu kitabı ona hediye etmek için Çamlık Köyüne gidiyorsunuz.»

-«Gidiyorum evet. Yarın öğleye doğru Filiz direkt Bodrum'a inecek. Havalimanında onu karşıladıktan sonra birlikte Çamlık Köyüne gideceğiz.»

-«Sizi tanıyabilecek mi?»

-«Önceki kitaplarımda fotoğraflarımı gördüğü için mutlaka tanıyacaktır. Ama sanıyorum biz onu tanımakta zorlanacağız. İlk gördüğümüzde ilkokula yeni başlamıştı, şimdi üniversiteye gidiyor...»

-«Çok uzun bir zaman... Epeyce değişmiş olmalı.»

Otobüs dik bir yokuşu karanlığın içinde kayarak inerken, aşağıda, dağın eteklerinde ısıldayan Muğla'nın ışıkları görüldü. «Muğla yolcuları hazırlansın, bagajı olan var mı?» dedi muavin.

-«Bizim var!» dedi Nilay Hanım.

Yerinde kıpırdanmaya başladı. Sonra ön koltuklara doğru eğilip kızlarını uyandırdı, «Muğla'ya geldik kızım, kalkın hadi» dedi.

Otobüs gara girip perona yanaşmıştı bile. Elini uzattı ve etkilenerek okuduğu kitabın yazarına mavi gözleriyle uzun uzun baktı. Çok uzun bir bakıştı bu, asırlarca süren, hiç bitmeyecekmiş gibi sonsuzluğa doğru kayıp giden bir bakış... Sanki bir yitik arar gibi ayrıntılarda dolaşarak, gezinerek, uzun uzun bakıştılar...

-«Selim Bey, sizi tanıdığımı çok memnun oldum, yolunuz açık olsun, Rengül'e benden bol selam götürün, onu çok sevdim. Ayrıca eşinize de selamlarımı söyleyin» dedi.

Nilay'ı uğurlamak için ayağa kalkmıştı. Uzatılan ele önce baktı, sonra şaşırmış gibi birden tuttu, kavradı, sıktı, sıktı, sıktı... Elleriyle birbirlerini kavrayıp sıktılar. Yaşadıkları bir buluşmaydı aslında, ama kesinlikle ayrılık değildi. Gözleri ve elleriyle sevginin o sıcak ikliminde buluşuyorlardı. Yürekleriyle belki ayrı-

lığın hüznünü yaşıyorlardı, fakat elleri ve gözleriyle anlamlı bir buluşmayı yaşıyorlar, buluşmanın o sonsuz hazzında eriyip birbirlerinin damarlarına akıyorlardı.

Birbirlerinin damarlarına akıyorlar ve gidip birbirlerinin yürek atışlarıyla da buluşuyorlardı. Bütün varlıkları, ruhları, bütün hücreleriyle yaşadıkları doğal bir buluşma... doğal, sade, içten ve sıcak bir buluşmaydı. «Çok teşekkür ederim, Nilay Hanım, sizi tanımak benim için de şeref oldu, gülegüle gidin» dedi.

-«Bana sadece ‹Nilay› demenizi isterdim.»

-«Nilay...»

-«Teşekkür ederim...»

-«Sen de bana sadece adımlı...»

-«Hoşçakal.»

-«Sağlıkla, sevgiyle, mutlulukla kal, gülegüle git, yolun açık, bahtın açık... olsun.»

Çantasını alıp, kızlarıyla birlikte aşağı indi. Sağ tarafta bagajlarını alırken onları görebiliyordu. Kızlar uyku sersemi esneyip geriniyorlar, Nilay'da muavine bagajını gösteriyordu. Camdan onları seyrederken bir ara Nilay'ın kendine baktığını gördü. Karanlık camın ardında gözleri masmavi parlıyordu ve sanki taa kâlbini içine bakıyordu. Kâlbini delip geçen bir bakış, kurşun gibi, zıpkın gibi bir bakıştı bu. Damarlarında

dolaşan sevgi enerjisiyle içinin titrediğini hissetti. Nilay'a bakarak elini kaldırdı, durdu, bekledi, hafifçe salladı... Sallamadı aslında, parmaklarını hafifçe açıp yumdu, «güle güle git, yolun açık olsun» dedi. «Gönlün açık, uğurun açık, bahtın açık olsun...»

Otobüs Muğla Garından ayrılırken onu düşünüyordu. Mavi gözlü kadını... Ön koltuklar boşalmış, yanı boşalmış, sanki koskoca otobüs boşalmıştı. «Onların varlığı dolduruyormuş demek otobüsü?» diye düşündü. Şehrin içinden, sokak lambalarıyla aydınlatılmış geniş caddelerden geçip Milas'a doğru hızla ilerlemeye başladılar. Böyle olacağını hiç tahmin etmemişti, ama onların gidişiyle çok hüznünlendi. Derinlerde başlayan incecik bir sızı giderek yakıcı bir duyguya dönüşüyordu. Alnını cama yasladı ve karanlığı seyrederek düşüncelere daldı. Ticari kaygıları yok, yalanı dolanı yoktu.

Eğri büğrü laflar sokmuyordu kitabına. Çünkü kitabı onun dergâhıydı. Dosdoğru sözlerle giriyordu gönüllere. Bu çileli yolda, bazen Yunus oluyordu, bazen Nesimi, bazen Hallacı Mansur... Bazen de Kafa Tepesinde iki haydutla çarmıha geriliyordu.

Fakat bunlarla bitmiyor; «yayıncı» kimliğiyle ortaya çıkan sahtekârların, dolandırıcıların, ikiyüzülü duygu tacirlerinin ihanetiyle iyice sersemliyordu. Yi-

ne bitmiyor, ödediği bedeller hiç bitmiyordu. Önyar-
gının kale gibi yükselen duvarlarına tosluyordu. Her
adımda duyarsız kalabalıklar çıkıyordu önüne. Oku-
mayan, okuduğunu anlamayan, şartlanmış, toplum
değerlerine hapsolmuş, kilitlenmiş kalabalıklar...

Herkesten önce en yakın akrabaları linç etmek is-
tiyordu onu. Onların sıvadığı balçıkları temizlemeye
çalışıyordu. Bütün bu çabalarının, emeklerinin, özve-
rilerinin, uykusuz gecelerinin karşılığı buydu.

Kişiliğinde her zaman öne çıkan yaşama tutkusunu,
yaşama sevinci, en yakınlarının bile öfkesini çekiyor-
du. Herkesin gül diye kokladığı eserleri onlara diken
gibi batıyor, rahatsız oluyorlardı. Onun heyecanını,
aşkını, sevgisini kıskanıyorlardı. Çünkü onların kıs-
kanabileceği başka şeyler yoktu kendinde; parası, ser-
veti, şöhreti yoktu, fakat yüreğinin aşkla çarpmasını
kıskanıyorlardı. Çünkü o aşk onlarda yoktu, eğer pa-
zarda satılsa, sırf kendisiyle rekabet olsun diye gidip
alıyorlardı, fakat aşk hiçbir pazarda satılmıyordu.

Onlar aslında onun değil, hayatın düşmanlarıydı.
Hayatları boyunca efkârlanıp içmemişler, hüznle-
nip ağlamamışlardı. Onlar hiçbir zaman rügârlara
karışıp kaybolmamışlar, kayalara vuran hırçın dalga-
ların, yağın yağmurun, çakan şimşegin, şakır şakır
gürleyen göklerin gizeminde kaybolmamışlar, fakat

paranın ve maddenin girdabında kaybolmuşlardı. İşte bu nedenle kendini kıskanıyorlar ve kavurucu bir duygunun ateşinde kahrolup gidiyorlardı.

Toroslar'da gelirken yol kenarlarında gördüğü çalılara benzetiyordu kendini. Kayaların üzerindeki o çalılara... İlgisiz, bakımsız, sevgisiz... topraksız ve susuz... güneşle kavrulmuş o kıpkızıl kayaların üzerinde nasıl direniyorlar, nasıl savaşıyorlar, ne çok istiyorlardı yaşamayı, nasıl mücadele ediyorlardı? Öyleydi işte... «Siz eğer hiç okumayan bir toplumun yazarıysanız, koskoca ormanda yer bulamamış, gidip sitillerini kızıl kayaların bağrına dayamış o çalılar gibisiniz. Gelirken onların ne kadar mutlu olduklarını gördüm. Tüm zor koşulları yenmiş olmanın ve hayata merhaba diyebilmenin hazzını, mutluluğunu, doyumunu nasıl yaşıyorlardı? Ben işte onlara baktığımda kendimi gördüm» dedi.

Fakat son kitabında takılıp kalmış, tam istediği gibi yürümüyordu. Sinirleri bozulmuştu... Canı ne dinlenmek istiyordu, ne çalışmak... Ne ölmeye razı oluyordu, ne yaşamaya... Hangi yönden estiği bilinmeyen bir fırtınaya kapılmış gibi savrulup gidiyordu.

Zihni sanki ışık sızdırmayan kalın duvarlarla perdelenmiş, kendini tutup kendi zindanına hapsedmişti. Yazmaya başladığında varıp o karanlıklara toslu-

yordu. Geceleri yorgun girdiği yataktan sabahları yorgun çıkıyor, akşama kadar kocaman bir boşluğun içinde debelenip geceyarılarında tekrar yatağa giriyordu. Yazmaya karşı giderek korkuya dönüşen bir soğukluk başlamış, kendine olan saygısını ve güvenliğini kaybetmişti.

Artık yazamayacağına inanıyor ve bu inancıyla kendini tamamen kilitliyordu. İçindeki yargıç, içindeki yazarı idama mahkum ediyordu sanki. «Sonunda böyle mi olacaktım, kendi ipimi çeken bir cellat mı olacaktım?!» diye kendine mersiyeler diziyor, ağlamanın eşiğine varıp gelen hüznünlü anlar yaşıyordu. Yazarlık çileli bir işti. Çilesi hiç bitmiyordu. Herkesin içeceği bir bade değildi.

Yazamadığında, tikanıp kaldığında, yazmanın hayatını nasıl doldurduğunu ve kendini hayata nasıl bağladığını daha iyi anlamıştı. Sırtüstü yatıp boş gözlerle tavana bakarken bile, umutsuzluğa kapılmak ve teslim olmak yerine, niçin yazamadığını... önüne çıkan engellerden ve yoluna çıkan yağmacı haramilerden nasıl kurtulacağını düşünüyordu.

Sonunda öyle bir noktaya gelmişti ki, artık yazacağı şeyleri değil, niçin yazamadığını ve nasıl yazabileceğini düşünmeye başlamıştı. Yazmak istediği kitaba odaklaşacağına, yolunun üzerindeki engelleri ve di-

kenleri ayıklamakla uğraşıyordu. Aslında önemli bir dönüm noktasındaydı. Başarısız olduğunu düşünerek yazmayı bırakabilir ve gerçekten düşündüğü gibi başarısız olabilirdi. Fakat bu başarısızlığı bir ders ve deneyim olarak kullanarak hedefine dev adımlarla da ilerleyebilirdi. Bunlardan birini seçmek durumundaydı. Yine her zamanki gibi zor olanı seçecekti.

Yazmadığı zaman neler olacağını biliyordu çünkü, nasıl bir boşluğa yuvarlanacağını biliyor ve bunu düşündüğünde dehşete kapılıyordu. Her şey yazmaya bağlıydı sanki. Yazmadığı zaman sevmeyecek, hüznlenemeyecek, duygulanıp ağlayamayacaktı.

Yağmuru, bulutu, rüzgârı sevmesi, gökyüzüne bakıp sonsuzlukla bütünleşmesi, kıvıllı yaprakların arasından süzülerek gelen ve gölün turkuvaz sularını turuncuya dönüştüren günbatımlarını izlemesi... bütün bunlar sanki yazmadığı zaman olmayacaktı.

Yüreğine kan taşıyan, hayat taşıyan, aşk taşıyan damarlardan biri tıkanmıştı sanki. Artık eskisi gibi aşkla, heyecanla, inançla çarpmayan yüreğine sitemler yağdırıyordu. Böyle davranmakla aslında yine bir bilinçaltı programı oluşturuyor ve kendi elleriyle kişiliğinin hamurunu yoğuruyordu.

Yüreğinin derin bir sessizliğe gömüldüğünü, hiçbir sözün, hiçbir güzelliğın orda artık döllenen çoğal-

mayacağını, köklenip boylanmayacağını... Yüreğinin birdenbire çoraklaştığını, çölleştiğini, kaskatı kesilip taşlaştığını ve artık hiçbir şey hissedemeyeceğini düşünerek, hayatı boyunca kendine en büyük ihaneti kendisi yapıyordu.

Bu düşünceleriyle kendi başarısının önüne en büyük engel olarak yine kendisi dikiliyordu. Kendi akışını engelleyen bir düşünce anaforu haline geliyor, zihninde her şeyi içine çekip yutan derin bir girdap oluşuyordu. En tehlikeli düşman, görünmeyen düşmandı.

Kendine düşmanca davrandığının farkındaydı. Ne «yayıncı» kılığındaki duygu tacirleri, ne de yüreğindeki derinliği kıskanan akrabaları... onlar, kendisi kadar tehlikeli değildi. Çünkü en tehlikeli düşman, görünmeyen düşmandı, bunu biliyordu. Kendisiyle ilgili olumsuz tasarımları kadar büyük ve tehlikeli bir düşmanı yoktu.

Kendini, dipsiz bir karanlığın içine, derin bir çukura yuvarlanmış gibi hissediyor, boş gözlerle yazdıklarına bakıyordu. Sorunun nereden kaynaklandığını anlamaya çalışıyordu, fakat sorun aslında kendisiydi, başka sorun yoktu. Çünkü artık yazamayacağını düşünüyor ve başarısız olacağına inanıyordu. Acaba kurgulamada mı bir hata vardı? Belki de her

şeyi unutup konuyu yeni baştan düşünmesi gerekiyordu. Her şeyi unutması için ara vermesi gerekiyordu belki.

İçine yuvarlandığı girdabın farkındaydı aslında, ama ordan nasıl çıkacağını bilemiyordu. Şakır şakır yazdığı günleri artık özlemle hatırlayacak, konuşmalarına hep «bir zamanlar ben...» diye başlayacaktı. «Bir zamanlar ben bir oturuşta...»

«Seninki de laf mı gardaşım» diyeceklerdi, «bir zamanlar ben bir oturuşta bir hindiyi tek başıma yerdim, şimdi el kadar ekmeği bitiremiyorum, hani madem sen bir oturuşta o kadar yerdin de nerenden beli, incele incele çöpe dönmüşün!..» diyeceklerdi.

«Ne yemesi ya, ne hindisi!..» diyecek, fakat derdini kimseye anlatamayacaktı. Rüzgâr esmeyecekti artık. Gökler güremeyecek, şimşek çakmayacaktı. Hayat anlamını ve rengini yitirecek, karıncalar yuvaya tohum taşımayacak, arılar bal yapmayacak, örümcek ağını dokumayacaktı.

Alnını otobüsün camına dayamış, dışarının karanlığını seyrediyordu. Aylarca hiç dışarı çıkmadan nasıl çalıştığını düşünüyordu. Kendini kuşatan bir Berlin yoktu sanki dışında. Karşılıklı mektupların büyülü dünyasında kaybolup gitmişti. Fakat gidip hiç beklenmedik bir düşünce anaforuna yakalanmıştı.

Bilinci... Onun en büyük düşmanı oydu. Onun katili, celladı, infaz yargıcı, bilinci idi. Kendi olumsuz duygularından ve düşüncelerinden daha büyük bir düşmanı yoktu. Eğer o düşmanı bulup gizli deliğinden çıkarmasaydı ve yargılayıp kurşuna dizmeseydi, bugün bu kitap olmayacaktı...

Adından dolayı kitabın olumsuz tepkilerle karşılaşacağını ve bu nedenle yazmaması gerektiğini fısıldayan onun kendi bilinci idi. Toplum değerleri ve kurallarıyla kuşatılmış, sürekli alkış ve onay bekleyen bilinci... O bilincini aşip ufukların ötesine gitti, zihninin başka bir boyutuna geçti. Orda toplum yoktu, onun değerleri ve kuralları yoktu. Önyargı yoktu, alkış, onay, para, şöhret yoktu... Sadece yüreği vardı. Bir taşın üzerine oturdu ve yüreğinin sesini dinledi. Yüreğinin senfonik atışlarını dinleyerek oturup bu son kitabını yazdı...

Birdenbire Milas'ın karanlıkta parlayan ışıklarını gördü. Alnını cama dayadı, Milas'a baktı. Milas... adını damgalı mektuplarla duyuran ünlü Milas... Rengül'ün halasının yanında liseyi okuduğu yer burasıydı işte. Mektuplarını burdan gönderiyordu Rengül.

Milas, halasının yanında liseyi okuduğu o sorunlu yılların hangi unutulmaz anılarıyla doluydu kimbilir? «Sorunlarını sürekli yazıyordu, iyi ki yazıyordu,

yoksa onlardan kurtulması çok zor olacaktı» diye düşündü. Otobüs, Milas’da yolcularını bıraktıktan sonra tekrar hareket etti. Gardan yavaş yavaş çıkıp yola girdiler ve karanlığın karnında Bodrum’a doğru hızla ilerlemeye başladılar.

Yedinci Bölüm

Geceyarısı Bodrum'a indiğinde yorgunluktan tükenmiş, saatlerce hareketsiz kalan kaslarında ağrılar hissetmeye başlamıştı. Hiçbir şey düşünecek durumda değildi, bir taksi kiralayarak doğruca oteline gitti. Lobide Filiz'i birdenbire karşısında görünce şaşkınlıktan donup kaldı, «Filiz sen yarın gelmeyecek miydin?» dedi.

Önce bir sarıldılar, sonra Filiz uçak servisinde değişen programı anlattı. «Yarınki uçağı İzmir'e yönlendirmişler. Eve telefon açtılar ve İzmir'e uçup oradan Bodrum'a geçebileceğimi, eğer bunu istemiyorsam bir gün önce direkt Bodrum'a uçabileceğimi söylediler. Ben de işyeriyle konuşup iznimi bir gün önceye aldım ve gördüğün gibi çıkıp geldim. Hiç beklemediğin bir anda seni çok şaşırttım değil mi? Yoksa memnun olmadın mı?»

-«İyi etmişin, iyi... Hadi odamıza çıkalım. Sen ne zaman indin uçaktan? Otele geleli çok oluyor mu, yoksa...»

-«Bir saat filan oluyor.»

Resepsiyonda gereken işlemleri yaptıktan sonra asansörle ikinci kattaki odalarına çıktılar. İkisi de birer duş aldıktan sonra balkona geçtiler ve Bodrum'un gece manzarasını seyretmeye başladılar.

-«Nasıl geçti yolculuk?»

-«Aşağı yukarı on saattir yoldayım. Antalya buraya tahmin ettiğimden de uzakmış.»

-«Nereleri gezdin Antalya'da?»

-«Tabii ki Olympos... Başka nere olabilir? Orası çok gizemli bir yer, beni çekiyor. Senin yolculuk nasıl geçti, iyi mi?»

-«İyi... Fena değildi. Havalimanından bir taksi tutup geldim.»

-«İyi etmişsin. Geceyarısı kim uğraşacaktı servisle filan? Ben de taksiyle geldim otobüs garından.»

-«Çok yorgunum, sen yatmayacak mısın?»

-«Hadi sen gir yat, teras güzelmiş, esiyor da baksana... Gelirim sonra.»

Filiz girip yatarken, Selim de sandalyenin birine oturup diğerine ayaklarını uzatarak rahatça kuruldu. Bodrum ışıklar içinde gözlerinin önündeydi. Yorgundu aslında, yatmayı düşünürken balkonda oturup Bodrum'un gece manzarasını seyretmeye başladı. Burası merkezde, bir yanıyla Barlar Sokağına, diğer ya-

nıyla denize bakan güzel bir oteldi. «Tahmin ettiğimiz gibi otel gerçekten rahatmış, manzarası da çok hoş!» dedi.

İki kişi için bir haftalığına taa Berlin’de ayırtmışlardı. Bu ikinci gelişleriydi. İlk gelişlerinde Rengül’ü tanıyıp gitmişler ve bir daha uğramamışlardı. «O günden beri Bodrum sanki hiç değişmemiş» diye düşündü. Antalya’dan sonra... O uzun yolculuktan sonra işte nihayet Bodrum’daydı...

Ne zaman Bodrum’u düşünse aklına Halikarnas Balıkçısı geliyordu. Bir yazısından dolayı istiklal mahkemesinde yargılanan ve ceza için gönderildiği sürgünü yurt edinen Halikarnas Balıkçısı, «sanma ki sen geldiğin gibi gideceksin. Senden öncekiler de böyleydiler. Akıllarını hep Bodrum’da bırakıp gittiler» diye yazmıştı.

Balıkçı çok haklıydı... Aklının yarısı, yüreğinin yarısı Rengül’de, hatta şu kitabı yazdıktan sonra belki de tamamı Rengül’de kalmıştı. Berlin’de yaşarken, kâlbi Bodrum’da, çamlık Köyünde, Milas’da çarpıyordu. Tatil yöreleri içinde Bodrum’un bambaşka bir imajı vardı, ama aslında herkesin bir Bodrum’u vardı. Bodrum, yıllar önce, Rengül’ü tanıdığı yıl şekillenmişti kafasında. Dostlukları ilk mektupla daha da perçinleşti. Sonra ikinci, üçüncü mektuplar... Sonunda

mektuplardan oluşan kocaman bir dosya çıktı ortaya. Daha sonra da bu mektuplardan oluşan lacivert kapaklı bir kitap... Maviden turkuvaza dönüşen deniz rengi üzerinde birbirine uzanan eller...

şimdi artık Bodrum, kitap için ağlayan o küçük kızla özdeşti. Onun büyümüş halini düşünemiyordu bile. Fakat sürpriz hediyesini, kendi mektuplarından oluşan kitabı nasıl bulacaktı? Gözleri nasıl, saçları nasıldı? Hediyesini uzattığında ve «bu sana yıllar önce verilmiş bir sözün kitabı, al bunu» dediğinde nasıl davranacaktı?

Ününü biraz da yazar-çizer takımına borçluydu Bodrum. Romanlarında sürekli Bodrum'u anlatan Halikarnas Balıkçısı, yazarları, şairleri, ressamaları buraya adeta sevdalandırmıştı. Ama tabii en başta kendisi... Sürgün için gönderildiğı Bodrum'a herkesten önce kendisi sevdalanmıştı.

Bu bakımdan çok benziyorlardı birbirlerine. Çünkü kendisi de sürgüne çıktığı Berlin'i yurt edinmiş, iki dilde gurbeti anlatan öyküler yazmıştı. Gurbet artık gurbet değıl, onun yurdu olmuştu.

Bir sabah uyandığında gökyüzünü örten kapkara bulutlar görmüşü. Sokaklarda tanklar dolaşıyor, coplanan, dipçiklenen, hakaret ve onur kırıcı davranışlarla tutuklanıp götürölen arkadaşları için hiçbir şey

yapamıyordu. Hava birden kararmış, kapkara bulutlar örtmüştü gökyüzünü. Sonra bir şimşekle aydınlandı ortalık. Uzaklara, dağların kuytularına, yankılanan bir gürültüyle yıldırım düştü. Ürpererek çevresine baktığında, korku ve dehşet içinde kaçışan insanları gördü. Açık denizlerde öfkeli bir fırtınaya yakalanmışlardı, korunabilecekleri bir yer, sığınak, bir liman arıyorlardı sanki. Kaçmayı o zaman düşündü. «Herkes gibi ben de kaçmalıyım» dedi, çünkü ölmek istemiyor, bütün hayatını cezaevlerinde geçirmek istemiyordu. Berlin macerası böyle başladı.

Neye uğradığını şaşırmış, bir anda başka bir dünyaya inmişti sanki. Dilini, dinini, kültürünü bilmediği yabancı bir dünyaya... Yıllarca onların dilini öğrenmeye çalıştı. Ve yıllarca iş aradı... Okulunu, geleceğini, bütün umutlarını kendi ülkesinde bırakarak apar topar çıktığı yurtdışında yapayalnız ve çaresiz kalmıştı. Arkadaşlarıyla birlikte çıktığı yolda fırtınaya yakalanıp darmadağın olmuşlardı. Türküleri yarım, kavgaları yarım, okulları yarım... Umutları, aşkları, gelecekleri yarım kalmıştı.

Bulunduğu ülkeye bir türlü alışamıyordu. Dili diline benzemiyor, sokakları sokaklarına benzemiyordu. Adetleri, alışkanlıkları, gelenekleri başkaydı. Tarihleri, kültürleri, hayata bakış açıları başka... Anado-

lu'nun bozkırlarını, tozlu yollarını özlüyordu. Türkülerini özlüyordu. Anasını özlüyordu. Anasının sıcaklığını, anasının patates böreğini çok özlüyordu.

Mahkeme iltica istemini reddetsin istedi ve siyasi belgelerini evde bırakarak hazırlıksız gitti mahkemeye. Ama mahkeme salonunun kapısında, hastalık nedeniyle avukatının gelemediğini ve bu yüzden mahkemenin bir ay sonraya ertelendiğini okudu. Hayat kendisiyle alay ediyordu sanki. Okyanusun hırçın dalgalarına kapılmış zavallı bir varılden hiçbir farkı yoktu. Yapayalnız, umutsuz ve çaresizdi. Hayatı ve kendini taşıyamayacak kadar güçsüzdü.

Ertesi gün, anasından çok önemli bir mektup aldı. «Sakın Türkiye'ye dönme!» diyordu. Siyasi nedenlerle kesinleşmiş hapis cezalarının olduğunu söylüyor ve «sakın gelme!» diyordu. Ayrıca bir de asker kaçağıydı. Bu olaydan sonra, gizli bir elin kendisine dokunduğunu ve ülkesine dönmekten alıkoyduğunu farkettti.

Kader neydi? Her şey önceden mi yazılmıştı? Yazılmış bir senaryoyu mu oynuyordu? Yoksa senaryoyu kendisi mi yazıyordu? O gizli ve sihirli el, sadece tıkandığı yerlerde mi dokunuyordu hayatına?

Hayatı giderek çekilmez oluyor, yıllardır ülkesine dönemiyordu. Artık o bir kaçaktı. Aranana siyasi bir kaçak... Siyasi nedenlerle kesinleşmiş hapis cezaları

vardı. Üstelik bir de asker kaçağıydı. Ülkesine hiçbir zaman dönemeyeceğini düşünüp umutsuzluğa kapılıyor, umutsuzluğu çığ gibi giderek büyüyordu. Çıkışı olmayan bir labirentte dolaşıyordu sanki.

İdeolojik kimliğiyle çatışmaya başladı. İnançları artık iyice sarsılmıştı. Bir boşluğa düşmüştü sanki. İşten eve dönünce, yüzüstü yatıp çocuklar gibi sarsıla sarsıla ağlıyordu. Saatlerce... Belli bir neden yokken, dolaysız, derin ve sessiz ağlayışlar...

O günlerde, ideolojisine ters düşen kitaplar okumaya başladı. Kutsal kitapları ve Buda'nın öğretilerini okudu. Kiliselerde, havralarda, camilerde yaşanan din onu kucaklamıyordu. Mağaralarda düzenlenen meditasyon ayinleri onu kucaklamıyordu. Bu dinlerin yaşanan boyutunda aramıyordu ışığı... Çünkü bu dinlerin yaşanan boyutunda ışık yoktu. Bu dinler, kalıp uygulamalarla, geleneksel bir kimlik kazanmış, alışkanlık haline gelmişti. Giderek bir yaşama biçimi, bir kültür haline dönüşmüştü. Hiçbir gizemi ve çekiciliği kalmamış, hiçbir cazibesi kalmamıştı.

Hatta kapitalizm, onun pazarını bile oluşturmuştu. Novel'de olağanüstü çam ticareti yapılıyor, Pasalya'da inanılmaz çikolata pazarları kuruluyordu. Oysa kendisi bir ışık, bir umut arıyor, ama aradığını hiçbir yerde bulamıyordu.

İhtiyacı olan umudu ve ışığı, bu dinlerin yaşanan, uygulanan, görünen boyutunda değil, arka boyutlarında aramaya başladı. Ordaydı işte... Aradığı her şey ordaydı... Hayatını derinden etkileyecek ve dönüşüme uğratacak bir giz... bir giz yakalamak için okuduğu kutsal kitapların satır aralarında, aradığı gizi bulabiliyordu.

Farklı dinler yoktu aslında. Farklı dinleri ortaya çıkaran ve onları birbirine düşman eden, insandı. Dini, çıkarları için bölüp parçalamakta hiçbir sakınca görmemişler, kirletip yozlaştırmışlardı. Kendi elleriyle bulandırdıkları suda şimdi balık avlamaya çalışıyorlar, fakat bulamıyorlardı. Dini kullanmışlar, hurafelele yozlaştırmışlar, siyasal ve kültürel kılıflarla farklılaştırıp bu hale getirmişlerdi. Tüm bunların sentezinden bir sonuca vardı; dünyanın tüm dinleri aslında aynı şeyleri söylüyordu, ama farklı frekanslarda ve farklı dillerde konuşuyorlardı. Ulaştığı bu sentezden sonra mutluluğu yine yakalayamamıştı.

Denizin ortasında zavallı bir tekne gibi ordan oraya yalpalayıp duruyor; niçin yaşadığını, hangi amaçla hayata gönderildiğini ve nasıl davranması gerektiğini bilmiyordu. Hayat ona çok anlamsız geliyordu. Yeniden bir umutsuzluğa ve öncekinden daha derin bir çukura düştü. Yaşamı hep böyle mi geçecekti?

Hangi dalı tutsa, kırılıp düşüyordu. Elini nereye uzatsa, boşluğu yakalıyordu. Yeniden okudu. Okuduklarını çevirip yeniden okudu. Dönüp dolaşıp yine okudu. Okuduğu kitaplar, hayata niçin geldiği konusunda kendini ikna edemiyordu. Sorularına yanıt ararken, yanıt olmayan başka sorularla karşılaşyordu. Hayata karşı nasıl davranması gerektiği konusunda kendini aydınlatacak hiçbir bilgiye rastlayamıyordu. Hayatı iyice çekilmez oldu ve artık hiçbir şeyden zevk almamaya başladı

Okuduğu kutsal metinler kuşkusuz tamdı, fakat belki kendinde bir şeyler eksikti. Okuduklarını yorumlayacak bilgiler eksikti belki. Gerçek manzaranın ortaya çıkabilmesi için, bazı parçalar, puzlenin bazı parçaları eksikti sanki. Yıllarca süren arayışları sonunda, eksik olan parçanın bilimsellik olduğunu kavradı. Okuduğu kutsal kitapları çağın bilimiyle birleştirdiğinde, gerçek manzaranın tüm ihtişamıyla ortaya çıktığını gördü. Kendi hayatını okumaya ve yorumlamaya, hayatının gizemini, anlamını ve amacını yakalamaya o zaman başladı.

Ayrıntılarda yaşamayı bırakıp, hayatına bir bütün olarak baktığında, çok önemli bir şeyin farkına varmıştı. Yaratıcı'ya inandığı zaman, her şey yeni bir anlam kazanıyor ve hayata derin bir bağ ile bağlanıyor-

du. İnancını kaybettiğinde ise, boyutlarını kavrayamadığı sonsuzlukta, kendini yapayalnız ve terk edilmiş hissediyordu. Umutsuz, yorgun ve bitkin düşüyordu. Her şeyden önce mutsuz oluyordu. Hayatın hiçbir anlamı kalmıyordu. Hayat, inançlarını kaybettiğinde, taşımakta zorlandığı ağır bir yüke dönüşüyor ve hiçbir şeyden zevk alamıyordu.

Çıkmazda olduğu böyle bir gününde kitaplarını yaktı. Sol içerikli dev kütüphanesinde, kendi yazdıkları da dahil, hepsini yırttı, yaktı... Umutlarını, beklentilerini, özlemlerini, geçmişini ateşe verdi. Yıkılan inançlarını ve onunla birlikte gençliğini verdi ateşe. Büyüyen alevlerin karşısına geçti, bir taşın üzerine oturdu ve saatlerce yanan kitaplarını seyretti. Kıp kızıl alevlerin arasında kavrulan, kül olan umutlarını, özlemlerini, inançlarını seyretti. Derinden hüzünlenecek, sarsılarak, ağlayarak seyretti. Alevler arasında yanan gençliğini izlerken, kan damladı yüreğinden, kan!.. Kitaplarında belki her şeyi anlatabildi, fakat bunu anlatamadı. Çünkü bazı şeyler sadece yaşanıyor, anlatılamıyordu.

Okyanusun dev dalgaları gibi çalkanıyordu yüreği. İçinde çok şiddetli fırtınalar esiyordu. Oysa kendisi zaten fırtınalı denizlerden savrulup gelmişti buralara. Dalgalı, çalkantılı bir hayat değil, sessizliği ve

huzuru istiyordu. Hayatında belki biraz durağanlık, dinginlik istiyordu. Yorulmuştu artık. Kimbilir belki de yaşlanıyordu.

Kitaplarını yaktıktan sonra aradığı huzuru ve sessizliği bulamadı belki, fakat onlardan kurtulmuştu. Nihayet kurtulmuştu... Yıllarca kendine «madde» olduğunu, «meta» olduğunu, «işgücü» olduğunu, «artı-değer» olduğunu... Yıllarca kendine «sermaye» olduğunu ve «sermayenin oyuncağı» olduğunu söyleyen, «anlamsız» olduğunu söyleyen o saçmalıkların hepsinden kurtulmuştu. Öyle olduğuna inandığında kendini iyi hissetmiyordu çünkü, mutsuz oluyordu. O sadece «anlamli» olduğuna inanmak istiyordu. «Anlamli» olmak ve dokunduğı her şeye «anlam» katmak istiyordu. Maymundan insana gelmemiştii, ama cehaletten kemale gidecekti, çiglikten pişkinliğe, hamlıktan olgunluğa doğru gidecek, durmadan gidecek, yaşayarak, deneyimleyerek, öğrenerek gidecek, sonsuza kadar gidecekti... Hayatın anlamı buydu işte.

Paranın, kariyerin, şöhretin boş şeyler olduğunu o yıllarda anlamıştı. Okuyarak değil, yaşayarak ve deneyimleyerek... Kendisi sancılı bir hayatın içinde kıvranırken, yüreğı acı ve hüznle burkulurken, zehirle mi, yoksa bir kurşunla mı hayatına son vermeyi düşünürken, uzaklarda onu okuyan, alkışlayan, onay-

layan okurun hiçbir yararı olmuyordu. O duygular onlara aitti, okurlarına... Seviyorlar, kıskanıyorlar, çoşuyorlar, alkışlıyorlardı. Fakat o kendi duygularını yaşamak istiyordu.

Kendisi için önemli olan sadece kendi duygularıydı. Kendi yaşadıkları, hissettikleri önemliydi. Seviyor muydu mesela? Kimi?

En başta kendini seviyor muydu? Kendini sevmiyorsa, başkasını nasıl? Kendini bile sevemeyen biri başkasını sevebilir mi, hayatı sevebilir miydi? Kördüğüm burdaydı aslında. Önce bu düğümün çözülmesi gerekiyordu. Kendini seviyor muydu? Nasıl olursa sevecekti kendini? Kendinden beklentileri neydi? Artık iyice anlamıştı ki, bilinçaltında kendisiyle ilgili kişisel bir tasarım eksikliği vardı. Bilinçaltını programlayan yeni düşünceleriyle, yeni bir kimlik, yeni bir kişilik kazanması gerekiyordu. Kendi kişiliğini kendi elleriyle şekillendirmesi ve ortaya çıkardığı o eseri sevmesi gerekiyordu. Çünkü insanın hayatı bir sanat eseriye ve onu insan kendi elleriyle dokuyup ortaya çıkarıyordu.

Ayaklarını toplayıp kendine doğru çekti. Gökyüzü tertemizdi, laciverdi bir karanlıkta Samanyolu açık ve net olarak farkedilebiliyordu. Ve yukarda olanca ihtişamıyla dolunay parlıyordu. Aşağıdan, Barlar Soka-

ğından müzik sesleri geliyor, Bodrum semalarında yankılanarak kayboluyordu. Hayat bir sahneydi aslında ve kendisi bu sahnede bir dramı oynuyordu. Bu oyunun yazarı, oyuncusu ve yönetmeni kendisiydi. Çünkü insan zavallı ve çaresiz değildi, önceden yazılmış bir dramı oynamıyordu. Bütün dinlere yıllarca bu nedenle soğuk bakmıştı zaten, ama öyle değildi.

O yıllarda çok kavgalıydı kendisiyle. Kendi değerini yeterince bilemediğini ve bu nedenle kendini değersiz şeylerde aradığını düşünüp kızırıyordu kendine. «Eğer kendimi yeterince sevebilseydim, başkalarından sevgi beklemezdim» diye düşünüyordu. Şimdiye kadar sevmenin değil, hep sevilmenin peşinde olduğunu ve bu nedenle mutsuz olduğunu farketmişti.

Çünkü sevmek kendine ait bir duyguydu, fakat sevmek başkasına... kendini seven her kim ise ona aitti. «Eğer değerli olduğuma inansaydım, başkalarının bana değer vermesini beklemezdim» diyor ve adeta şiddetli bir kavgaya tutuşuyordu kendisiyle. O yıllarda işte böyle sancılı bir hayatı vardı.

Barlar Sokağından ansızın yükselen sevinç çığlıklarıyla bölündü düşünceleri. Birinin yağsünü kutlanıyor olmalıydı. Şarkılar söyleyip şampanya patlatıyorlar, sonra göklere yükselen sevinç çığlıkları atıyorlardı. Ayaklarını tekrar uzattı.

-«Eğer kendinizi sevemiyorsanız, eğer bir gülün derinleşen renginde aşkı ve coşkuyu yakalayamıyorsanız, eğer küçük bir çocuğun gülüşüyle yaşama sevinci duyamıyorsanız ve ağlayışıyla titremiyorsa yüreğiniz... Eğer artık heyecanlanmıyorsanız, eğer hayat anlamını ve rengini yitirmişse, siz artık cehennemdesiniz. Bu cehennem, öyle bir cehennemdir ki, o cehennemin yakıtı siz, acı çeken günahkârı da sizsiniz. Hatta o cehennemin kendisi de sizsiniz» dedi.

Bunları kendinden çok emin olarak, inanarak ve derin bir bilgelikle söyledi. Kendini sevmediğini, kendini yaşamadığını ve kendine ihanet ettiğini farketmişti o yıllarda. Fakat nasıl olursa sevecekti kendini? Kendinden beklentisi neydi?

Ticareti ve zenginliği istemediğini biliyordu. Kariyer ve şöhret de çekmiyordu artık onu. Önemli yerlerde bulunan kimilerinin nasıl ikiyüzlü ve riyakâr olduklarını, birebir ilişkilerde yaşadığı için, onlardan nefret ediyordu. Oysa başkalarından nefret etmemesi gerektiğini de biliyordu. Çünkü ister sevsin, ister nefret etsin, sonunda kendi duygularıyla kuşatılıyor ve o duyguların titreşimiyle mutlu ya da mutsuz oluyordu.

Olumsuz duyguları tabii ki onu mutsuz ediyordu. Bu nedenle kimseden nefret etmemesi gerektiğini de biliyordu. Fakat onlar, önemli yerlerde bulunan riya-

kârlar, altın işlemeli koltuklarda otursalar ve başlarına zümrüt ve yakut taşlarıyla süslenmiş altından taç taksalar, onlar sadece nefretini artırıyor. Çünkü onlar onun umutlarının hırsızlarıydı. Onlar ikiyüzlü, sahtekâr, yalancıydı.

Anladığı kadarıyla kendinde sahiplenme duygusu da yoktu. Son model bir araba onu mutlu edemiyordu. Dışındaki eşyaya hiçbir zaman itibar etmemişti. Çünkü o, «sahip olmak» istemiyor, «olmak» istiyordu. Bu arzusu, sonradan farketti ki, yıllarca yanıtsız kalan bir soruyu da açığa çıkarmıştı. Ne olmak?

«Olmak» istiyordu... Olmak, sadece olmak... Olmak, bir ordunun komutanı, ya da bir bankanın müdürü olmak değildi. Olgunlaşmak ve kemalini bulmuş bir insan olmak istiyordu. Huzurlu olmak, mutlu olmak istiyordu. Sevmek istiyordu. Anlamlı olmak ve dokunduğu her şeye anlam katmak istiyordu.

Ne istediğini biliyordu artık. Onu nerde bulacağını da biliyordu. Kendinde, aradığı her şeyi kendinde bulacaktı. Kendi dışında iç dünyasının yansımalarından başka hiçbir şey yoktu, bu nedenle aradığı her şeyi kendinde bulacaktı. Bir sabah bu bilgilerle uyandı ve kendi içinde uzun bir yolculuğa çıktı.

Kendi ülkesinde yarım kalan aşkları, kavgaları ve türküleri... Yarım kalan türküleri... Tüm o acıları ya-

şaması gerekiyordu belki. Bir fırtınanın kaldırıp onu gurbete atması gerekiyordu. Gurbetin ona «okul» olması gerekiyordu. Gurbeti kabul etmeyi öğrendi. Ona karşı direnmeyi bıraktı. Onu, «kaderi» olarak kabul etti. Onu benimsedi, sevmeye çalıştı. Dilini, kültürünü, sokaklarını öğrendi. Dinini, tarihini, coğrafyasını ve halkını tanıdı. Yazarlarını okudu, müziklerini dinledi. Hayata karşı direnmeyi bıraktı ve onunla bütünleşmeye çalıştı. İşte o zaman, sınırlarının genişlediğini, bilincinin açıldığını farkettiler. Gurbet, işte o zaman, «gurbet» olmaktan çıktı ve yurdu oldu...

O yıllarda, hakkında verilen hapis cezaları kaldırıldı. Bedelli askerliğini yaptı ve böylece ülkesine girebilme özgürlüğüne de kavuştu. İlk tatillerini Bodrum'da yaptılar ve Rengül'ü o yıl Çamlık Köyünde tanıdılar. Bütün bu deneyimlerden sonra artık anlamıştı ki, yaşanan hiçbir şey boşuna değildi ve hiçbir şey tesadüf değildi.

Belki de bu nedenle Halikarnas Balıkçısı'nı kendine çok yakın hissediyordu. Ona «ceza» olarak verilen Bodrum onun «aşkı» olmuştu. Bu öyle bir aşktı ki, elli yıllık «Cevat Şakir» adını terkederek, «Halikarnas Balıkçısı» adını almıştı. İşte o günden sonra Bodrum, yazarların, şairlerin ve resamların uğrak yeri olmaya başlamıştı.

Sokakta dolaşırken herhangi bir yazara, şaire, ressama rastlamak çok olağandı. Fakat ününü tabii ki sadece bunlara borçlu değildi. Bodrum'un ünü ve belleklerden silinmeyen imajı aslında kendi güzelliğinden kaynaklanıyordu.

En başta Bodrum'un insanları güzeldi. Engin yürekli balıkçıları ve süngercileri, denize sevdalı kaptanları, konuk ağarlamayı ve dostluğu seven dürüst esnafı vardı. Fakat Bodrum'un beyaz badanalı evleri, evlerin duvarlarına sarılmış mor çiçekli begonvilleri de vardı. Bir de koyları vardı. Adaları vardı. Mavi suları vardı. Gecelerini de unutmamak gerekiyordu. Şafağın kızıl rengi ufuklarda parlayıncaya kadar süren çılgın gece hayatıyla da çok ünlüydü. Fakat işte bunların hepsi Bodrum'a farklı bir imaj veriyor, ününe ün katıyordu.

Yıllar sonra tekrar Bodrum'daydı işte. «Bu çok tuhaf bir duygu» diye düşündü. Uykusu darmadağınık olmuştu, ayrıca kendini yorgun da hissetmiyordu. Resepsiyona telefon açıp taze portakal suyu ve kahve istedi. Filiz çoktan uykulara karışıp gitmiş, derin bir sessizlik içinde başını yastığa koymuş dinleniyordu.

Telefonu kapatıp tekrar balkona çıktı, «sandalyeler de çok rahatmış» dedi, birini altına çekip diğerine ayaklarını uzattı. Bodrum'un iki ayrı hayatı vardı

sanki. Burda insanlar bir yandan masmavi koylarda, sessizliğin ve dinginliğin ortasında kendilerini bulurlarken, diğer yandan çılgınca sürüp giden gece hayatında kaybolabiliyorlardı. Kimileri buraya kaybolan kendilerini aramaya gelirken, kimileri de sorun dolu hayatlarından kaçarak adeta kaybolmaya geliyorlardı. İşte bu bakımdan herkesin bir Bodrum'u vardı.

-«Ben buraya dinlenmeye geldim...»

-«Hayır, eğlenmeye geldim...»

-«Ben buraya kaybolmaya geldim...»

-«Hayır, ben buraya kendimi aramaya ve bulmaya geldim...»

Fakat sonunda kendini aramaya ve bulmaya gelenler de kaybolup gidiyorlardı. Ya akıllarını, ya duygularını, ya da kâllplerini tamamen burda bırakıp gidiyorlardı.

Herkes gibi kendisinin de bir Bodrum'u vardı. Yıllar önce Rengül'le başlayan ve şu anda yine Rengül'le dolan bir Bodrum. Dinlenmeye ya da eğlenmeye gelmemiştir. Hasadını toplamaya, yıllardır yazışarak kurduğu dostluğu yaşamaya gelmişti. Acı kahvesini içmeye gelmişti Rengül'ün. «Siz hele bir gelin!» diye yazıyordu son mektubunda, «çamların altında size ne kahveler pişireceğim!» diyordu.

İşte oraya, çamların altına gelmişti... Rengül'ün pişirdiği kahveleri içmeye... Bellekte kalan anıları yaşamaya gelmişti. Fakat o artık kitap için ağlayan küçük kız değildi. Dağların hüznünlü ceylanı değildi artık. Güldüğü zaman yanaklarında kardelen çiçekleri açılıyor, kötülüklerle kararan yürekler ısıt ısıt aydınlanıyordu mutlaka. Elbette büyümüşü, üniversiteye gidiyordu, ama onun Rengül'ü hiç büyümedi. Hep öyle çocuk kaldı...

Neden bazı şeyler insanın duygusal arşivinde hiç değişmeden kalıyor, neden zaman hiç geçmiyordu bellekte? Zaman onu sanki sadece dışardan kuşatıyordu, zihninde onun varlığı yoktu sanki.

Rengül'ü tanıdığı an ve şu an... Hep aynı andı sanki. Tüm yaşadıkları, o anı dokuyan, örgüleyen, nakışlayan ayrıntılardı sadece. Rengül büyümüş olabilirdi, mektuplarda büyüyen bir Rengül vardı mutlaka, ama onun Rengül'ü hiç büyümedi...

Yıllar önce ne aradığını bilemeden çıktığı uzun içsel yolculukta onu bulmuş, belki de onda kendini bulmuştu. Hayır, sevebileceği birini bulmuştu belki. Birini sevebilmek... Hesapsız, çıkarsız, şartsız, sebep-siz sevebilmek... Sadece buydu belki de bulduğu.

Onun gözyaşlarıyla yıkanıp arınmak istedi belki de. Çünkü bencilleşen ve kirlenen dünyada giderek

kendisinin kirlendiğini de farkediyordu. Bir türlü bitmek bilmeyen arzuların, isteklerin, şahlanan hırsların, açgözlülüğün, kıyımın, talanın ve savaşların ortasında bir çiçek... Toros eteklerinde, okşandığında bile örselenecek kadar nazlı, ince, duyarlı bir çiçek bulmuştu. Haramilerin kirli dünyasına bırakmak istemedi belki onu. Kucaklayıp bağrına bastı, «kızım ol» dedi. Hiç tereddüt etmeden «olurum» dedi Rengül. Ona yüreğinin kapılarını açtı, o da süzünerek içeri girdi. Kimsenin giremediği konaklara, tapınaklara, saraylara... surlarla çevrili saraylara girdi, bir insanın gönlüne girdi, kılcal damarlarına sızıp yüreğine girdi.

O günden sonra yürek vuruşlarının ritmi de değişmeye başladı. Engerekleri ve çıyanları süpürüp attı yolundan, bencil ve kavgacı çevresini terkedip uzaklaştı. Dost olarak kendine yalnızlığı seçti ve sürekli yüreğinin kanat seslerini dinledi. Toplumun değerlerini ve kurallarını elinin tersiyle itti. Özgürlüğün ayak seslerini dinledi. Yüreğinin sesini dinledi. Yüreğini dinledi. Kendini dinledi...

Yakın akrabalarının öfkesi, kıskançlığı, öz yeğenlerinin ikiyüzlü davranışları ve bencilliğiyle bozulan yüreğinin ritmik atışları, Rengül'ün mektuplarıyla tekrar düzeldi, giderek bir senfoniye dönüştü. Senfonik yazışmalar oldu karşılıklı. Rengül'ün korkularını

yenebilmek için, umudu, inancı, güveni, cesareti on-
da açığa çıkarabilmek için, aylarca, yıllarca yazdı, bı-
kıp usanmadan yazdı, granitle kaplı geçit vermeyen
dağlarda tüneller kazdı, aşılmaz sanılan zirveleri aştı
ve onu ufukların ötesine öyle taşıdı... Sonunda tüm
bu yazışmalar kitaba dönüştü.

Çamlık Köyüne gidecek ve orda kendi yarattığı bir
masalın kahramanı olacaktı. Kitap için ağlayan kü-
çük kıza, kendi mektuplarından oluşan bir kitabı
uzatacak ve «al!» diyecekti... «Bu, yıllar önce sana ve-
rilmiş bir sözün kitabı» diyecekti.

Ona aslında kitabı değil, yüreğini uzatıp verecek-
ti. Kırmızı bir nar gibi uzatacak yüreğini, «al, bu se-
nin olsun» diyecekti. Kitabı değil, kendine uzatılan
bir yüreği alıp okuyacaktı Rengül... «Ama ben aslında
kitabı bitirmedim, son noktayı koymadım daha» dedi.

Tam bu sırada kapısı tıklatıldı. «Kahvem geldi» di-
yerek kalkıp kapıyı açtı. Garsondan içecekleri alıp te-
şekkür etti, sonra tekrar balkona çıkıp yerine oturdu.
Bir yudum aldı kahvesinden. Hoş bir tadı vardı. Son-
ra taze portakal suyunu tepesine dikerek yarıya indir-
di bardağı.

Hediyesini alırken göklere yükselen Rengül'ün se-
vinç çığlıkları, kitabın son noktası olacaktı. Yanakla-
rında çukurlaşan gamzelerle güldüğünde ve koşup

boynuna sarıldığında... Bütün bunlar yaşandığında son nokta koyulmuş ve kitap bitmiş olacaktı. Hayatta en çok istediği buydu. Kitabı ona uzatacak, sonra hayata doymuş ve hayatı sevmiş olarak gidecek, alıp başını uzaklara gidecek, çekip gidecek ve belki de Rengül'ü bir daha hiç görmeyecekti...

Bunları düşünürken, bir yandan da otelin balkonundan çevreyi izliyordu. Bodrum ışıklar içindeydi. Yarın yeniden başlayacak olan güne tertemiz çıkmak için pırıl pırıl ışıklarla yıkanıyordu sanki. Aşağıdan, Barlar Sokağından yeri göğü inleten müzik sesleri geliyordu. Uzak limanlarda parlayan bir-iki ışık görünüyordu, deniz koyu bir karanlığın içindeydi, ama kayalara çarpan dalgaların sesini işitebiliyordu.

-«Bodrum'da hayat gece başlar» dedi. «Güneş battığında ve yıldızlar gökyüzünde parlamaya başladıklarında yeni bir hayatın çağrısı duyulur. Bodrum gecelerinin karşı koyulamaz çağrısı... Kurulan dostlukların, sabaha kadar süren muhabbetlerin ve bir anda parlayan tatil aşklarının çağrısına nasıl kulak tıkanır? Hele bir de dolunay varsa gecede!.. Bodrum artık o zaman hiç silinmeyecek izler bırakır bellekte...»

İlk gelişinde Bodrum'dan kalan izler belleğinde yeniden canlanmaya başlamıştı. Adımbaşı lokantalar olduğunu hatırlıyordu. Kıyı boylarında, çevre köyler-

de ve koylarda, beyaz badanalı evlerin arasında, sokak ortalarında lokantalar vardı. Usta balıkçıların oltalarına ya da ağalarına takılmış balıklar buralarda buzlara yatırılmıştı. Orfozlar, renkli skaroslar, midye dolmaları, kalamarlar ve mutlaka ahtapotlar... Bodrum'da rakı sofraları ahtapot salatasıyla kuruluyordu.

Herkesin gönlüne göre mutlaka bir yer vardı Bodrum'da. Balıkçı meyhanesi de vardı, pizzacı da... Fası geçilen yer de vardı, rock müzik de... Barlar Sokağı, Cumhuriyet Caddesi, Neyzen Tevfik Caddesi, Azmakbaşı... Her yer barlarla, meyhanelerle doluydu. Kaç yıl geçmişti aradan? Bodrum ayrıntılarıyla belleğinde yeniden canlanıyordu.

Bodrum'u düşününce aklına bir de mavi yolculuk geliyordu. Ege ve Akdeniz'in en güzel koylarında, yeşille mavinin binlerce tonunun kaynaştığı doğal ortamlarda bir tekne yolculuğu... İnanılmaz bir güzellikti ve bellekte çok kalıcı izler bırakıyordu. Yazmak istediğinde, o güzellikleri tanımlayabilecek sözcük bulamıyordu.

Fakat mavi yolculuk, en basit tanımıyla, günbatımını yaşamaktı belki. Balığın en lezzetlisini yiyebilmek, şarabın en keyiflisini içebilmektir. Dolunayın altında şarkılar söylemektir. Bazen hüznlenmek ve teknenin kıçına oturup parlayan yıldızlarla dertleşmek-

ti. Bir efsaneye, bir güzelliğe, bir kitaba kapılıp gitmekti. Rahatsızlık veren yakın çevreden uzak kalabilmek, ıssız koylarda ıslık çalarak yapayalnız dolaşabilmek, kumlara uzanabilmek ve dalıp serin sulara girebilmektir.

Fakat Bodrum sadece deniz ve güneş değildi, sadece renkli geceler de değildi. İnsanoğlu'nun Bodrum macerası binlerce yıl geriye uzanıyordu. Ünlü tarihçi Herodot bile Bodrumluydu. Onun söylediğine göre Bodrum şimdi kalenin bulunduğu yere Dorlar tarafından kurulmuştu.

Müze haline getirilen kaleyi de hatırlıyordu. O ilk gelişlerinde büyük bir ilgi ve merakla gezmişlerdi. Ülkenin ilk ve tek sualtı müzesi burdaydı. Müzedeki cam koleksiyonu dünyanın dört büyük koleksiyonundan biriydi. Gelidonya buluntularıyla temeli atılan müze sonradan daha da zenginleştirilmişti. Burda sergilenen gemi iskeletini de hatırlıyordu.

Burda ayrıca kalenin hapishaneye çevrildiği dönemde yapılmış bir Türk hamamını malzemeleriyle birlikte görmüşlerdi. Sikke ve mücevherler İtalya Kulesi'nin alt katında sergileniyordu. İngiliz Kulesi'nin üst katı kale komutanı şovalyelerinin armalı bayraklarından günümüz Türk bayrağına kadar beşyüz yıllık geçmişi özetleyecek şekilde düzenlenmişti.

Müze'nin en etkileyici yeri Baltalı Kule'deki Prenses Ada'nın konuk odasıydı. Kalenin en tepesindeki konuk odasına girmeden önce, Prenses Ada'yla ilgili bir video filmi izlemişler, sonra ağır ağır açılan konuk odasının kapısından içeri girmişlerdi. Bir camekanın ardında, alacakaranlıklar içinde prensesi görmüşlerdi. Kamera, odanın ayrıntılarını yakın plandan göstermeye başladığında, gördükleri şey sadece ihtişam ve zerafet olmuştu. Sonra birdenbire bir ışık yanmış ve sağdaki lahit aydınlanmıştı. Prenses Ada'nın iskeleti lahitin içindeydi.

O iskeleti gördüğünde, prenses olmakla bulaşıkçı olmak arasında hiçbir fark olmadığını düşünmüştü. Çünkü onlar da sonunda tıpkı bulaşıkçı kadınlar gibi kupkuru bir iskelete dönüşüyorlardı. Bu hayatta sadece sevebilmek önemliydi. Sevilmek değil, sevmek çok önemliydi. Almak değil, vermek önemliydi. Gezdiği antik kalıntılarda, tapınaklarda, mağaralarda, kaya mezarlarda ve Bodrum Kalesinde gördüğü insan fosilleri bunları düşündürmüştü. Fakat bunları korkarak veya ürpererek değil, tam bir bilge gibi düşünmüştü.

Aslında buydu aradığı... Harabelerde aradığı, kaybolup gitmiş bir hayatın izleri değil, kendi hayatının anlamıydı... Yıllar önce Rengül'ün iki pınar gibi çağ-

layan gözlerinde belki de o anlamı yakalamıştı. Onun mektuplarıyla hayatının anlamı ve amacı ortaya çıkmıştı sanki.

Müzenin girişinde, Prenses Ada'nın göz kamaştırıcı mücevherlerinin taklitleri satılıyordu. Oysa o mücevherlerin aslı sahibine ne verebilmişti ki, insanlar bugün hâlâ o mücevherlerin sahteleriyle avunmaya çalışıyorlardı? Kahvesinden son yudumu alıp kalktı. Portakal suyunun kalan kısmını da içtikten sonra dişlerini fırçalayıp yattı.

Sekizinci Bölüm

Başını yastığa bırakır bırakmaz uyumuştı. Klimayı açık bırakarak, derin bir uykuya dalmış ve pencereden süzülen güneşin ışıklarıyla uyanıp güne bir duş alarak başlamıştı. Bu arada Filiz de uyanıp duşa girmiş, uzaktan uzağa birbirlerine yaptıkları yolculukları anlatıyorlardı. Kurulanırken resepsiyonu arayıp saatin kaç olduğunu sordu. Dokuzu on geçtiğini söylediler.

-«İyi...» dedi, «bir saat var kahvaltının bitmesine Filiz, rahat yetişiriz...»

Giyinip kuşandılar, saçlarını tarayıp aşağı indiler. Restoran boş görünüyordu, konuklar kahvaltı için restoranın önündeki terası tercih etmişlerdi. Terasa çıkıp baktılar, boş masalar olduğunu görünce tekrar içeri girip açık büfeden kahvaltılık ve çay aldılar, sonra gelip boş bir masaya oturdular.

Filiz dinlenmiş görünüyordu, ama Selim o uzun yol yorgunluğunu hâlâ üstünden atamamıştı. Kahvaltıdan hemen sonra çok merak ettikleri Rengül'ü

görmek ve sürpriz kitabı ona hediye etmek için Çamlık Köyüne doğru yola çıkmayı düşünüyorlardı. Filiz, oraya giden minibüslerden birine binmeyi ya da Rengül'e sürpriz yapmak için yine yıllar önce yaptıkları gibi bir köy turuna katılarak turist gibi gitmeyi ve onu şaşırtmayı düşünürken, Selim özel bir araç kiralamayı düşünüyordu, ama bu konuda tam olarak bir fikir birliği sağlamış değillerdi.

Gidip kendine yeni bir çay aldıktan sonra ekmeğine biraz kayısı reçeli sürdü. Bu sırada yeni çay almak için Filiz de kalkıp içeri girmişti. Yan masada tek çocuklu bir turist aile, daha ötede anne-kız oldukları anlaşılan iki bayan vardı. Öndeki masaya sarı saçlarını savurarak başka bir bayan gelip oturdu. Biraz sonra da elinde çayla Filiz geldi. «Hazır gelmişken Halikarnas Balıkçısı'nı yine ziyaret edelim mi?» dedi Selim.

Gümbet'in arkasındaki tepede, «Saldırşah» adı verilen bir bölgede yatıyordu, ilk geldiklerinde ziyaret edip mezarına kırmızı bir gül bırakmışlardı. Fakat ne zaman Cevat Şakir'in mezarına kırmızı bir gül bıraktığını hatırlasa, aynı şeyi çok sevdiği Fakir Baykurt'a yapamadığı için kendini adeta suçluyordu. «Mükemmel bir insandı, dünyalar tatlısıydı» dedi.

-«Evet ya, çok mükemmel bir insandı» dedi Filiz. «Eksikliğini nasıl hissettiriyor, değil mi?»

Hüzünlenmişti Selim, ilk karşılaşmalarını asla unutamıyordu. Sürgünün ilk yıllarıydı, bunalımlarla geçen zor yıllardı, Frankfurt Kitap Fuarında bir restoranda oturmuşlardı.

-«Çakmak çakmak ışıldayan gözleriyle insanın taa yüreğine bakardı, güldüğü zaman ay gibi parlardı yüzü. Yazdığı onca esere rağmen inanılmaz bir mütevazılık serigleyen ve elinden gelen her türlü desteği özellikle gençlerden hiç esirgemeyen dünyalar güzeli bir insandı.»

-«Nur içinde yatsın inşallah» dedi Filiz, «mekânı da kâlbî gibi pırıl pırıl olsun...»

Sonra birgün onun Türkiye'ye kesin dönüş yaptığını öğrendiler. Daha sonra da o üzücü haberi aldılar... Mezarına kırmızı bir gül bile bırakmadığı Fakir Baykurt buydu işte. «Bakışlarıyla deler geçerdi insanın yüreğini. Çakmak çakmak ışıldayan gözleri vardı» dedi.

-«Sağlığına çok dikkat ederdi» dedi Filiz. «Bir kere bir toplantıda görüp gülüşmüştük hatırlıyor musun, çantasında taşıdığı sütü çıkarıp göstermişti bize...»

-«Hatırlamaz mıyım, hiç unutmadım ki... Onu anlatmak çok zor. O bile ciltler dolusu eserlerinde kendini tam olarak anlatamadı, ben onu nasıl anlatayım ki?» dedi. «Yazdığı iki kitapla dünyayı hazrola çağı-

ran entellektüeller gibi kara gözlüklerin ardına sığınmaz, saç ve sakal bırakmaz, pipo içmezdi. Büyük sanatçılara özgü bir ışığı, tüm dünyayı kucaklayıp içine alan sıcacık bir yüreği vardı. Onu herkes çok severdi. Onun sanatına ve dünya görüşüne ters düşenler bile ona saygıyla yaklaşırlardı. Fakat erken gitti... Birbirinden güzel eserler bırakarak sonunda çekip gitti...»

Cevat Şakir sadece Bodrum'u değil, mavi yolculuğu da hatırlatıyordu. Bu güzel yarımadayı keşfetmenin başka yolu da yoktu zaten. Bodrum Limanından veya yerel limanlardan kalkan gününbirlik gezi tekneleriyle çevredeki koyları ve köyleri dolaşmak, bu yarımadayı keşfetmenin en keyifli yollarından biriydi.

Çok iyi hatırlıyor, Gümbet'in batı ucunda küçük koylar vardı. Bu koyların önü bir adayla kesildiği için, oralarda tabanını gösteren dupduru bir su alanı oluşmuştu. Tabanda yüzen balıkların yüzgeçleri bile görünüyordu. Onlar tabanda kuyruklarını oynatsalar yüzeyde su titremeye başlıyordu. O koyların inanılmaz derecede berrak suları vardı. Bu özelliğinden dolayı bölgeye «Akvaryum» adı verilmişti. Fakat gerçekten de doğal bir akvaryumdu o bölge. «Hazır gelmişken Akvaryum'a yine gidelim mi Filiz?» dedi.

Filiz yarı-pişmiş yumurtayı soyarken, «gideriz, hele bir Rengül'ü görelim de...» dedi. Bu sırada Selim

gidip kendine yeni bir çay aldı, ekmeğine biraz bal ve tereyağ sürüp keyifle ısırdı. Lokmasını ağzında uzun uzun çiğneyip yuttuktan sonra bir yudum çay aldı. Yan masadaki çocuklu aile kahvaltıyı bitirip kalktı, boşalan yere biraz sonra iki genç kız gelip oturdu. Güneş daha tam olarak yükselmeden ortalık cayır cayır yanmaya başlamıştı bile.

-«Belli ki çok sıcak bir gün olacak...»

-«Bodrum'da zaten başka ne beklenirdi ki?» dedi Filiz. «Antalya'dan daha sıcak burası.»

-«Antalya'da sanki kocaman bir kazan kaynıyor ve biz o kazandan yükselen buharlı bir ortamda dolaşıyoruz. Gezerken buhar banyosu yapıyoruz adeta, vıcık vıcık terliyoruz. Eğer denizde değilsek, her saat duş almamız gerekiyor. Ama Bodrum yle değil, buranın sıcacı sanki daha kuru.»

-«Alanya'yı hiç mi söylemezsin, orası Antalya'dan daha nemli. Devamlı yaşamak için iyi değil ya... Tatille gelip gittiğimiz için seviyoruz.»

-«yle mi dersin?»

-«Değil mi?»

Eğer yanlış hatırlamıyorsa, Gümbet'ten biraz ilerde yarımay şeklinde upuzun bir kumsalı olan Bitez olacaktı. Koyun doğu yn, Adaburnu tarafı sığ ve hafif bataklık olduğundan orda denize girememişlerdi,

ama batısına doğru plaj giderek güzelleşiyordu. Birdenbire derinleşmeyen sığ deniz Filiz'in çok hoşuna gitmişti.

-«Hatırlıyor musun?» dedi.

-«Hiç unutmadım ki, unutulmuş şeyler hatırlanır. Yaptığımız tatillerin hepsi ayrıntılarıyla aklımda. Ortakent'e de gitmiştik, hatırlıyor musun? Hani Bitez'den sonra Bodrum'un en uzun sahili olduğunu söylemişlerdi? Denizi biraz soğuktu, o yakıcı sıcaklarda nasıl dalmıştık, derin diye korkmuştum da sen beni itekleyerek zorla suya sokmuştun hani?»

-«Bayağı uzaktı galiba?»

-«Ne uzağı ya, sen başka bir yerle karıştırıyorsun, dolmuşla yaklaşık on dakika filan gitmiştik.»

-«Haa, evet ya, hatırladım şimdi. Sahil sırtını dağlara ve mandalin bahçelerine dayamıştı, manzarası bizi çok etkilemişti, olağanüstü bir güzelliği vardı ya!.. Biraz ilerdeki Kargı Sahilinde de ince kumlu bir plaj vardı, günün çok büyük bir bölümünü orda geçirmiştik...»

-«Hah, tamam işte, şimdi doğru hatırladın.»

Hele Bağla Koyunu hiç unutamıyorlardı. Hatırladıkça gülmesi tutuyordu Filiz'in. Katıldıkları bir tekne turunda, «Çökertme» türküsünün anlattığı Aspat bölgesine gitmişler ve bu güzel koyun yanıbaşındaki

tepeye tırmanmışlardı. Orda teknenin kaptanıyla karşılıklı bir «Çökertme» oynamışlar, tura katılan turistler de ilgiyle izlemişlerdi. Tabii turistler anlamadığı için, Selim'in iyi oynadığını sanmışlardı, ama Filiz ölmüştü gülmekten. Yine gülme krizi tutmuştu Filiz'in, «hatırlıyor musun?» dedi gülerek.

-«Gülme ya, ne yapalım, ancak o kadar oynuyoruz işte, sanki sen çok mu güzel oynuyorsun...»

-«Oynamıyordun ki, zıplıyordun! Dağ keçileri olur ya hani, kayalıklarda gezen... Onlar gibi zıp zıp zıplyordun!.. Hele arada bir o «heeeeyt!» demen yok muydu, ay öleceğim gülmekten...»

Gülmekten konuşamıyor, cümlelerini toparlayıp konuşmasını bitiremiyordu. «Alay etme bak, fena bozulurum sonra, sen derin sularda yüzemeyince ben alay ediyor muyum?» dedi Selim.

Sonra iki tarafı tepeyle çevrili ve yüzlerce metre uzunluğundaki ince kumlu sahiliyle Karaincir'i hatırlıyorlardı. Eskiden bir balıkçı ve süngerci köyü olan Akyarlar'a da gitmişlerdi. Tam karşıdaki Kos Adası'nın köye yakınlığı çok şaşırtmıştı onları. Fakat onlar daha büyük şaşkınlığı Gümüşlük'e gittiklerinde yaşamışlardı. Paçalarını sıvayıp denizden yürüyerek Tavşan Adasına geçmişler, «tekneyle ya da yüzerek değil, yürüyerek bir adaya geldik!» diye çok gülmüşlerdi.

-«O ne güzellikti ya Selim, paçalarımızı sıvayıp denizden yürüyerek Tavşan Adasına geçmiştik. El alem adalara tekneyle gider, biz yürüyerek gitmiştik. Adaya hiç yürüyerek gidilir mi? Sen aksi bir adamsın ya, illa kimsenin yapmadığını yapacaksın, mesela yürüye yürüye bir adaya gideceksin!» dedi, kahkahalarla gülme-ye başladı.

-«Tavşanları hatırlıyor musun?» dedi Selim. «Çok uzun kulakları vardı. Kahverengi, gri, beyaz tavşanlar zıplaya zıplaya önümüzden kaçıp gidiyorlardı. Gümüşlük'te gördüğümüz o Tavşan Adasının ancak rüyalarda görülebilecek bir güzelliği vardı. Orası aslında önemli bir turizm merkezi olmasına rağmen küçük köy özelliğini koruyabilmiş ender yerlerden biriydi.»

-«Balık pişirmede ve ahtapot salatası yapmada da rakipsiz bir yer olduğunu söylemişlerdi. Yine gideriz belki» dedi Filiz.

-«Orda bir balık lokantasında balıklarımızı yerken izlediğimiz günbatımı manzarasına ne demeli? O ranın aslında her saati güzeldi, ama en güzel zaman akşamın alacakaranlığıyla başlıyordu.»

-«Günbatımından biraz sonra mavi sular ansızın gümüş rengine dönmüştü» dedi Filiz. «Büyülenmiş-
tim ya, ne muhteşem manzaraydı o öyle. Zaten köy,

adını gümüş rengine dönen o manzaradan almış, öyle söylemişlerdi bize. Oraya bu sefer yine gitmeliyiz bence...»

Turgutreis'e de gitmişlerdi. Meydanda büyük denizci Turgut Reis'in bir heykeli vardı. Fakat bütün ömrünü denizlerde geçirmiş olmasına rağmen Reis'in heykeli denize sırtı dönük olarak dikilmişti. Bu biraz ters gelmişti Selim'e. Kıyıda çok büyük kayalar vardı, «Keşke» demişti, «o kayalardan birine oturmuş denizi seyrediyor olarak dikilseydi heykeli, o zaman daha anlamlı olurdu...»

Bodrum'u simgeleyen ilginç yeldeğirmenleriyle Yalıkavak'ı da görmüşlerdi. Hatta bu yeldeğirmenlerinden biri de sahildeydi. Fakat onu gördüklerinde ne yazık ki çalışır durumda değildi.

-«Orası Bodrum'un en çok rüzgâr alan bölgelerindenmiş, biliyor musun?» dedi Filiz.

-«Yok bilmiyoruz. Bu zaten orda yeldeğirmenlerinin olmasından belli değil mi? Yel değirmenleri neyle dönüyor, mazotla mı?»

-«Gırgır adamsın Selim. Orda çok geniş kumsallı plajlar ve birbirinden güzel koylar vardı, biliyor musun? Sabah erken saatlerde denize girmek ve yürüyüş yapmak için son derece uygun yerlerdi, ama maalesef uzun kalamamıştık.»

-«Bu sefer uzun kalırız.»

-«Rengül?»

-«Onu da alırız. Üçümüz gideriz.»

-«Yalıkavak'tan yürüyerek iki kilometre uzaklıktaki Sandıma Köyüne gitmiştik, hatırlıyor musun? Eski taş evleriyle sanki terkedilmiş bir köy izlenimi veriyordu. Hiçbir yerde olmayan panoramik bir manzarası vardı. Akşam yemeğini iskeledeki bir çardak restoranda yemiştik hani?»

-«Ben dün ne yediğimi unuttum Filiz, sen kalkmış bana yıllar öncesinin akşam yemeğini soruyorsun! Yanında turşu da var mıydı?»

Kahkahalarla gülmeye başladıklarında çevre masadakiler kahvaltılarını bırakıp onlara baktılar. Çamların sahile kadar indiği ender yerlerden biri de Torba'ydı. Buralar nemli rüzgâr aldığı için yemyeşildi, fakat yarımadanın güneyi kurak olduğundan orda makilerden başka ağaç görünmüyordu. «Torba dönüşü Yalıçiftlik'e de uğramıştık» dedi Filiz.

-«Amma bellek varmış sende ya, bellek değil, sanki Turizm Bakanlığı arşivi...»

-«Selim Bey!.. Selim Bey burda mı?»

Resepsiyon görevlisi bir bayan, terasta kahvaltı yapan konukların arasında dolaşarak yüksek sesle Selim'i arıyordu. «Burdayım hanımefendi» dedi Selim.

Bayan aceleyle yaklaşıp, «İstanbul'dan telefonunuz var, resepsiyona çıkar mısınız lütfen» dedi.

-«Kimden olduğunu biliyor musunuz?»

-«Bilmiyorum, çok önemli olduğunu söyledi, yarıncınızmış galiba...»

Şaşırmıştı, «bu da nerden çıktı?» dercesine Filiz'le gözgöze gelip kalktı, merakla resepsiyona doğru yürüdü. «Tatilde otelimi arayacak kadar önemli ne olabilir ki?» diyordu giderken. Resepsiyona yaklaşıp, görevlinin uzattığı telefonu aldı, «alo, ben Selim, buyurun» dedi.

Önce kaşları çatıldı, sonra rengi değişti, daha sonra sabırsızlıkla gezinmeye başladı. Karşısındakinin sözünü bölmek istemiyor, büyük bir öfkeyle onun anlattıklarını dinliyordu. «Bitti mi?» diye sordu. Karşıdaki ses «evet bitti» demiş olacak ki, öfkesini gizlemeye çalışarak tane tane konuşmaya başladı.

-«Ben sizden tek kitap istedim, ama beni dinlemeyip binlerce bastınız. Şimdi o da yetmedi tüm medyayı peşime mi taktınız? Peki... Size sonsuz teşekkürlerimi ve saygılarımı iletiyor, hiç iyi bir şey yapmadığınızı belirtmek istiyorum. Bunu önce bana sormanız daha doğru olmaz mıydı? Hoşçakalın efendim.»

Telefonu kapatıp terasa doğru yürüdü. Sinirleri iyice bozulmuştu, tedirgindi, dudaklarının arasından

mırıltılara benzer sesler çıkarıyor, başını öfkeyle sağa sola çeviriyordu. Varıp hiçbir şey konuşmadan masaya oturdu. Merakla gözlerine bakan Filiz'e aldırmadan sessizliğini ve öfkeli mırıltılarını sürdürüyordu.

-«Neler olduğunu anlatmayacak mısın?»

-«Yayınevi...»

-«Anladık, yayınevi!.. Devamı yok mu bunun?»

-«Kitabı alıp özel televizyon kanallarına götürmüş, gereksiz yere medya ordusunu ayağa kaldırıp peşime düşürmüş. Dün çıkmışlar yola, biraz sonra orda olurlar diyor. Neymiş efendim, ben kitabı Rengül'e takdim ederken onlar da canlı yayın yapacaklarmış. Biraz gülümseyin lütfen. Şuraya bakın efendim. hayır, olmadı, kitabı Rengül'e tekrar uzatın. Rengül, sen de uzansana kızım, öyle soğuk durma, duygulan biraz, hadi, duygulanarak uzan kitaba. Evet çok sayın seyirciler... Dünyanın En Güzel Kitabı... Nerden çıktı ya bu adamlar! Kalk hadi onlar gelmeden toz olalım!»

Kahvaltı masasından apar topar kalkıp odalarına çıktılar. Çantalarını alıp hiç vakit kaybetmeden odalarını hemen terkettiler. Asansörle lobiye indiklerinde, sırtlarında kameralarla bekleyen medya elamanlarıyla karşılaştılar.

«Yavaş ol Filiz... Onlara farketirmeden çıkıp hemen gidelim» dedi.

Hırsızlar gibi ayak uçlarına basa basa çıkış kapısına doğru yürürlerken, «işte orda!» diye bir ses duyuldu. «Gidiyor, işte orda, Selim Bey... Bir dakika, Selim Bey, Bir dakika durur musunuz...»

Başlangıçta bu sesleri duymazlıktan gelip yürümeye devam ettiler, fakat medya çalışanları koşup önlerine geçmişler ve mikrofonu uzatmaya çoktan başlamışlardı bile.

-«Şu anda nereye gidiyorsunuz efendim, Çamlık Köyüne mi?»

-«Yıllar sonra Rengül'ü ilk defa göreceksiniz değil mi? Neler hissediyorsunuz Selim Bey?»

-«Yazdığınız kitaptan Rengül'ün haberi var mı Selim Bey?»

-«Sizce Rengül nasıl tepki verir efendim?»

-«Hadi çocuklar atlayın... Hep beraber Çamlık Köyüne gidiyoruz. Selim Bey kitabı takdim ederken canlı yayına geçeriz.»

Anladı ki, kaçarcasına yürümek ve soruları yanıtsız bırakmak hiçbir şekilde çare olmuyordu. Durdu ve ellerini kaldırarak, «arkadaşlar» dedi, şu anda biz Çamlık Köyüne değil, Torbalı'daki yazlığımıza dinlenmeye gidiyoruz. Ben Rengül'e kitabı dün verdim ve her şey bitti. İlginiz için teşekkür ederim. Hoşçakalın» dedi, yanında Filiz'le yürüyüp gitti.

Bu yalanı nasıl söyleyebildiğine kendisi de şaşır-
mıştı. Aklına geleni savurup bir an önce onlardan kur-
tulmak istemiş, o panikle aklına geleni söylemişti.

Arkalarından bakıp kalan medya elamanlarından
biri, «peh!» dedi. «İstanbul'dan kalk şuraya gel... Ken-
dini nimetten sayıyıyor. Ne ukela herif ya bu! Torba-
lı'da yazlığı varmış! Biz de yuttuk hemen! Yazlıkları
varmış da niye otelde kalıyorlar peki?»

-«Yok ya, yalan, gitmedi Çamlık Köyüne, yeni gi-
decekler, Rengül'e kitabı verdiği yalan!» dedi diğeri.
«Yayınevi bize her şeyi açıklamadı sanki! Bugün gi-
decek onlar. Takımları arabaya yerleştirin, biriniz
çaktırmadan şunların peşine düşsün. Onlar şimdi ke-
sin Çamlık Köyüne gidiyorlar!..»

-«Hikâye çok ilginç gerçekten» dedi bayan spiker.
«Kitap daha çıkar çıkmaz büyük yankılar uyandırdı,
madem taa İstanbul'dan çıkıp geldik, bence bu fırsatı
kaçırmayalım, onların ilk buluşma anını mutlaka gö-
rüntüleyelim.»

-«Tamam, acele etmeyin» dedi ilk konuşan. «Ür-
kütmeye hiç gerek yok. Onlar hele bir çıksınlar köye,
kıskıvrak yakalarız. Çamlık Köyü nerde ki, aha şurası,
yarım saatlik yol...»

Dokuzuncu Bölüm

Barlar Sokağından geçerek kalenin önüne çıktılar ve ordan da dolmuşla otobüs garına gittiler. Çamlık Köyüne yolcu taşıyan minibüsler olmadığını, oraya ancak köy turlarına çıkan araçlarla gidebileceklerini öğrendiler. «Fakat bizim buna hiç vaktimiz yok Filiz, köy turu filan uğraşamayız şimdi, şunlar peşimize takılmadan atlayıp bir taksiye gidelim» dedi.

-«Abartma ya Selim, panik yapacak bir şey yok, önce bizi başkalarıyla karıştırdılar, hep o alışık oldukları ayak takımı var ya... onlarla karıştırdılar. Kırita kırita ekranlara çıkacağımızı, sanki oraya çıkmak için can attığımızı filan sandılar, sonra da sert bir kayaya tosladıklarını anlayıp geri çekildiler, peşimize takılacaklarını hiç sanmıyorum.»

-«Sen bunları tanımıyorsun. Eğer reyting yapacaklarına inanıyorlarsa, analarını boyayıp babalarına satarlar. Basit bir sokak kavgasını «savaş çıktı» diye ilan ederler. Bir yerde kıytırık bir türkücü ya da «manken» olduğunu söyleyen bir baldırı çıplak yakalasalar kıya-

metleri koparırlar. Dini kirleten, yozlaştıran ne kadar çığırtdan varsa orda. Falcılar, medyumlar, uzaydan bilgi alanlar, bilgi verenler, dolandırıcılar, hurafeciler... Diğer taraftan Atatürk'ü de kimseye kaptırmazlar. En atatürkçü, en müslüman, en türk, en sahtekâr, en yalancı... Onlar her şey! Yeri geldiğinde Nazım'ı da kimseye vermezler, Aziz Nesin'i de... Onlar her şey!.. Ama ben onların aradığı adam değilim. Benim gösterişle, şöhretle, sahtelikle işim yok. Ben çok sade, çok yalın bir sevgiyi yaşıyorum. Para uğruna kirlettikleri, yaşanmaz hale getirdikleri, içini boşalttıkları hayatta güzellikler arıyor, bulduğum güzellikleri okurumla paylaşıyorum ki, hayattan nefret etmesinler, onu taşınması zor bir yük gibi görmesinler, yaşama sevinçlerini, heyecanlarını kaybetmesinler... Her şeye rağmen hayatın çok anlamlı ve güzel olduğunu, en küçük ayrıntılarında bile insanı heyecanlandıran ve dönüşüme uğratan gizlerin saklı olduğunu... Ben işte bunları anlatmaya çalışıyorum. Para ve şöhret uğruna kirletip bir kenara fırlattıkları hayatın çok değerli olduğunu anlatmaya çalışıyorum. Yaşadığım bu tertemiz sevgiyi onlara asla malzeme yapmam!»

-«Yapmazsın tabii!» dedi Filiz. «Hem sen onlara malzeme olacak adam mısın Selim ya, onlar ancak sana malzeme olurlar, onlarla ilgili bir komedi yazıp

ipliklerini pazara çıkarırsın. Doğru düzgün Türkçe konuşamayanların nasıl spikerlik yaptıkları sence de iyi bir komedi olmaz mı? Kim kimi malzeme yapıyormuş, o zaman anlarlar, sonra kaçıp saklanabilecekleri bir delik de bulamazlar.»

-«Bu duruma düşmemek için her şeyi yıllar önce garantiye almışlar zaten. Sadece görsel medya değil ki, yazılı basın da onların elinde. Onların çanağını yalayan satılmış bir sürü adam var hizmetlerinde. «Yazar» olduklarını iddia eden bu uşak ruhluların işi gücü, patronlarını övmek, patronlarının çıkarlarına ters düşen hükümetleri yerden yere vurup, patronlarının çıkarlarına uygun hükümetleri alkışlayarak iktidara taşımak... Hükümetleri bunlar kurup, bunlar yıkıyorlar. Rakiplerini de gerektiğinde «darbe»yle tehdit ediyorlar. Bunların paradan başka hiçbir değerleri yok, «vatan, millet» onlar için sadece çıkar malzemesi, çıkar için kullanmadıkları hiçbir şey yok... Tüm yaptıkları bu! Bunlara «yazar» diyebilir misin?»

-«Ne yazarı ya, bunlar satılmış... resmen ve alenen, hem de sözleşmeli olarak satılmış adamlar! Bunlar asla yazar olamazlar. Gerçek bir yazar, kalemini ve yüreğini kimseye satmaz. Nazım Hikmet gibi... Aziz Nesin gibi, Halikarnas Balıkcısı gibi, Fakir Baykurt gibi, Sabahattin Ali gibi... Ben ancak onlara «yazar»

derim, satılmış adamlara değil... Sen rahat ol, serin tut yüreğini, hiçbir şey yapamazlar, asla kullandırtmayız kendimizi. Biz kimsenin reklam malzemesi değiliz, rahat ol lütfen!..»

-«O gelin-kaynana programlarını bir düşünsene. Gencecik kızların umutlarını söndürüp posaya çevirdiler, sonra da buruşturup çöpe attılar. Fakat aynı şeyleri Rengül'e yapamayacaklar! Buna ne Rengül izin verecek, ne de ben!.. Umarım peşimize takılıp gelmezler.»

-«Gelmezler, endişelenme. Hadi şurdan bir taksiye atlayıp gidelim. Galiba başka çaremiz yok.»

-«Bir araç da kiralayabiliriz istiyorsan?»

-«Yok ya, bence buna hiç gerek yok, atlayıp bir taksiye gidelim, daha rahat...»

-«Peki, sen bilirsin.»

Kenarda bekleyen taksicilere doğru yürüdüler, bu sırada Selim tedirginlik içinde çevresine bakıyor, peşine takılıp takılmadıklarından emin olmak istiyordu. Sıradaki taksiciye yaklaşıp, Çamlık Köyüne gitmek istediklerini söylediler.

-«Hemen mi?» dedi taksici.

-«Yok» dedi Selim, «Gelecek sene sonbahara doğru... Acaba o zaman boş musunuz, bunu öğrenmek istemiştik» dedi, gülüşüler.

Çantalarıyla birlikte içeri girip oturdular. Taksici kontağı çevirirken, «ne bileyim ağabi, herhangi bir yere, mesala otele filan uğrayacak mıyız, yoksa direkt mi gideceğiz demek istedim. Çok tercübelerim var yani. Hani oluyor bazen. Adam geliyor durağa, «filan yere gideceğim» diyor, ama valizler otelde. Hadi bakalım doğru otele... «Hangi otel kardeşim?» diye soruyorum, adam bu sefer otelin adını unutuyor. Hadi bakalım şimdi çıkıyor muyuz otel aramaya!.. Sora sora gidiyoruz neyse, uzatmayalım lafı, buluyoruz oteli, başlıyoruz beklemeye. Bekle bekle adam çıkmıyor. Sonra varıyoruz resepsiyona, diyoruz ki, «kardeşim» diyoruz, «bizim bir müşteri, aynı zamanda sizin de müşteri, yani ikimizin müşterek müşterisi, girdi odasına çıkmak bilmez. Odasına bir çıkıyoruz bakıyoruz ki, adam odasında kâlp krizi geçirmemiş mi!.. «Ulan» diyoruz, «yetişin, can kurtaran yok mu, gitti dağ gibi adam, eyvah yazık, dağ gibi devrildi gitti!» demeye kalmadan...»

Taksiciyi dinlemiyorlardı artık, fakat onun susmaya hiç niyeti yoktu. «Boşver konuşsun» dedi Selim içinden, başını cama yaslayıp gözlerini yumdu. Adamın sesi sanki ninni gibi taa uzaklardan geliyordu.

Yeni yazmıyordu ki, yıllardır yazıyordu, neden o zaman ilgilenmiyorlardı? Madem o kadar meraklıy-

dılar da, neden bir edebiyat programları yoktu? Her şey vardı, gelin-kaynana programlarından tutun, uyduruk dizilere kadar, şarkı-türkü yarışmasından tutun, hurafelerle dolu din sohbetlerine kadar her türlü herzeye yer veriyorlar da neden sanat-edebiyat programları yoktu? Yeni çıkan kitapları neden tanıtıyorlardı? Okuma sevgisini ve alışkanlığını yerleştirmek için bugüne kadar ne yapmışlardı?

Burda kendileri için umut vaad eden bir şey mi görmüşlerdi acaba, yıllarca kendine hiç ilgi göstermedikleri, belki kitaplarını dahi okumadıkları halde bu kez nasıl olmuş da birdenbire onların ilgisini çekmişti? Ne yapmıştı ki onların ilgisini çekecek?

İşin içinde üniversiteli bir kız vardı ya... Onlar işin sanatsal yönüyle değil, magazin boyutuyla ilgileniyorlardı. Yakında onlar Rengül'ü ekranlara çıkarıp manken yaparlar, büyük paralar verip reklam filmlerinde oynatırlar, ne kadar kokuşmuş dizi varsa hepsinde bir rol verip posasını çıkarırlar, sonra da fırlatıp kenara atarlardı? Çünkü insan onlar için bir malzeme, lazım olduğunda para için kullanılan, lazım olmadığında da kaldırılıp atılan bir malzemeydi. Kapitalizmin genel karektri buydu zaten. Ahlâkı buydu. Kendi değerlerinden ve kurallarından başka hiçbir değer ve kural tanımazdı.

Ama onlar kaptanı tanımıyorlardı. Kaptan ne kendini kullandırırđı onlara, ne de Rengöl'ü... İşin suyunu çıkaracaklar, «nasıl ağlıyordun, kitap için mi ağlıyordun, nerde ağlıyordun, yazar amca burdan mı çıkıp geldi, sonra ne oldu, önüne çömeldi, evet, niçin ağladığını sordu, çok mu ağlıyordun, hıçkıra hıçkıra mı, vah yavrum, vah vah, ee, sonra ne oldu...» Derinden etkilenerek yaşadığı o tertemiz dostluğu mıncıklaya mıncıklaya tam bir arabesk filmine dönüştürüp pazarlayacaklardı. Bunlar böyleydi işte.

Bunlar için hiçbir dostluğun, arkadaşlığın, hiçbir ilişkinin önemi yok, anlamı yoktu. Bunlar sadece paranın ve şöhretin... Başka hiçbir şeyin değil, sadece paranın ve şöhretin peşindeydiler. Kendileri öyle olduğu için herkesi de öyle sanıyorlardı. Sanki can atıyordu kameralara çıkmak için... Rengöl de can atıyordu! İki de deli divane oluyorlardı televizyonlara çıkmak için!..

-«Neyse bir telefon açıyoruz» diyordu taksici, «şu telefonu icat eden her kimse Allah ondan razı olsun, hemen bir cankurtaran geliyor, adamı tutup indiriyoruz aşağı, tatü tatü diye sirenlerini çalarak çekip gidiyor cankurtaran. Ee, biz kimden alacağız paramızı? Para yok... Hadi taksi benim olsa neyse, ama ben de bir emir kuluyum, her akşam patrona hesap veri-

yorum. Ben şu olanları patrona anlatsam bana inanır mı? İnanmaz... Hayatta inanamaz! Neyse efendim, lafı uzatmayalım...»

Adam sanki kendi kendine konuşuyor, Filiz arkadaş kısıks gülüyordu. Ayıp olmasın diye sesli de gülemiyor, sessiz gülmekten kendini yiyip bitiriyordu. Selim alıp başını uzaklara gitmiş, başını cama yaslayıp gözlerini yummuş, uzak, belalı düşlere dalmış, adamın tek kelimesini bile duymuyordu. Bir ara gözlerini açıp baktığında, ormanlarla kaplı dik yokuşlardan kıvrılarak çıktıklarını gördü. Peşine düşmüş olabilirler miydi? Kuvvetli bir ihtimalle böyle olabileceğini düşünüp öfkeye kapıldı. Gerçeklerden kaçmak istercesine gözlerini tekrar kapadı. Onların ne yapacaklarını çok iyi biliyordu, suyunu çıkaracaklardı...

Mıncıklaya mıncıklaya suyunu çıkaracaklardı öykünün. Dallandırıp budaklandıracaklar, allayıp pullayacaklar, mıncıklayıp kirletecekler, acı lahmacunlu, çiğ köfteli, rakı sofralı dansözlü ortamlara Rengül'ü de çağırıp konuk edecekler, «yeh! yeh!» diye ne idüğü belirsiz sözde türküler söylenirken arada bir Rengül'e dönüp soracaklardı. «Nasıl ağlamıştın, niçin ağlamıştın, büyüyünce mi yazdın mektupları, sen ağlarken yanına gelip çömeldi, öyle mi, niçin ağladığını sordu, sen de dedin ki, ne dedin, çok mu ağlıyordun, hıçkırı

hıçkır... o mektupları aileden habersiz mi yazdın, o zaman onun yazar olduğunu biliyor muydun, yoksa sonradan mı... Sonradan öğrendin demek? Evet sayın konuklar, şimdi size oynak bir, oynak bir, ne havası, ne havası, yeh! yeh!..»

Önce devlet kanalına kızardı, şimdi devlet kanalı kalitenin ve ciddiyetin yükselen kalesi olmuştu. Yayınevi tabii işin ticari boyutuyla ilgileniyordu, fakat bu kendisini zere kadar ilgilendirmiyordu, öyküsünü ve kahramanını kimseye harcatmak niyetinde değildi. Yayınevi madem bu işi yapacaktı, o halde devlet televizyonunu gönderseydi, niye bu kıytırık adamları takmıştı ki peşine? Olayı alıp kirletmelerine ve bir sömürü aracı haline getirmelerine... malzeme olarak, reklam aracı olarak kullanmalarına izin vermeyecekti.

-«Patrona anlatıyorum» diyordu taksici, «su gibi yeminler içiyorum, patron inanmıyor, parayı cebe indirdim sanıyor. Haram parayı Allah bize nasip etmesin beyefendi, şu yaşıma kadar ne kendi kursağıma haram indirdim, ne de çocuğumun çocuğumun... Ne kazandıysam hep alnımın teriyle kazandım, akşam eve bir ekmeğin girdiği de oldu, hiç girmeddiği de oldu, yeri geldi çay-simitle kahvaltı da yaptık, ama haram yemedik. Neyse efendim, lafı uzatmayalım, bu bizim patron, ne yapsam, ne desem inanmıyor...»

Gülerken Filiz dönüp Selim'e bakıyor, onun başını cama yaslayarak uyuduğunu görünce gülmesi daha da artıyordu.

Kendi dünyasına öyle dalıp girmişti ki, sadece taksicinin anlattıklarını değil, kulağının dibinde kıs kıs gülen Filiz'in sesini de duymuyordu sanki. Eğer onlar kitap dünyasıyla gerçekten ilgileniyorlarsa, okuyucu bulamayan yüzlerce güzel kitap vardı, onları tanıtsınlardı. Anadolunun haritada adı bile olmayan köylerinde okumak için kitap bulamayan yüzbinlerce çocuk vardı, kamyonlarla oralara kitap göndersinler, gidip oralarda kütüphaneler açsınlardı. Eğer kitabı çok seviyorlarsa, para verip bir kitap alsınlar, oturup okusunlar, önce kendileri oksunlardı.

-«Neyse ağabi, lafı uzatmayalım» diyordu taksici, «ne diyorsak patronu iandıramıyoruz. Sabrım taşıyor, «ulan» diyorum, yumruğumu bir indiriyorum masaya ağabi, Allah seni inandırsın, o meşe ağacından yapılmış kütük gibi masa var ya... paramparça oluyor. Biz de az değiliz yani, kuvvetliyiz. O zamanlar daha saçımız ağarmamış, en deli zamanlarımız...»

Her iki tarafı kızılçam ormanlarıyla kaplı dik yokuşlu yollarda yaklaşık yarım saatlik bir yolculuktan sonra nihayet Çamlık Köyüne gelmişler, fakat taksicinin öyküsü hâlâ bitmemişti.

-«Sohbetinize doyum olmuyor, fakat yüksek müsadenizle biz burda inmek zorundayız» dedi Selim.

-«Nereye çekeyim ağabi?»

-«Kahvenin önüne çek... Bak orda market de var yanında. Hah işte oraya...»

Parasını ödeyip indiler. Kahvenin sahibi pek bir anlam veremedi, gelen bu yabancılar ne tura benziyordu, ne de jip safariye... Merakla yaklaşp konuklara hoşgeliş etti.

-«Biz Rengül'ün misafirleriyiz» dedi Selim.

-«Aman ya, siz misiniz? Siz Selim Beysiniz... Bu da Filiz Hanım olmalı. Ben Rengül'ün babasıyım, adım Recep...»

Tekrar el sıkıştılar, «Sizi tanıdığma çok memnun oldum, şeref getirdiniz» dedi Recep Bey.

-«Aman Recep Bey, rica ederim, asıl siz şereflelendirdiniz bizi, siz ve çok sevgili kızınız Rengül...»

-«Rengül'ün anlata anlata bitiremediği misafirleri sizsiniz demek, tabii ya, o da bugün sizi bekliyordu, buyurun içeri geçelim. Koş ablana haber ver!» dedi yanındaki küçük kıza.

-«Bu da mı sizin?»

-«Evet, en küçüğümüz...»

-«Rengül'ün mektuplarından tanıdığım kadarıyla bu küçük kızın adı Gülşah olmalı.»

-«Evet doğru, adı Gülşah... Bu deli kız demek her şeyi yazdı mektuplarına?»

Kahvenin yanında küçük bir market vardı, taa ilk gelişlerinde de görmüşlerdi. «Değişen hiçbir şey yok, hep aynı» diye düşündü. Açık alanda tek başına otlayan deveyi gördü. Deve ordaydı işte, tek başınaydı, dede yoktu yanında. Belki de tek değişiklik, dedenin ailede bıraktığı boşluktu. «Market ve kahve, ikisi de size aitti değil mi?»

-«Evet, ikisi de bize ait.»

Marketi dolanarak geniş bir avluya girdiler. Çardak ordaydı işte, evler orda, her şey yerli yerinde, tıpkı yıllar öncesi gibi duruyordu. Bu arada koşarak Rengül'ün geldiğini gördüler. Koşarak geldi ve büyük bir özlemle Selim'e, sonra Filiz'e sarıldı. Onun ardından iki güzel kız daha geldi, «bu ablam, bu da Güllü, benim küçüğüm» dedi Rengül.

Recep Bey mücadele isteyerek gitti, «kahve ve market sahipsiz kalmasın, siz rahatınıza bakın» dedi. Rengül'ün annesi, babaannesi, yengesi, küçük Sude, Mustafa... Hepsi ordaydı. Fakat tanımadığı iki güzel kız daha vardı, onları sordu. «Halamın kızları Gamze ve Gizem...» dedi Rengül.

Hepsi ordaydı işte, mektuplardan tanıyorlardı hepsini, «dünyalar tatlısı» dediği Gülşah buydu, fakat

onunla aynı yaşlarda olan hala kızı Gizem de çok tatlıydı, güldükçe gamzeler açılıyordu yanaklarında. Gamze ve Güllü aynı yaşlardaydı, Rengül'ün ablası Gülsüm onlardan birkaç yaş daha büyüktü.

Rengül'ün annesi Gülşen Hanım ve yengesi Fatma Hanım, konuklarını rahat ettirmek için ne yapacaklarını bilemiyorlar, şaşkınlık içinde sağa sola koşturup duruyorlardı. «Buyurun, şöyle oturun» dedi Gülşen Hanım, otantik yer minderleri, kilimler ve halı yastıklarla döşeli çardağı gösterdi. Çardağın tavanı yine ilk gördükleri gibi sarmaşıklar ve asma yapraklarıyla kaplıydı.

Filiz dizlerini kırıp bacaklarının üzerine oturmuş, Selim de halı yastığa sırtını verip bağdaş kurmuştu. «Eee, Selim Amcacığım» dedi Rengül, «nasılsınız, nihayet görüşebildik, şükürler olsun» dedi, gelip tekrar sarıldı. «Filiz Teyzeciğim, iyi misiniz?»

-«Biz iyiyiz de... Sen nasılsın bakayım?» dedi Selim. Bu sene okul iyi gitti, seneye bitiriyorsun...»

-«Evet amcacığım, aynen dediğiniz gibi...»

Rengül'ün annesi Gülşen Hanım ve yengesi Fatma Hanım, sofraya kurma telaşına düşmüşlerdi. Bu sırada babaanne konukların karşısına oturmuş, «ah evladım, ne günler yaşadık biz!» diye sızlanarak onlara kendi yaşadıklarını anlatmak için fırsat kolluyordu.

Bu sırada Sude'yi bir tavuğun peşinde koşarken görüp gülüştüler. Yakalasa sanki paralayacakmış gibi koşuyor, tavuk da çıglık çığığa önünde kaçmaya çalışıyordu. Bu manzarayı gören Fındık, yattığı ağacın gölgesinden sessizce kalktı ve Sude'ye görünmeden kuyruğunu paçasına kıştırarak gizlice kaçtı. Bu evde sadece dedenin devesi korkmuyordu Sude'den. Deve onu görünce burnundan aksırır gibi sesler çıkarıyor, uzun boynuyla boşlukta daireler çizerek başını bir çeviriyor, «hadi gel de göreyim!» diyordu sanki. Sude'de olduğu yerde dikilip kalıyor, bir adım daha yaklaşmıyordu deveye. Ama tavuklar, en çok da Fındık korkuyordu Sude'den.

Elinde kitabıyla koşarak Mustafa geldi ve kendini kaldırıp atarcasına yazarın yanına oturdu, kitabın ilk sayfasını açıp, ağzından ateş püskürten kanatlı bir ejderha resmi gösterdi, «bu ne bu, bunun ne olduğunu biliyor musun sen?» dedi.

Bu sırada Rengül'ü bir gülme krizi tuttu, «ben size bir mektubumda yazmamış mıydım Selim Amcacığım, bakın işte, gelip sordu, hadi bilin bakalım, bilin de şaşırtın onu» dedi.

Selim bakıp biraz düşündükten sonra, «bu, eşeğe benziyor, eşek bu!» dedi. Mustafa gülmekten kaldırıp kendini yere attı, «hayır, eşek değil bu, ejderha, ejder-

ha!» dedi. «Eşek nasıl olur biliyor musun? Kulakları kocaman olur. Kanatları olmaz ki eşeğin. Olmaz değil mi Rengül Abla...»

Mustafa'nın soruları hiç bitmiyor, kitabın sayfalarını çevirerek, dinozorların her türünü gösteriyor ve onların ne olduklarını soruyordu. «Mustafa, bırakır mısın artık» dedi Rengül, «yoldan geldiler, çok yorgunlar ablam, yarın sorarsın, tamam mı?»

-«Hâlâ ağlıyor musun?» dedi Selim.

Rengül anlamıştı aslında, «nasıl yani?» diye gülererek sormasından belliydi, ama anlamazlıktan geliyor, yanaklarında gamzeler açarak utangaç utangaç gülüyordu. «Kitap için...» dedi Selim.

-«Ne için?»

-«Ağlıyor musun hâlâ?»

-«Haaaayır!» dedi Rengül uzatarak, «valla billa ağlamıyorum, inanmıyorsanız anneme sorun.»

-«Seni ilk gördüğümde nerde ağladığını hatırlıyor musun, nerde görmüştüm seni?»

-«Orda» dedi, eliyle halı-kilim sergilenen evin alt katını gösterdi.

-«Hatırlıyorsun yani?»

-«Hiç unutmadım ki?»

-«Peki sen ağlarken ne demiştin sana, onu da hatırlıyor musun?»

-«Hatırlıyorum... «Ağlama Rengül» diyerek saçlarını okşamıştınız ve bana birgün dünyanın en güzel kitabını getireceğinizi söylemiştiniz...»

-«Dünyanın en güzel kitabını?»

-«Evet...»

Selim kalktı, çantasından kitabı çıkarıp Rengül'e uzattı, «işte ben şimdi sana o kitabı getirdim» dedi.

Rengül çok büyük bir heyecanla uzanıp kitabı aldı, kapağında gerçekten «Dünyanın En Güzel Kitabı» yazıyordu. Çığlık gibi bir ses yükseldi Rengül'den, ne dediği pek anlaşılmadı, fakat kızılçam ormanlarına doğru yankılanarak giden bir ses, çığlığı andıran bir ses yükseldi.

-«Kitabın sayfalarını çevir Rengül, çevir de iç sayfalarına bir bak» dedi Filiz.

Heyecan ve aceleyle açıp iç sayfalarına baktı ve orda kendi mektuplarını gördü. Önce «inanmıyorum!» diye adeta bağırdı, daha sonra kahkahaya benzer bir ses yükseldi Rengül'den ve gelip Selim'in boynuna sarıldı.

Başlangıçta herkes kahkahalarla gülüyor sanmıştı onu, fakat gülmüyordu Rengül, ağlıyordu... Selim'in boynuna sarılmış, sarsıla sarsıla ağlıyor, hıçkırıklar arasında anlaşılmayan şeyler söylüyordu. Bu sırada kızlar şaşkın onlara bakıyor, babaanne hüznlenerek

onlara, Filiz onlara bakıyor, bu manzara karşısında kimse söyleyecek tek sözcük bulamıyordu. Rengül'ün hıçkırıklarını duyan Gülşen Hanım ve yengesi Fatma Hanım koşup gelmişler, merakla ne olduğunu soruyorlardı. Filiz işaret parmağını dudaklarına götürerek «susun» işareti yaptı, «çok duygulandı, bırakın ağlayıp rahatlasın» dedi.

Hıçkırıklarıyla belki de çok uzaklardan, yıllar öncesinden gelen bir özlemin, güvenin ve sevginin sınır tanımayan gücü çıkıyordu açığa. Başını yazarın göğüslerine dayamıştı. Yazar da ağlamamak için tam bir direnç gösteriyordu. Duygularına karşı kendi içinde amansız bir savaş veriyor, «kızım...» diyor, saçlarını okşuyordu. Filiz bu sırada kitabın son sayfasını açıp, «bak Rengül, kitabın bitiş tarihine bir bak» dedi.

Rengül başını çevirip, Filiz'in gösterdiği sayfaya bakınca, «10 Ekim 2007» tarihini gördü, «on ekim benim yaşgünüm!» diye haykırdı.

-«Bu kitap sana Selim Amcandan yaşgünü hediye-
yesidir» dedi Filiz.

Rengül'ün hıçkırıkları, «teşekkür ederim» derken daha da çoğalmış ve sanki sonu hiç gelmeyecek bir ağıt... herkesi hüzne boğan bir ağıt tutturmuş, başı yazarın döşünde, çocuklar gibi sarsılarak, omuzlarını sile silke ağlıyordu.

-«Sen hiç büyümeyecek misin?» dedi Selim. «Yıllar önce seni burda ağlarken bulmuştum, hâlâ ağlıyorsun. O zaman bir kitap için ağlıyordun, şimdi yine bir kitap yüzünden... Hıı, söyle bakayım, sen ne zaman büyüyeceksin?»

Bu sırada gürültüler koparak avluya giren medya çalışanları görüldü. «Eyvah geldiler!» dedi Filiz, fakat Selim henüz hiçbir şeyin farkında değildi. Spiker bayan, kameranın önünde kitabın ilk tanışma bölümünü bağırarak okumaya başladığında, başına gelenleri Selim de anladı ve dönüp onlara baktı.

Bayan spiker kameraların önünde bağırarak kiptan bir bölüm okuyor ve hep birlikte çardağa doğru yaklaşıyorlardı. «Halı ve kilim sergisini gezdikten sonra, sayın seyirciler, işte şu gördüğünüz avluda, yazar, yedi-sekiz yaşlarında ağlayan bir kız çocuğu görmüştü. Yaklaşıp ona niçin ağladığını sorduğunda, ablasının kitabı vermediğini söylemişti. Dirsekleri dizlerinde, elleri yanaklarındaydı. Bir taşın üzerine oturmuş, yağmur gibi yağıyordu. Tüm dünyayı kirlerinden ve günahlarından arındırmaya yetecek kadar gözyaşı döküyordu...»

«Yazar, ağlamanın ve hüznün güzelliğini ilk kez onun gözlerinde görüyordu sayın seyirciler. Mavi sularıyla Ege ondan daha güzel değildi. Kızılçam or-

manları ondan daha güzel değil. Çiçeklerin hiçbir trr, renklerin hiçbir tonu, denize inen ayın avkı ve ufukları pembeye boyayan günbatımı... Ve okuduğu hiçbir roman ve okuduğu hiçbir şiir, ondan daha güzel değildi...»

Herkes onalara bakıyor, fakat onlar hiçbir şeye aldırmadan tam bir pazarcı edasıyla «geeeel, geeeel, malın iyisine geeeel!...» diye adeta yır yır yırtınıyorlardı. «Evet sayın seyirciler» diyordu bayan spiker. «Yıllar sonra tekrar buluştular. Yıllar sonra gerçekleşen bu duygusal buluşma anını ilk kez biz görüntülüyor, ancak filmlerde ve romanlarda yaşanan bu gerçek hayat hikyesini siz değerli seyircilerimiz için ekranlara getiriyoruz. Bodrum'a döndüklerinde ilk işleri ona bir kitap aramak olmuştu. Saatlerce süren bir arayıştan sonra nihayet «Küçük Prens» adlı kitabı göndermeye karar verdiler. Göndermeden önce, yazar, kitabın ilk sayfasına, «sevgili Rengl» diye yazdı... «Sen dağların hüzünlü ceylanısın. Üşüyen bir kardelensin. Çölde bir zambaksın. Okunmamış bir kitapsın. Sen dünyanın en güzel kitabısın. Sakın bir daha ağlama. Seni hiç unutmayacağız...»

«şu anda Rengl' görüyorsunuz, tıpkı yıllar önce olduğu gibi yine ağlıyor, yazarın boynuna sarılmış, hüngür hüngür sayın seyirciler... Kendine doğru yak-

laşıyor ve duygularını soruyoruz... Sevgili Rengöl, bize neler hissettiğini açıklar mısın? Mektuplarından oluşan bu kitabı gördüğünde neler hissettin?»

Spikerin sesi çok uzaklardan, taa yerin altından geliyordu sanki. Yazar, bir taraftan Rengöl'ü sakinleştirmeye çalışırken, diğer taraftan medya elamanlarının gereksiz telaşlarını, sahte heyecanlarını, anlamsız el kol hareketlerini görüyor, fakat artık seslerini duymuyordu. Kulakları tıkanmıştı sanki. Spikerin sesi giderek uzaklaşıyor, uzaklaşıyor ve kulaklarında anlaşılmaz uğultular bırakarak boşlukta kaybolup gidiyordu. «Yoksa yine bedel mi ödüyorum?» diye geçir-di içinden. Düşünmenin bedelini, üretmenin bedelini, yazmanın bedelini...

Vehbi Bardakçı
Berlin, 10 Ekim 2007

Dünyanın En Güzel Kitabı

VEHBI BARDAKÇI

ARITAN

Rengül ve kitabın yazarı, 2007